

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van V.I.P.-school te Gent

Hoofdstructuur so

	Instellingsnummer	116749
	Instelling	V.I.P.-school
directeur		Nicole VAN BUGGENHOUT
adres		Martelaarslaan 13 - 9000 GENT
telefoon		09-269.23.00
fax		09-223.82.86
e-mail		vipschool@gent.be
website/URL		http://www.vipschool.be
	Bestuur van de instelling	975789 - Stad Gent - Dep. Onderwijs en Opvoeding te GENT
adres		Keizer Karelstraat 1 - 9000 GENT
	Scholengemeenschap	111542 - SG Artevelde te GENT
adres		Keizer Karelstraat AC Portus - 5 1 - 9000 GENT
	CLB	114231 - Interstedelijk CLB Gent te GENT
adres		Jubileumlaan 215 - 9000 GENT
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	10/05/2012, 11/05/2012, 14/05/2012, 15/05/2012, 16/05/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	16/05/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	14/06/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Reginald Leper
	Teamleden	Roger Van den Borre Trui Van Rie Yolanda Warson
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Structuuronderdelen/vakken in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus.....	8
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVoorwaarden?	8
3.1 AV Expressie, TV/PV huishoudkunde, TV opvoedkunde, TV/PV verzorging en TV/PV stages verzorging/huishoudkunde/opvoedkunde in de derde graad bso Verzorging	8
3.2 Lichamelijke opvoeding in het eerste en tweede leerjaar van de a- en b-stroom, in OKAN, in de tweede bso en tso en in het eerste en tweede leerjaar van de derde graad bso en tso	10
3.3 Nederlands in de eerste graad 1 B en in de beroepenvelden Decoratie – Kantoor en Verkoop en Mode – Voeding-Verzorging.....	12
3.4 Nederlands in het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers (OKAN)	13
3.5 Project algemene vakken (PAV) in bso derde graad (III,1 en III,2) Publiciteitsgrafiek, Kantoor, Verkoop, Organisatiehulp en Verzorging	14
3.6 TV Toegepaste economie/Boekhouding in de tweede graad TSO Handel	15
3.7 TV Toegepaste economie/Kantoortechnieken/Boekhouding, Recht/Toegepaste economie in de derde graad Kantoor, Stage Kantoortechnieken.....	16
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Curriculum	18
4.2 Begeleiding	19
4.3 Evaluatie	20
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	24
6.1 Wat doet de school goed?	24
6.2 Wat kan de school verbeteren?.....	24
6.3 Wat moet de school verbeteren?	24
7. ADVIES.....	25
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	26

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De V.I.P.-school (school voor Verkoop, Informatieverwerking en Personenzorg) is verspreid over drie vestigingsplaatsen. Het onderwijsaanbod op campus 'Martelaarslaan' (hoofdgebouw) omvat in de eerste graad een a- en b-stroom, de studiegebieden Personenzorg en Handel in het bso en het tso en het studiegebied Grafische technieken in het bso. Campus 'Het Labyrint' biedt volgens de Freinetmethodiek een b-stroom en de bso-studierichtingen Voeding-Verzorging en Organisatiehulp aan. Campus 'Toren van Babel' vangt anderstalige nieuwkomers op. Op deze campus organiseert de school een onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers en taalbadklassen in de b-stroom.

De school stelt zorg centraal. Ze kampt met moeilijke werkomstandigheden. Het hoog aantal uitstromers, neveninstromers en zittenblijvers zorgt voor een weinig stabiele leerlingenpopulatie. De meeste leerlingen kampen met schoolse achterstand en komen uit kansarme gezinnen. Een aanzienlijke groep leerlingen heeft leermoeilijkheden en een thuistaal anders dan het Nederlands.

Ondanks het engagement van vele personeelsleden en de talrijke middelen die de school ontvangt voor haar doelpubliek, slaagt zij er niet in om de zwakke uitgangspositie om te buigen. De attesteringsgegevens zijn algemeen ongunstig en bijzonder verontrustend in de b-stroom en de tweede graad bso. Het zwakke rendement is een gevolg van de samenloop van een ondoelmatig algemeen beleid, een falend evaluatiebeleid, een weinig krachtige leerbegeleiding en een mank lopende onderwijsorganisatie.

De resultaten in het vervolgonderwijs zijn algemeen zwak. Het gemiddeld studiesucces van de afgestudeerde leerlingen uit het bso en tso ligt beduidend onder de Vlaamse referentiecijfers. De optie om leerlingen bso voor te bereiden op vervolgonderwijs spoort niet met de finaliteit van het bso.

Het erkenningsonderzoek heeft uitgewezen dat de leerplanrealisatie voor alle onderzochte vakken en opleidingsonderdelen niet voldoet. De steeds terugkerende oorzaken voor de onvoldoende leerplanrealisatie wijzen op het niet aanbieden en integreren van curriculumonderdelen, een evaluatie die onvoldoende aansluit bij de leerplandoelen, infrastructurele beperkingen (o.m. ICT-ondersteuning) en een gebrek aan gelijkgerichtheid en samenhang als gevolg van een zwak tot onbestaand vak- en/of opleidingsoverleg. Voor verschillende vakken en opleidingsonderdelen is de deskundigheidsbevordering afwezig of ontoereikend. De school beschikt niet over een nascholingsplan en komt haar verplichting die voortvloeit uit het decreet op de kwaliteit in het onderwijs niet na. Bovengenoemde vaststellingen wijzen op een gebrek aan beleidsmatige aansturing en opvolging en aan zorg voor kwaliteit.

Uit het onderzoek van de geselecteerde procesvariabelen blijkt eveneens dat het algemeen beleid in gebreke blijft. De onderwijsorganisatie biedt weinig houvast omdat ze onvoldoende rekening houdt met onderwijskundige referentiekaders en de eigen schoolvisie die zorg vooropstelt. De grote lesgroepen in de onthaalklassen voor anderstalige nieuwkomers hypothekeren de onderwijskwaliteit. Ze spruiten voort uit de beleidskeuze om lesuren die voor deze leerlingen bestemd zijn, over te hevelen naar het tso met het doel de uiterst dunbevolkte tso-studierichtingen in stand te houden. De versnipperde lesopdrachten, niet-doelgerichte roostering van de lessen en het onvoldoende bewaken van de les- en evaluatietijd vormen een belemmering voor een volwaardige realisatie van de leerplandoelen.

De leerlingenbegeleiding is vooral georiënteerd op socio-emotionele zorg. De school biedt op dat vlak kwaliteitsvolle ondersteuning. De leerbegeleiding, die ook deel uitmaakt van het domein 'zorg', is evenwel onvoldoende specifiek en doelgericht uitgebouwd. Er bestaan verspreid over de campussen verschillende verdienstelijke initiatieven die echter

onvoldoende gebundeld, gecoördineerd en uitgewisseld worden. Begeleidings- en remediëringsinitiatieven worden niet of nauwelijks geregistreerd in het leerlingenvolgsysteem, waardoor waardevolle informatie onvoldoende benut wordt bij de evaluatie en de rapportering van de resultaten. Problematisch voor de omvangrijke groep leerlingen met taalachterstand is dat het beleid het taalvaardigheidsonderwijs structureel onvoldoende ondersteunt. Deze beleidskeuze betekent voor vele leerlingen een bijkomende handicap om een succesvolle studie- en schoolloopbaan af te werken.

De evaluatiepraktijk scoort ondermaats en is een rechtstreeks gevolg van het gebrek aan visie en beleidskracht. De evaluatiepraktijk verschilt naargelang van de campus en mist samenhang. Het erkenningsonderzoek toont aan dat de evaluatie onvoldoende aansluit bij de leerplandoelen en de eindtermen. Hiermee zet de school de rechtsgeldigheid van haar studiebekrachtiging op de helling. De attesteringsgegevens van de voorbije drie jaar scoren in vergelijking met de Vlaamse referentiecijfers uitermate zwak. Meer zelfs, ze vertonen in de eerste graad en in het bso een negatieve evolutie. De delibererende klassenraden motiveren de uitgereikte B- en C-attesten onvoldoende en formuleren geen gefundeerd advies over het toekomstig studietraject. Door de verantwoordings- en motiveringsplicht niet na te leven, is de rechtsgeldigheid van de studiebekrachtiging eens te meer niet verzekerd. De school leeft ook de regelgeving in verband met de uitgestelde beslissingen en de vakantietaken niet na.

De slechte resultaten van het erkennings- en kwaliteitsonderzoek wijzen op een zwak beleidsvoerend vermogen en een ontoereikende kwaliteitszorg. Ze liggen ook aan de basis van het falen van een aanzienlijk deel van de leerlingen. Hieruit volgt dat de conclusie voor de drie onderzoeksvragen die in het kwaliteitsdecreet centraal staan, negatief is. Het erkenningsonderzoek wijst uit dat de onderwijsdoelstellingen in alle onderzochte vakken/studierichtingen niet bereikt worden. Het kwaliteitsonderzoek toont aan dat de school onvoldoende in staat is om de kwaliteit van haar eigen processen te onderzoeken en te bewaken: de aandacht voor doelgerichtheid², ondersteuning³, doeltreffendheid⁴ en ontwikkeling⁵ is ondermaats. Het onderzoek naar het remediëren van tekorten leidt tot de vaststelling dat de beleidskracht niet voldoet. De school zal een beroep moeten doen op externe ondersteuning om haar tekorten weg te werken.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie structuuronderdelen/vakken en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

² Doelgerichtheid: weten waar je naartoe wil en waarom je dat wil.

³ Ondersteuning: ervoor zorgen dat de weg naar het doel zo efficiënt/vlot mogelijk verloopt zodat de kans op succes groot is.

⁴ Doeltreffendheid: op een correcte manier nagaan in welke mate je doelstellingen hebt bereikt.

⁵ Ontwikkeling: niet blijven stilstaan, maar aandacht hebben voor wat beter kan, mogelijk in functie van bijgestelde verwachtingen vanuit de overheid of de eigen omgeving.

2.1 Structuuronderdelen/vakken in de focus

Studierichting per graad		Basisvorming	Keuze/Specifiek gedeelte
Graad 1	A	Lichamelijke opvoeding	
Graad 1	B	Lichamelijke opvoeding, Nederlands	
Graad 1	Decoratie - Kantoor en verkoop	Lichamelijke opvoeding, Nederlands	
Graad 1	Handel	Lichamelijke opvoeding	
Graad 1	Mode - Verzorging-voeding	Lichamelijke opvoeding, Nederlands	
Graad 1	Sociale en technische vorming	Lichamelijke opvoeding	
Graad 2 BSO	Publiciteit en etalage	Lichamelijke opvoeding	
Graad 2 BSO	Kantoor	Lichamelijke opvoeding	
Graad 2 BSO	Verkoop	Lichamelijke opvoeding	
Graad 2 BSO	Verzorging-voeding	Lichamelijke opvoeding	
Graad 2 TSO	Handel	Lichamelijke opvoeding	TV toegepaste economie/boekhouding
Graad 2 TSO	Sociale en technische wetenschappen	Lichamelijke opvoeding	
Graad 3 BSO	Publiciteitsgrafiek	Lichamelijke opvoeding, Project algemene vakken	
Graad 3 BSO	Kantoor	Lichamelijke opvoeding, Project algemene vakken	TV toegepaste economie/kantoortechnieken/boekhouding, TV recht/toegepaste economie, stage kantoortechnieken en geïntegreerde proef
Graad 3 BSO	Verkoop	Lichamelijke opvoeding, Project algemene vakken	
Graad 3 BSO	Organisatiehulp	Lichamelijke opvoeding, Project algemene vakken	
Graad 3 BSO	Verzorging	Lichamelijke opvoeding, Project algemene vakken	AV expressie, TV/PV huishoudkunde, TV opvoedkunde, TV/PV verzorging, stage verzorging/huishoudkunde/opvoedkunde en geïntegreerde proef
Graad 3 TSO	Boekhouden-informatica	Lichamelijke opvoeding	
Graad 3 TSO	Informaticabeheer	Lichamelijke opvoeding	
Graad 3 TSO	Gezondheids- en welzijnswetenschappen	Lichamelijke opvoeding	
Graad 3 TSO	Jeugd- en gehandicaptenzorg	Lichamelijke opvoeding	
Graad 9	Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomer	Lichamelijke opvoeding, Nederlands	

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Logistiek

Welzijn

Veiligheid

Gezondheid en hygiëne

Onderwijs

Curriculum

Onderwijsorganisatie

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS- VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde structuuronderdelen/vakken het volgende op:

3.1 AV Expressie, TV/PV huishoudkunde, TV opvoedkunde, TV/PV verzorging en TV/PV stages verzorging/huishoudkunde/opvoedkunde in de derde graad bso Verzorging

Voldoet niet

Motivering

- Het cumulatief effect van een aantal factoren zorgt voor tekorten in de leerplanrealisatie: het inefficiënt gebruik van de onderwijstijd, de beperkte betrokkenheid van het voltallig lerarenteam bij de stage, de gebrekkige samenhang van het curriculum en de infrastructurele beperkingen. De leerlingenevaluatie is eenzijdig kennisreproductief van aard en onvoldoende representatief voor de leerplandoelen. Het opleidingsoverleg is uitgesproken zwak en het beleid is onvoldoende krachtig, betrokken en participatief om gunstige randvoorwaarden voor een kwaliteitsvolle opleiding te creëren.
- De vaststellingen hebben betrekking op de volgende vakken van het specifiek gedeelte: expressie, huishoudkunde, opvoedkunde, verzorging en stage.
- Voor expressie is de leerplanrealisatie van het vorig schooljaar bijzonder problematisch. Omwille van personeelsproblemen is het vak gedurende een deel van het schooljaar niet ingericht. De school kan amper documenten voorleggen die de leerplanrealisatie onderbouwen. Dit schooljaar is de invulling beter afgestemd op de leerplandoelen, maar door expressie niet consequent te linken aan de stages kunnen de doelen onmogelijk gehaald worden. Zowel in het eerste als in het tweede leerjaar is er slechts één opdracht voor expressie die de leerlingen ook effectief op de stageplaats uitvoeren en begeleiden. De andere werkstukken die de leerlingen maken, worden niet meegenomen naar de stageplaats. Dit staat haaks op de leerplandoelen die focussen op het kunnen uitvoeren en begeleiden van verschillende animatie-, expressieve- en spelactiviteiten.
- Voor huishoudkunde is de leerplanrealisatie niet voldoende evenwichtig. Voeding krijgt omwille van het veelvuldig bereiden van maaltijden een te sterk accent. Bovendien zijn

niet alle maaltijden gerelateerd aan een doelgroep. Dit staat in het leerplan nochtans voorop. Sommige doelen in verband met textiel en onderhoud worden omwille van het belang van een authentieke context op een stageplaats gerealiseerd. De studie van het aanbod van babyvoeding en van baby- en kinderkledij gebeurt eveneens in levensechte contexten. De inrichting van kinderdagverblijven en van woonzorgcentra worden met onvoldoende diepgang en vanuit onvoldoende verschillende perspectieven bestudeerd.

- De leerplanrealisatie voor opvoedkunde vertoont een aantal tekorten. Door de grote lesuitval op schoolniveau, kunnen niet alle doelen gehaald worden. Dit geldt voor de gevolgen van een cerebrovasculair accident, kinderen met een handicap, de problematiek van verslaving en sociale ziektes. De aandacht voor het gebruik van observatielijsten en schema's is in III, 1 onvoldoende breed en diepgaand. Tijdens de stages observeren de leerlingen de lichamelijke, de affectieve alsook de taalontwikkeling van het kind, maar de verstandelijke en sociale ontwikkeling worden via gerichte observaties onvoldoende in kaart gebracht. Alleen de leerlingen die in III, 2 kiezen voor een keuzestage bij kinderen doorlopen een integrale en diepgaande observatie van een kind.
- Voor verzorging is het curriculum voor het subvak 'participatie in de gezondheidszorg' niet voldoende representatief voor het geheel van de leerplandoelen. Er zijn tekorten voor: hulporganisaties voor gehandicapten, communicatie en teamwerk, solliciteren, het eigen professioneel functioneren en de professionele samenwerking met andere hulpverleners. De tekorten staan niet los van de lesuitval op schoolniveau en het onzorgvuldig gebruik van onderwijstijd voor evaluatie. Andere tekorten zijn het gevolg van de loskoppeling van de TV en de PV uren. Deze opsplitsing staat niet alleen de integratie en het competentiegericht werken in de weg, maar zorgt voor overlappingsen en inefficiënt aangewende onderwijstijd. De diepgang is ondermaats voor de doelen in verband met aandoeningen van gezicht, gehoor, huid en beweging. Voor de praktijk is er onvoldoende aandacht voor geneesmiddelen, EHBO, eenvoudige verzorgingen en zorg aan een overledene.
- De stages worden georganiseerd volgens een alternerend systeem. In III, 1 ligt de klemtoon op het jonge kind, in III, 2 op de oude zorgvrager. De keuzestage heeft een meerwaarde en ondersteunt de leerlingen in hun keuzeproces voor het zevende specialisatiejaar. De leerlingen krijgen zinvolle opdrachten, die gerelateerd zijn aan de vakken van het specifiek gedeelte en naar moeilijkheidsgraad gradueel worden opgebouwd. De beperkte betrokkenheid van het voltallig lerarenteam zorgt voor een manke integratie van werkplekleren en schoolse vorming. Dat leerlingen in III, 1 soms erg slordig omspringen met de stageopdrachten is wellicht het gevolg van het onvoldoende systematisch integreren van de stageobservaties in de vakken van het specifiek gedeelte. In III, 2 maakt de stage integraal deel uit van de geïntegreerde proef (gip). De opdrachten zijn kwaliteitsvol en van een gedegen niveau, maar de integratie blijft eveneens te beperkt.
- Naast het inefficiënt gebruik van de onderwijstijd en de beperkte betrokkenheid van leraren bij de stage ligt de kern van het probleem vooral in een gebrekkige samenhang van het curriculum. Er is geen enkele vorm van onderlinge afstemming en integratie tussen de vakken van het specifiek gedeelte. Niemand slaagt erin het perspectief te laten uitstijgen boven het niveau van de afzonderlijke vakken. Dit zorgt voor een versplintering van de schoolse vorming en versterkt het al zo inefficiënt gebruik van de onderwijstijd.
- De samenhang van het curriculum is een afspiegeling van de samenhang binnen het lerarenteam enerzijds alsook van de samenhang tussen het lerarenteam en de schoolleiding anderzijds. Een cultuur van opleidingsoverleg, professionele dialoog, kritische reflectie en alertheid voor nascholingen en nieuwe ontwikkelingen in het werkveld ontbreekt op de beide niveaus. De instabiliteit en de versnippering van de opdrachten vormen een bijkomende bedreiging voor de coherentie en het studiepeil van de opleiding. De opeenvolgende wissels zijn veelvuldig en zorgen voor een chronisch perspectief van elementaire bekommernissen.

- De leeromgeving ondersteunt de leerplanrealisatie van een beperkt aantal vakken. Er is een goed uitgeruste en ruime didactische keuken en het verzorgingslokaal is een voorbeeld van goede praktijk. Voor expressie is het lokaal veel te klein en zijn er onvoldoende leermiddelen. De lessen van opvoedkunde en TV verzorging gaan door in gewone leslokalen zonder ICT-mogelijkheden. Het leerplan bevat nochtans expliciete aanbevelingen in verband met ICT-gebruik. Audiovisuele leermiddelen moeten vooraf gereserveerd worden.
- De evaluatie van TV huishoudkunde, TV opvoedkunde, TV verzorging is onvoldoende afgestemd op de leerplandoelen. Zowel de toetsen als de examens bestaan bijna uitsluitend uit kennisreproductieve vragen. Er wordt zelden gewerkt met casussen, situatieschetsen, nieuw tekstmateriaal, visueel materiaal, instrumenten en documenten uit het werkveld. De mate waarin de leerlingen de verworven kennis en inzichten kunnen toepassen of handelingsgericht kunnen gebruiken wordt helemaal niet in kaart gebracht. Voor de evaluatie van expressie, PV huishoudkunde en PV verzorging zijn de evaluatiecriteria voor verbetering vatbaar. Ze worden niet altijd voldoende duidelijk en concreet onderbouwd en het toekennen van de eindscore is in een aantal gevallen niet transparant. Omdat de leerlingenevaluatie onvoldoende afgestemd is op de leerplandoelen en onvoldoende transparant wordt onderbouwd, komt zowel de validiteit als de betrouwbaarheid in het gedrang. Gelet op het feit dat de leerlingenevaluatie de basis is van de attestering en de studiebekrachtiging, is dit een zeer ernstig knelpunt.
- Ook de evaluatie van de stages kan aan transparantie winnen. De criteria die de stagementor, de stagebegeleider en de stagiair hanteren zijn onvoldoende op elkaar afgestemd. Omdat ze niet zijn geformuleerd in termen van concreet en waarneembaar gedrag is hun remediërende waarde beperkt. De omzetting van de mondelinge en schriftelijke feedback naar een globaal cijfer laat te veel ruimte voor interpretatie omdat er aan de criteria geen gewicht is toegekend. Er zijn te grote leraargebonden verschillen in de schriftelijke onderbouwing van de criteria.
- Vooral in III, 1 zijn er heel wat leerlingen met zwakke resultaten. Sommige leerlingen verlaten de opleiding in de loop van het schooljaar, andere lopen tegen een C-attest aan.
- Het lerarenteam begeleidt en coacht de leerlingen met de nodige zorg. De kleine lesgroepen hebben een gunstig effect op de leerbegeleiding tijdens de lessen. De stagebegeleiding is kwaliteitsvol, maar een te beperkt aantal leraren is daarbij betrokken. Het studiemateriaal ondersteunt het leerproces in onvoldoende mate. Meer dan eens is er geen inhoudstafel, zijn er geen instructiefiches, zijn de doorlopende teksten niet afgestemd op het niveau van de leerlingen ... Een deel van het studiemateriaal is bovendien verouderd. Er wordt te weinig gewerkt met materiaal dat door het werkveld zelf ontwikkeld is.

3.2 Lichamelijke opvoeding in het eerste en tweede leerjaar van de a- en b-stroom, in OKAN, in de tweede bso en tso en in het eerste en tweede leerjaar van de derde graad bso en tso

Voldoet niet

Motivering

- De onvoldoende leerplanrealisatie is toe te schrijven aan het niet aanbieden en evalueren van verschillende leerplandoelen. Voorts worden talrijke leerplaninhouden kortstondig of niet opeenvolgend aangeboden zodat het leerproces continuïteit en diepgang mist. Op dit ogenblik ontbreekt gestructureerd vakoverleg om de leerplandoelen volledig, evenwichtig en diepgaand te realiseren. Voor de bewegings-⁶

⁶ Het ontwikkelen van motorische competentie en van een gezonde en veilige levensstijl.

en persoonsgebonden⁷ doelen beschikt de vakgroep niet over gezamenlijke leerlijnen en evaluatieafspraken.

- In de eerste graad en OKAN wordt een aantal sporttakgebonden bewegingsdoelen campus-, klas- en leraargebonden onvoldoende gerealiseerd. Op campus 'Martelaarslaan' en 'Het Labyrint' worden de leerplandoelen zwemmen niet en de leerplandoelen gymnastiek (evenwicht behouden en herstellen, hangen, steunen, zwaaien aan toestellen en klimmen), atletiek (verspringen en werpen) en zelfverdediging onvoldoende gerealiseerd⁸. Op campus 'Toren van Babel' krijgen de leerplandoelen gymnastiek, ritmisch bewegen en zelfverdediging te weinig aandacht als gevolg van een overaanbod zwemmen⁹.
- In de tweede graad worden leerjaar- en/of leraarafhankelijk de bewegingsdoelen i.v.m. atletiek (verspringen en werpen) en zelfverdediging onvoldoende gerealiseerd¹⁰. In de derde graad worden de leerplandoelen reanimatie, EHBO en rugscholing niet behandeld¹¹. In beide graden zijn sommige lesgroepen dermate klein dat vooral doel- en loopspelen niet in een reële context kunnen beoefend worden.
- Voor alle structuuronderdelen kan de school niet aantonen in welke mate de leerlingen de bewegingsgebonden leerplandoelen i.v.m. zelfstandig werken¹² en reflecteren over bewegen¹³, de persoonsgebonden¹⁴ en de attitudegebonden¹⁵ leerplandoelen bereikt hebben. De school evalueert deze doelen niet of onvoldoende en ze heeft hiervoor geen leerlijnen uitgewerkt. De leerlingenevaluatie is hierdoor onvoldoende valide. Ze is eveneens weinig gelijkgericht omdat elke leraar afzonderlijk de evaluatie-inhouden, de observatiepunten en de evaluatiecriteria bepaalt. Soms worden proeven afgenomen na een beperkte oefentijd of lang nadat de leerinhouden zijn aangeboden. In die gevallen is de betrouwbaarheid van de evaluatie twijfelachtig.
- Campus 'Toren van Babel' beschikt niet over voldoende indoorsportinfrastructuur. De opslagruimte is er beperkt zodat een deel van de toestellen niet kan geborgen worden en in de zaal blijft staan. De campussen 'Martelaarslaan' en 'Het Labyrint' beschikken over voldoende sportinfrastructuur. De sportzalen worden er evenwel niet optimaal ingezet. De toewijzing van de zalen gebeurt op basis van de groepsgrootte en niet volgens de aangeboden sportactiviteiten en de infrastructurele mogelijkheden van de zaal. De sportzalen in blok 19 zijn weinig onderhouden. Voor deze zalen ontbreekt opslagruimte zodat de functionele bewegingsruimte beperkt is. Op alle campussen zijn voldoende leermiddelen voorhanden.
- Niet alle lessen verlopen in een taakgericht leerklimaat. De leerlingenbegeleiding krijgt een veeleer individuele invulling. Voor fysiek zwakke én sterke leerlingen bestaan geen vakafspraken i.v.m. differentiatie, remediëring en evaluatie. De aanbevelingen van het leerplan om ICT te integreren in het leerproces en een talenbeleid op

⁷ Het ontwikkelen van het zelfconcept en van het sociaal functioneren.

⁸ ET (eindterm)/ontwikkelingsdoel (OD) 24, 25, 7, 8, 10, 12, 15, 16 en 23.

⁹ ET/OD 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 en 23.

¹⁰ ET 9, 11, 12 en 13.

¹¹ ET 17, 18 en 19.

¹² ET/OD 4 voor de eerste graad; ET 4 en 5 voor de tweede graad en ET 3, 4, 5 en 6 voor de derde graad.

¹³ ET/OD 5 en 6 voor de eerste graad; ET 6 voor de tweede graad en ET 7 en 8 voor de derde graad.

¹⁴ ET/OD 31, 32 en 33 voor de eerste graad; ET 24 en 25 voor de tweede graad en ET 23, 24 en 25 voor de derde graad.

¹⁵ ET 22, 30, 34 en 35 in de eerste graad; ET 21, 22, 23, 26, 27, 28, 29 en 30 in de tweede graad en ET 14, 15, 21 en 22 voor de derde graad.

vakniveau uit te bouwen, zijn niet uitgewerkt. Leerlingen die om medische redenen niet aan de les kunnen deelnemen, krijgen een vervangtaak toegewezen.

- De leraren zijn deskundig, gemotiveerd en geëngageerd. Het vakoverleg is evenwel weinig gestructureerd en handelt voornamelijk over organisatorische onderwerpen; inhoudelijke onderwerpen komen nauwelijks aan bod. Het vakoverleg wordt onvoldoende aangestuurd en opgevolgd door de schoolleiding.
- De leraren zetten zich in om een bewegings- en sportcultuur te creëren. Ze organiseren sportactiviteiten tijdens de middagpauze en promoten de actie 'sport na school' (SNS).

3.3 Nederlands in de eerste graad 1 B en in de beroepenvelden Decoratie – Kantoor en Verkoop en Mode – Voeding-Verzorging

Voldoet niet

Motivering

- De ontwikkelingsdoelen en leerplandoelstellingen worden niet in voldoende mate nagestreefd.
- Het onderwijs- en leerproces zijn algemeen onvoldoende afgestemd op de verwerving van de receptieve en productieve vaardigheden. Het gamma van tekstsoorten, aangereikt door de ontwikkelingsdoelen en het leerplan, komt niet in voldoende mate aan bod en wordt niet met voldoende diepgang geëxploreerd.
- Algemeen wordt te weinig uitgegaan van het functionaliteitsprincipe zoals voorgeschreven door het leerplan. Taalbeschouwing wordt nog te vaak cognitief aangeboden, hoewel het leerplan deze component in de eerste plaats een ondersteunende functie bij de ontwikkeling van de taalvaardigheid toekent. Door het aanbod van expliciete grammatica, vaak los van authentieke contexten, komen de oefening en verwerving van strategieën in de verdrukking. De deductieve en reproductieve aanpak zet te weinig aan tot reflectie over het eigen taalgebruik en dat van anderen.
- Permanente evaluatie wordt toegepast. De toetsing is algemeen onvoldoende valide, omdat ze te reproductief wordt opgevat. De resultaten zijn te weinig indicatief voor de beheersingsniveaus ten aanzien van de leerplandoelstellingen, vooral met betrekking tot de productieve vaardigheden. Ook uit de toetsing blijkt de expliciete grammaticale aanpak. Taalbeschouwing wordt nog in te grote mate als kennis van spraakkunst, lexicon en spelling opgevat en geëvalueerd.
- De rapportcommentaren zijn algemeen summier. Ze hebben betrekking op leerstofverwerking en werkpunten met betrekking tot kennis, veeleer dan op taaltaken, vaardigheden en vakgebonden attitudes.
- Op de hoofdvestigingsplaats en op de vestigingsplaats 'Toren van Babel' worden de minimale materiële leerplanvereisten met betrekking tot ICT onvoldoende benut. Daardoor is de ICT-integratie, zoals voorgeschreven door het leerplan, niet of slechts in beperkte mate mogelijk. Dat blijkt ook uit de evaluatie.
- Algemeen wordt het leerproces nog niet adequaat vertaald in de agendanotities. Leraar- en vestigingsplaatsgebonden wordt de actieve inbreng van de leerlingen in hun eigen leerproces gestimuleerd en vergroot door een variatie van werkvormen.
- Bijkomende ondersteuning voor leerlingen die er nood aan hebben, wordt geboden in de huiswerkklas. Op de vestigingsplaats 'Toren van Babel' worden structureel extra lestijden Nederlands aangeboden.
- De 'starttoets Nederlands' die afgenomen wordt in 1B is sterk grammaticaal en lexicaal getint. De resultaten geven daarom weinig relevante informatie over de talige beginsituatie van de leerlingen ten aanzien van de vaardigheden en strategieën die de ontwikkelingsdoelen en het leerplan beogen.

- De vakgroep Nederlands zet algemeen weinig in op interne en externe professionalisering en gelijkgerichtheid. Dat blijkt uit de weinig intense vakgroepwerking en navenante verslaglegging. Leraar- en vestigingsplaatsgebonden zijn er kwaliteitsverschillen. Voorbeelden van goede praktijk, zoals op de vestigingsplaats 'Het Labyrint', worden echter te weinig gemultipliseerd. De stap naar interne kwaliteitszorg moet nog worden gezet.

3.4 Nederlands in het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers (OKAN)

Voldoet niet

Motivering

- De ontwikkelingsdoelen worden niet in voldoende mate nagestreefd.
- Een aantal lestijden gegenereerd door de OKAN-leerlingen wordt niet besteed aan de onthaalklassen zelf. Op het ogenblik van de doorlichting zijn er 140 leerlingen, verdeeld over twaalf klassen, die qua niveau homogeen zijn samengesteld. Enerzijds worden OKAN-uren besteed aan de fulltime coördinatieopdracht en de fulltime opdracht leerlingenbegeleiding voor het totale onderwijsaanbod op de vestigingsplaats 'Toren van Babel'; anderzijds worden OKAN-uren overgeheveld om het tso-aanbod op de hoofdvestigingsplaats in stand te houden. Dat hypothekeert de onderwijskwaliteit van het onthaalonderwijs, doordat verscheidene klasgroepen te groot zijn om de ontwikkelingsdoelen in hoofde van alle leerlingen na te streven.
- Het onthaalonderwijs wordt vooral op organisatorisch vlak gecoördineerd, maar wordt inhoudelijk weinig gestroomlijnd. De aanpak van het onthaalonderwijs vertoont daardoor leraargebonden verschillen. De vakgroep is vertrouwd met de ontwikkelingsdoelen, maar hanteert verschillende methoden om ze na te streven, waaronder expliciet grammaticaonderwijs. Het uitgangspunt van de ontwikkelingsdoelen is nochtans ondubbelzinnig: ondersteunende kennis staat niet op zichzelf, maar is faciliterend. Communicatie is en blijft de centrale doelstelling.
- Een ander knelpunt is de gebrekkige materiële ondersteuning op het ogenblik van de doorlichting, waardoor de doelstellingen op het vlak van informatie- en communicatietechnologie niet kunnen worden gerealiseerd. Ook op het vlak van audiovisuele ondersteuning dringt zich een inhaalbeweging op.
- Er wordt een systeem van permanente evaluatie gehanteerd. Aangezien het om anderstalige nieuwkomers gaat, is het begrijpelijk dat sommige oefeningen, vooral voor de lagere niveaugroepen, op het kopiërende niveau gesitueerd zijn. In een aantal gevallen is de toetsing weinig of niet valide, omdat wordt uitgegaan van grammaticale termen en inhouden en niet van taaltaken, die de communicatieve vaardigheden van de leerlingen bevorderen.
- De rapportcommentaren zijn algemeen vrij summier. Ze worden aangevuld met mondelinge commentaren naar aanleiding van de verplichte oudercontacten, waarbij ook tolken worden ingezet.
- De trajecten die de anderstalige nieuwkomers doorlopen, worden vooral geregistreerd op lerarenniveau. In het centrale leerlingenvolgsysteem worden alleen de afwezigheden geregistreerd.
- De algemene doelstellingen met betrekking tot zelfredzaamheid, maatschappelijke integratie en doorstroming naar het reguliere onderwijs worden in voldoende mate nagestreefd. Er wordt gezocht naar het meest passende curriculum. De leerlingen maken tijdens de snuffelstages kennis met het onderwijsaanbod van scholen in de verschillende netten of koepels. Als voorbereiding op hun toekomstige studies worden extra's (zoals bijvoorbeeld lessen Frans) gegeven. Er worden voorts zinvolle initiatieven genomen om de anderstalige nieuwkomers in hun vrije tijd te begeleiden.

- OKAN-leerlingen die na het onthaaljaar doorstromen in de VIP-school, worden gemotiveerd om deel te nemen aan de woensdagnamiddagklassen, waar ze extra taal- en huiswerkbegeleiding krijgen.
- De vakgroepwerking wordt inhoudelijk weinig aangestuurd. Op het vlak van interne kwaliteitszorg zijn er nog geen aanzetten gegeven.

3.5 Project algemene vakken (PAV) in bso derde graad (III,1 en III,2) Publiciteitsgrafiek, Kantoor, Verkoop, Organisatiehulp en Verzorging

Voldoet niet

Motivering

- De eindtermen en leerplandoelstellingen worden niet in voldoende mate gerealiseerd.
- Voor de cluster 'functionele taalvaardigheid' wordt nog niet voluit gegaan om leerlingen zelfstandig hulpmiddelen, zoals schrijf- en spreekkaders, te leren gebruiken, zodat zij hun taalvaardig handelen en hun communicatie verbeteren en optimaliseren. Noch in het onderwijs- en leerproces, noch in de evaluatie wordt het functionaliteitsprincipe consequent gevolgd. Het beheersingsniveau van de meeste leerlingen op het vlak van spreek-, gespreks- en schrijfvaardigheid is laag tot onvoldoende.
- Voor de doelstellingen van de cluster 'functionele rekenvaardigheid' geldt dat de meeste leerlingen ze niet blijvend verwerven, ondanks herhaalde uitleg en remediëringsoefeningen.
- Op het vlak van 'organisatiebekwaamheid' en 'tijd- en ruimtebewustzijn' is er doorheen het PAV-curriculum een weinig progressieve leerlijn. Het beheersingsniveau ten aanzien van de betrokken doelstellingen op het niveau van de derde graad is algemeen laag tot onvoldoende. Er zijn leraargebonden kwaliteitsverschillen wat de realisatie van 'tijd- en ruimtebewustzijn' betreft.
- Gezien de beperkte ICT-ondersteuning op de hoofdvestigingsplaats kunnen de doelstellingen van de cluster 'functionele informatieverwerking en -verwerking' voorlopig niet optimaal in alle lesgroepen worden gerealiseerd.
- De doelstellingscluster 'maatschappelijk en ethisch bewustzijn, weerbaarheid en verantwoordelijkheid' wordt in voldoende mate gerealiseerd.
- De evaluatie is niet gelijkgericht. Er zijn leraargebonden verschillen en vestigingsplaatsgebonden worden zelfs verschillende evaluatiesystemen gehanteerd (traditionele evaluatie met dagelijks werk en examens naast permanente evaluatie). De traditionele evaluatie is algemeen weinig valide. Ze bevat een relatief groot aantal reproductievragen en is daarom te weinig indicatief voor de mate waarin de leerlingen de eindtermen, leerplandoelstellingen en vakgebonden attitudes beheersen of verwerven. De permanente evaluatie op de vestigingsplaats 'Het Labyrint' sluit beter aan bij de eindtermen en leerplandoelstellingen.
- In de rapportering wordt niet systematisch teruggekoppeld naar de PAV-doelstellingen en de vakgebonden attitudele eindtermen.
- De beginsituatie van de leerlingen wordt ingeschat met 'instap- en evolutietoetsen' die niet representatief zijn ten aanzien van alle eindtermenclusters, aangezien ze peilen naar aspecten van taal en 'wiskunde' (in II,1 en in III,1). De resultaten worden verwerkt en geven aanleiding tot remediëring.
- Activerende werkvormen worden gebruikt. De leerlingen worden ondersteund en begeleid. Wanneer zich specifieke problemen voordoen, worden begeleidings- en remediëringmaatregelen genomen. Er is aandacht voor de inkleuring van leerinhouden naar de specificiteit van de studierichtingen. De leerlingenagenda's geven nog geen samenhangend beeld van het doorlopen leerproces. Lesuitval veroorzaakt niet zelden breuklijnen in de opbouw van het curriculum.
- De vakgroep werkt dynamisch en geëngageerd, maar heeft te lijden gehad onder opdrachtenwissels. De opsplitsing van PAV-lestijden over verscheidene opdrachten

met betrekking tot dezelfde lesgroep werkt belemmerend voor de toepassing van het integratieprincipe. Kruisbestuivingen tussen de vestigingsplaatsen waar PAV wordt aangeboden, zijn er nog niet. Op het vlak van interne kwaliteitszorg moeten de eerste stappen nog worden gezet.

3.6 TV Toegepaste economie/Boekhouding in de tweede graad TSO Handel

Voldoet niet

Motivering

- De leerplandoelstellingen worden niet in voldoende mate gerealiseerd.
- De 'leerplandoelstellingen en leerinhouden'¹⁶ worden door de schoolleiding verdeeld over de vakken boekhouden en toegepaste economie. Bovendien is de verdeling van de leerstofonderdelen over de betrokken leraren onevenwichtig door het gebrek aan grondig overleg, samenwerking en afstemming. Dat staat de geïntegreerde aanpak in de weg.
- Voor toegepaste economie wordt het leerplan slechts gedeeltelijk gevolgd, zodat het voorgeschreven curriculum niet consecutief wordt opgebouwd. Aan de hand van eigen notities en kopieën van achterhaalde leerboeken verwerken de leerlingen uitgebreide leerstofonderdelen die niet overeenstemmen met de leerplandoelstellingen en -inhouden en die veeleer thuishoren in de aso-studierichting Economie. Bovendien wordt uitbreidingsleerstof diepgaand behandeld (bijvoorbeeld handelsrekenen, de geld- en kapitaalmarkt, de verschillende marktvormen, de overheid en overheidsfinanciën, de betalingsbalans, verzekeringen). De leerinhouden zijn te weinig levensecht en worden met onvoldoende diepgang behandeld. Attituden worden te weinig ingeoefend. Verscheidene tekorten worden vastgesteld, onder meer met betrekking tot de volgende leerplanvereisten:
 - informatie uit tabellen en grafieken interpreteren in samenwerking met toegepaste informatica;
 - ICT-ondersteuning bieden, van websites gebruikmaken;
 - authentieke handelsdocumenten gebruiken, documentenmappen aanleggen;
 - statistisch cijfermateriaal actualiseren;
 - het onderdeel 'ondernemen' projectmatig, praktisch en vakoverschrijdend grondiger aanpakken;
 - een marktonderzoek uitvoeren en ondersteunen met ICT (onder meer een enquête uitvoeren, gegevens verwerken met een rekenblad en de verwerking interpreteren, een promotiecampagne organiseren);
 - attitudes en vaardigheden van de verkoper inoefenen conform de voorgeschreven werkvormen in het leerplan;
 - het virtueel kantoor vakoverschrijdend uitwerken conform de leerplandoelstellingen.
- Voor eenvoudige boekhouding en dubbel boekhouden worden alle leerinhouden conform het leerplan behandeld. Beredeneringsschema's worden opgesteld, de boekingsregels en het algoritmisch denken worden grondig aangeleerd. Hoewel het vak boekhouden met een extra lestijd wordt ondersteund, wordt niet gebruikgemaakt van een professioneel boekhoudpakket.

¹⁶ Leerplan TV Toegepaste economie/Boekhouding (O/2/2010/138) p. 38-89.

- De leerplandoelstellingen met betrekking tot taalontwikkelen vakonderwijs (78 tot en met 85) worden niet gerealiseerd.
- De kantoorklas werd recentelijk ingericht. Het virtueel kantoor is pas sedert januari 2012 opgestart, waardoor in de vorige leerjaren de praktische toepassing van boekhouding en administratie niet is aan bod gekomen (cf. leerplandoelstellingen 205 tot en met 251). Dat hypothekeert de realisatie van het gehele leerplan.
- De evaluatie voor toegepaste economie is niet valide, omdat de examenvragen grotendeels betrekking hebben op leerstof die niet beantwoordt aan het leerplan. De vraagstelling is te kennisgericht en te reproductief.
- De evaluatie voor boekhouden is deels theoretisch, maar vooral toepassingsgericht. Hoewel de examens uitgebreid worden voorbereid, slaagt meer dan de helft van de leerlingen in II, 2 niet voor boekhouden. Voor sommige leerlingen worden op grond van niet-gekende leerstof uitgestelde beslissingen genomen. De bijkomende proeven worden als 'herexamens' opgevat, wat ingaat tegen de regelgeving.
- De leerlingen worden tijdens de lessen goed begeleid. Gezien de kleine klasgroepen zijn de leerbegeleiding en remediëring zo goed als individueel. Voor boekhouding wordt één gestructureerde inhaalles gegeven voor neveninstromers die nog geen boekhouding hebben gehad. Voor toegepaste economie daarentegen worden neveninstromers die achterstand hebben tijdens de lessen bijgewerkt, waardoor het leerproces van de andere leerlingen wordt belemmerd. De OVUR-procedure wordt noch in de lessen toegepaste economie noch in de lessen boekhouden systematisch toegepast.
- In beide leerjaren is er vooral voor toegepaste economie veel lesuitval door ziekte op lerarenniveau (22 uren). In vervangingstaken of -lessen wordt niet voorzien. Veel lestijden voor beide vakken worden ingevuld met herhalingslessen, examenvoorbereidingen en examens. Leerlingen worden vaak vroegtijdig naar huis gestuurd, waardoor heel wat lestijden wegvallen en het leerproces wordt vertraagd.
- Er werden weinig nascholingen gevolgd. Het vakoverleg beperkt zich tot mondelinge afspraken. Een grondige leerplanstudie, leerplanoverleg en een gezamenlijke jaarplanning ontbreken. De vakoverschrijdende samenwerking conform het leerplan gebeurt niet. Enerzijds heeft dat tot gevolg dat er leerstofoverlappen zijn, er een onnodig aanbod van uitbreidingsleerstof is en extra leerstof wordt gegeven die niet beantwoordt aan het leerplan. Anderzijds zijn er leerstofhiaten.
- De vakgroep heeft recentelijk enkele initiatieven genomen om op grond van interne kwaliteitszorg het onderwijs en leerproces bij te sturen.

3.7 TV Toegepaste economie/Kantoortechnieken/Boekhouding, Recht/Toegepaste economie in de derde graad Kantoor, Stage Kantoortechnieken

Voldoet niet

Motivering

- De leerplandoelstellingen worden niet in voldoende mate gerealiseerd.
- De versnippering van de opdrachten over de verscheidene vakken bemoeilijkt de geïntegreerde aanpak van het leerplan, de samenhang met andere vakken van het specifiek gedeelte en de gelijkgerichtheid. Binnen de graad is geen leerlijn uitgezet en ontbreekt een gezamenlijke planning. Boekhouding is niet opgenomen in de vakgroepwerking en maakt geen deel uit van de gip-opdracht.

- Voor boekhouding worden alle leerinhouden met voldoende diepgang behandeld. Beredeneringsschema's worden opgesteld, de boekingsregels en het algoritmisch denken worden grondig aangeleerd. De kantoorklas werd recentelijk ingericht. Het virtueel kantoor is pas sedert januari 2012 opgestart, waardoor in de vorige leerjaren de praktische toepassing van boekhouding en administratie niet is aan bod gekomen. Er werden geen afspraken gemaakt om een professioneel boekhoudpakket te integreren. Dat hypothekeert de realisatie van het gehele leerplan. In het huidige schooljaar werd een eigen softwareprogramma ontworpen voor aankoop-, verkoop- en postverrichtingen. Dat programma dekt nog onvoldoende de leerplandoelstellingen 48 tot en met 106.
- Voor recht/toegepaste economie werd in de vorige jaren het leerplan in onvoldoende mate gevolgd. Het voorgeschreven curriculum werd niet consecutief opgebouwd. Het opbod van teksten, eigen notities, kopieën uit leerboeken, het door elkaar behandelen van verschillende hoofdstukken en verschillende rechtsvakken staat haaks op wat het leerplan¹⁷ voorschrijft, nl. een concreet probleem stap voor stap analyseren om dan tot een synthese te komen. Daarenboven wordt te veel tijd besteed aan de inleiding, het familierecht en actuele teksten die niet geënt zijn op het leerplan. Uitbreidingsleerstof, onder meer fiscaal recht, wordt aangeboden, terwijl de eigenlijke leerstof te weinig wordt uitgediept en levensecht, aan de hand van authentieke documenten en ondersteund met ICT, wordt aangeboden. Voor het eindjaar van het vorige schooljaar konden noch leraren-, noch leerlingennotities ter inzage worden voorgelegd.
- Er is een kantoorklas met een aantal voorzieningen op het vlak van meubilair en ICT-ondersteuning. Het gebrek aan een telefoon, kopieer- en faxtoestel belemmert echter de vlotte werking in de kantooromgeving.
- Er is geen schoolbrede visie op de stages en de geïntegreerde proef. Doordat er geen studierichtingoverschrijdend overleg is, worden verworven expertise en knowhow niet doorgegeven. Stagedossiers, gip-documenten (begeleidingstrajecten, evaluatiedocumenten, attitudekaarten), worden op initiatief van de eigen vakgroep ontwikkeld.
- De stages en de gip worden goed ondersteund vanuit de lestijden kantoortechnieken. De verdeling van de doelstellingen gebeurt in onderling overleg. De voorbereiding, organisatie, begeleiding en opvolging van de stages zijn kwaliteitsvol. De stagedocumenten zijn conform de regelgeving. Het stageschrift en het stageverslag zijn in overeenstemming met de leerplandoelstellingen.
- De gip is afgestemd op het studieprofiel. De opdrachten worden op de stage toegepast. Het is een tekort dat boekhouding geen deel uitmaakt van de gip. PAV en de talencomponent daarentegen zijn wel geïntegreerd. De leerlingen houden een logboek bij. Ze worden goed ondersteund bij de uitvoering van de opdrachten.
- De evaluatie van boekhouden is vooral gericht op een integratietoepassing. Voor kantoortechnieken is de toetsing te cognitief en reproductief. Vaardigheden worden schriftelijk bevraagd (bv telefoneren, klasseren). In verschillende schooljaren komen dezelfde examenvragen voor, wat de validiteit hypothekeert.
- De evaluatie voor recht/toegepaste economie is niet valide en onvoldoende representatief voor de leerplandoelstellingen, omdat de examenvragen grotendeels betrekking hebben op leerstof die niet beantwoordt aan het leerplan. Vaardigheden met betrekking tot het opzoeken, verwerken en interpreteren van informatiebronnen worden onvoldoende geëvalueerd en de inbreng van actualiteit is veeleer gering.

¹⁷ 0/2/2008/355 p.53.

- De evaluatie van de gip is voldoende transparant. Zowel bij de proces- als bij de productevaluatie is er aandacht voor vaardigheden en attitudes. Bij het rapport is er een bijlage met een verslag over de attitudes en de behaalde stagepunten.
- Algemeen wordt in de tweede graad permanent geëvalueerd. In de derde graad is een klassiek examensysteem ingevoerd. De vele toetsen, herhalingen en de uitgebreide voorbereiding op het examen hypothekeren het efficiënt gebruik van de beschikbare onderwijstijd en resulteren niet in betere resultaten voor de vakken.
- Wegens hun taalachterstand en het gebrek aan leerattitudes vragen de leerlingen om bijzondere aandacht op het vlak van leeraanpak en begeleiding. De vele afwezigheden veroorzaken breuklijnen in de curriculumrealisatie. Instromers met leerachterstand en leerlingen met minder goede resultaten worden tijdens of na de lessen bijgewerkt. Gezien de kleine klasgroepen zijn de leerbegeleiding en remediëring zo goed als individueel. De effecten zijn gezien de zwakke resultaten veeleer gering.
- Er werd quasi geen nascholing gevolgd. Het werken met een softwareprogramma voor boekhouding werd tot op heden nog niet aangeleerd.
- De vakgroep heeft recentelijk enkele initiatieven genomen om op grond van interne kwaliteitszorg het onderwijs- en leerproces bij te sturen.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Curriculum

4.1.1 Onderwijsorganisatie

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Motivering

- De school heeft een complexe structuur. Ze is verspreid over drie vestigingsplaatsen die elk een specifiek karakter hebben. Campus 'Martelaarslaan' biedt een ruim studieaanbod aan dat naast een a- en b-stroom in de eerste graad, de studiegebieden Personenzorg en Handel in het bso en het tso en het studiegebied Grafische technieken in het bso omvat. Campus 'Het Labyrint' biedt volgens de Freinetmethodiek een b-stroom en de bso-studierichtingen Verzorging-Voeding en Organisatiehulp aan. Op campus 'Toren van Babel' organiseert de school een onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers en taalbadklassen in de b-stroom.
- Door een samenvallend gebrek aan duidelijke beleidslijnen (geoperationaliseerd in concrete doelen), beleidsmatige aansturing en opvolging en een breed gedragen besluitvorming slaagt de school er niet in haar algemene en campusgebonden werking doeltreffend te organiseren. Voor de groepering van de leerlingen, de verdeling van de opdrachten en het opstellen van de lessenroosters hanteert zij criteria die onvoldoende aansluiten bij de bestaande onderwijskundige kaders en de eigen schoolvisie. Dit hypothekeert de onderwijskwaliteit in de hele school en belast in het bijzonder de schoolorganisatie op campus 'Toren van Babel'.
- De school hevelt een aanzienlijk aantal lestijden dat gegenereerd wordt door de leerlingen van OKAN en van de tweede graad bso, over naar de a-stroom, de tweede en derde graad tso en in mindere mate naar de derde graad bso. De overheveling van

OKAN-uren dient in hoofdzaak om de dunbevolkte tso-studierichtingen in stand te houden. Hierdoor is de omvang van de OKAN-klassen (variërend tussen 9 en 14 leerlingen) niet in overeenstemming met de zorgbehoefte en leervraag van deze leerlingen en krijgen de klasgroepen van de derde graad tso (één tot vijf leerlingen) een niet te verantwoorden ruime omkadering. Dit staat haaks op de beleidsmaatregelen van de overheid en op de eigen schoolvisie.

- De overheveling van lestijden leidt niet alleen tot onevenredige klassamenstellingen maar ook tot lesopdrachten waarvan de taakbelasting onevenwichtig is. Dit wordt nog versterkt doordat verschillende leraren belast worden met complexe lesopdrachten die gespreid zijn over meerdere vakken/opleidingsonderdelen. Dergelijke opdrachten maken het haast onmogelijk om aansluiting en ondersteuning te krijgen bij de onderscheiden vakgroepen.
- De verdeling van de opdrachten houdt verder te weinig rekening met de leerplanconcepten en -vereisten. Samenhangende opleidingsonderdelen in bso Kantoor en Verzorging zijn verkaveld in afzonderlijke vakken. Daarnaast worden in enkele klasgroepen de lestijden voor het vak project algemene vakken opgesplitst over verscheidene leraren. Deze versnippering druist in tegen het integratieprincipe en bemoeilijkt een doeltreffende leerplanrealisatie.
- De roostering van de lessen is niet adequaat. Sommige lesgroepen krijgen vier tot zes uren na elkaar les van dezelfde leerkracht. Deze aanpak is pedagogisch-didactisch niet interessant voor de leerlingen en houdt daarnaast het risico in dat bij lesuitval de leerplanrealisatie in het gedrang komt.
- De school bewaakt de curriculumtijd onvoldoende en zet hierdoor de leerplanrealisatie onder druk. Er is geregeld lesuitval en het aantal dagen besteed aan evaluatie is aanzienlijk (zie ook rubriek 4.3.1 Evaluatiepraktijk). De examenperiodes worden bovendien telkens voorafgegaan door een herhalingsweek. De extramurosactiviteiten worden niet expliciet gekoppeld aan leerplandoelen en zijn ongelijkmatig verdeeld over de studierichtingen en leerjaren. Voor het schooljaar 2010-2011 varieerden ze tussen twee activiteiten voor het eerste leerjaar van de derde graad Verzorging en 13 activiteiten voor het tweede leerjaar van de derde graad Publiciteitsgrafiek.
- Ten slotte ontbreken er schoolbrede afspraken i.v.m. het stage- en gip-beleid. Hierdoor laat de school kansen liggen om de kwaliteit van haar opleidingen aan te sturen en te optimaliseren.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op een redelijke aandacht voor ondersteuning.

Motivering

- De school heeft een algemene visie op de leerlingenbegeleiding. Ze is vooral gericht op de socio-emotionele zorg en wordt op schoolniveau ondersteund door de GOK-werking.
- Een specifieke en doelgerichte visie op de leerbegeleiding is er nog niet. Wel worden initiatieven op het vlak van de leerbegeleiding genomen, zoals de huiswerkklas voor ex-OKAN-leerlingen, de avondstudie en de inhaallessen op vrijwillige basis. Er is slechts één structurele inhaalles, om neveninstromers voor boekhouden bij te werken. Op leren leren wordt vooral in de eerste graad gefocust. De leraren in de drie graden worden gesensibiliseerd om de OVUR-procedure te gebruiken. Het gebruik is echter leraargebonden, omdat het beleidsmatig onvoldoende wordt opgevolgd.
- De leerachterstand van heel wat leerlingen hangt sterk samen met hun taalachterstand. Die wordt in kaart gebracht aan de hand van instaptoetsen en oriënteringsgesprekken in de eerste graad. Voor II,1 en III,1 bso zijn er zelfontwikkelde

‘evolutietoetsen’. Aan de hand daarvan worden de vorderingen ten aanzien van de beginsituatie op het vlak van taal- en rekenvaardigheid geregistreerd.

- Heel wat leerlingen stromen in met niet-geattesteerde leerstoornissen. In de b-stroom leidt dat tot het opstellen en het gebruik van klassikale handelingsplannen, aangezien de problematiek van leerstoornissen en taalachterstand algemeen is. Leerlingen van 1B gaan op basis van leeftijd over naar het beroepsvoorbereidend leerjaar en naar het eerste leerjaar van de tweede graad. De overgangen zijn echter problematisch wegens het gebrek aan basisvaardigheden. In de a-stroom en de tweede en derde graad kunnen de handelingsplannen meer individueel worden ingevuld.
- De zorg voor de leerlingen wordt te eenzijdig opgevat als socio-emotionele ondersteuning. Vanuit het beleid dat daarvoor wordt gevoerd, is ze nog te weinig gericht op leereffecten, wat ook blijkt uit de zwakke resultaten en de hoge C-attesting. Het taalvaardigheidsonderwijs binnen het GOK-beleid krijgt proportioneel weinig uren toegewezen.
- De schoolleiding gaat ervan uit dat de eerstelijnszorg door de leraren wordt opgenomen, maar ze volgt dat niet systematisch op. Bovendien worden begeleidingsinitiatieven en remediëringen van de leraren in het huidige leerlingenvolgsysteem niet geregistreerd. Daardoor worden de leertrajecten onvoldoende in kaart gebracht. Er wordt geen link gelegd tussen de leerbegeleiding, de evaluatie en de rapportering van de resultaten. B- en C-attestingen worden onvoldoende gemotiveerd (zie ook rubriek 4.3.1 Evaluatiepraktijk).
- In het Freinet-onderwijs op de vestigingsplaats ‘Labyrint’ worden grotendeels gelijkaardige begeleidingsmaatregelen genomen. Gezien de kleinschaligheid worden de leerlingen van zeer nabij gevolgd en zo goed als individueel begeleid, onder meer in de context van de projectwerking. De remediëringsinitiatieven worden niet systematisch geregistreerd. De leerlingresultaten zijn zwak.
- Op de vestigingsplaats ‘Toren van Babel’ wordt op lerarenniveau veel in het werk gesteld om de OKAN-leerlingen en de leerlingen van de eerste graad b-stroom (‘taalbad’) zo goed mogelijk te begeleiden, vooral om hun taalachterstanden weg te werken. De leerbegeleiding is echter weinig gestroomlijnd en gecoördineerd. De remediërings- en begeleidingsmaatregelen op het lerarenniveau worden voorlopig nog niet samengebracht in een centraal leerlingenvolgsysteem. Enkel de afwezigheden worden centraal geregistreerd.
- Er is geen beleidsvisie op professionalisering met betrekking tot een effectieve leerbegeleiding. De leerlingenbegeleiders hebben hoofdzakelijk nascholingen over socio-emotionele thema’s en taalbeleid gevolgd. De leraren worden daarover geïnformeerd op personeelsvergaderingen en op pedagogische studiedagen. Op beleidsniveau worden nog geen initiatieven voor interne kwaliteitszorg op dit vlak genomen.

4.3 Evaluatie

4.3.1 Evaluatiepraktijk

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Motivering

- De evaluatiekaders die de school hanteert zijn in sterke mate gerelateerd aan de vestigingsplaatsen. Het ‘Labyrint’ en de ‘Toren van Babel’ werken met een systeem van permanente evaluatie. Op de ‘Martelaarslaan’ wordt er in de b-stroom van de eerste graad, in de tweede graad bso en in de zevende specialisatiejaren van het studiegebied Handel eveneens permanent geëvalueerd. Voor de a-stroom van de eerste graad, de tweede en derde graad tso en de derde graad bso gelden de klassieke kaders met richtlijnen over verhoudingen tussen dagelijks werk en examen,

over het gewicht van de vakken en over de evaluatiefrequentie. Voor de organisatie van de examens zijn er praktische richtlijnen voorhanden. Er zijn geen schoolbrede afspraken voor de evaluatie van de stages en de geïntegreerde proef. Alles wordt uitgewerkt op het niveau van de afzonderlijke studierichtingen.

- In het 'Labyrint', waar gewerkt wordt volgens de principes van het Freinetonderwijs, is er de voorbije jaren heel wat energie geïnvesteerd in de ontwikkeling en verfijning van leerbegeleiding, activerende werkvormen en evaluatie. Het team, de coördinator en leerlingenbegeleider werken intensief samen. Er zijn schooleigen instrumenten voor de evaluatie van lezen, luisteren, spreken, een actualiteitsopdracht, een boekbespreking, contractwerk ... Er is steeds aandacht voor proces- en productevaluatie. Voor de toetsen gebruikt het 'Labyrint' de 'test as you teach methode', waardoor evaluatie en instructie nauw bij elkaar aansluiten. Bij tegenvallende studieresultaten worden klassikale en/of individuele remediëringsinitiatieven genomen. Ondanks alle inspanningen tonen de attesteringsgegevens van de b-stroom van de voorbije 3 jaar aan dat 22 % van de leerlingen tegen een C-attest aanloopt. De school schrijft de mislukkingen toe aan problematische afwezigheden en de weinig schoolbetrokken opvoedingsmilieus waarin de jongeren opgroeien.
- In de 'Toren van Babel' staat de coördinator in voor de dagelijkse organisatie van deze vestigingsplaats. De onderwijskundige aansturing en ondersteuning van het lerarenteam zijn niet optimaal. Het team is zelf verantwoordelijk voor de ontwikkeling van studie- en evaluatiemateriaal. Uit het OKAN-verslag en de andere vakverslagen blijkt dat de evaluatie niet in voldoende mate op de referentiekaders van de ontwikkelingsdoelen is afgestemd. De evaluatie kampt met een validiteitsprobleem. De attesteringsgegevens van de voorbije 3 jaar tonen een bijzonder zwak rendement: 34% van de leerlingen van de b-stroom krijgt een C-attest en moet het jaar overzitten.
- In de 'Martelaarslaan' behoort de evaluatiepraktijk tot de exclusieve verantwoordelijkheid van de individuele leraar. Van een echt evaluatiebeleid is geen sprake en de vakgroepwerking is zwak of onbestaande. De schoolleiding gaat ervan uit dat leraren zich baseren op de kaders en richtlijnen die vervat zijn in eindtermen en leerplannen. Het erkenningsonderzoek toont evenwel aan dat de reflex om de evaluatie af te toetsen aan referentiekaders voor alle onderzochte vakken en studierichtingen ontbreekt.
- De school is er niet in geslaagd een hedendaagse en consistente visie op leerlingenevaluatie te ontwikkelen. De attesteringsgegevens tonen nochtans aan dat de school dringend nood heeft aan een doordacht en sterk evaluatiebeleid: in vergelijking met de referentiegroep scoort de school erg zwak. In het tso wordt 14 % van de leerlingen via een B-attest geheroriënteerd en krijgt 7 % een C-attest. In het bso wordt slechts 2 % van de leerlingen geheroriënteerd en krijgt 16 % een C-attest. Dergelijke gegevens roepen vragen op bij de effectiviteit van het GOK-thema 'preventie en remediëring van studie- en gedragsproblemen', alsook bij de interne kwaliteitszorg. De attesteringsgegevens van de voorbije 3 jaar laten in de eerste graad en in het bso immers een alarmerende evolutie zien. In het schooljaar 2007-2008 behaalde 75 % van de leerlingen in de eerste graad en 92 % van de leerlingen in het bso nog een A-attest. In het schooljaar 2009-2010 lopen de A-attesten in de eerste graad terug tot 67 %, in het bso tot 78 %.
- Het gebrek aan visie blijkt ook uit het onzorgvuldig en inefficiënt gebruik van onderwijstijd voor evaluatie. Zo is de duur van de examenperiode voor alle basisopties en studierichtingen gelijk, ook al is het aantal vakken erg verschillend. Het aantal evaluatiedagen na een examenperiode is aanzienlijk en in de loop van het schooljaar worden de lessen soms vroegtijdig opgeschort voor begeleidende klassenraden. De evaluatietijd staat in schril contrast met de effectiviteit. Met de resultaten wordt immers te weinig ondernomen. De school heeft geen strategie om leerlingen met tekorten te remediëren en geen systeem om remediërings- en begeleidingsgegevens bij te houden (zie ook rubriek 4.2.1 Leerbegeleiding).

- De studiedag die de school organiseerde rond kwaliteit van toets- en examenvragen heeft niet tot een schooleigen en concreet actieplan geleid. Het beleid heeft dan ook geen zicht op de effecten van dit vormingsinitiatief.
- De school communiceert over de deliberatiecriteria in haar schoolreglement. De criteria bieden voldoende duidelijkheid over de grenzen tussen een A-, een B- en een C-attest. De onderbouwing van de B- en C-attesten voldoet evenwel niet: de motivering bestaat uit niet meer dan een opsomming van de vakken waarvoor er tekorten zijn en het totaal aantal 'buispunten'. De notulen van de delibererende klassenraden zijn niet in overeenstemming met de regelgeving, die eist dat ze een synthese bevatten van de elementen die tot de beslissing hebben geleid. Ook aan het formuleren van een gemotiveerd advies over het toekomstig studietraject besteedt de school geen aandacht. Gelet op het belang van de studiebekrachtiging in de schoolloopbaan van jongeren moet de school haar verantwoordings- en motiveringsplicht naleven¹⁸.
- Wat de uitgestelde beslissingen en de vakantietaken betreft, slaagt de school er niet in de regelgeving correct toe te passen. Sommige leerlingen krijgen een 'herexamen' omwille van slechte studieresultaten en niet omwille van een tekort aan evaluatiegegevens. De resultaten van de vakantietaken worden verrekend in de studieresultaten van het volgend schooljaar. De school moet dergelijke praktijken met hoogdringendheid bijstellen¹⁹.

Inbreuken tegen de regelgeving:

- De motivering van B- en C-attesten en de bijbehorende advisering.
- De uitgestelde beslissingen en bijkomende proeven.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De directeur leidt de school en wordt hierbij ondersteund door een adjunct-directeur. De samenwerking tussen beide is goed, maar de taakverdeling is onduidelijk. De directeur en adjunct-directeur vormen samen met de technisch adviseur coördinator en de coördinatoren van de drie vestigingsplaatsen het directieteam. Zij houden samen geregeld stafoverleg dat handelt over de praktische organisatie op en over de campussen heen. Hoewel hier dringend nood aan is, stuurt de schoolleiding het stafoverleg onvoldoende in de richting van een gezamenlijke campusoverstijgende onderwijskundig overleg. De beleidslijnen zijn niet krachtig genoeg om te resulteren in een degelijke leerbegeleiding en evaluatiepraktijk.
- De schoolleiding heeft weinig impact op het onderwijsproces, omdat ze de vakgroepen en de opleidingen onvoldoende aanstuurt en opvolgt. Ze gaat ervan uit dat de vakgroepen en opleidingen hun onderwijs- en evaluatiepraktijk afstemmen op de leerplannen, eindtermen en ontwikkelingsdoelen en dat ze hun deskundigheidsontwikkeling zelf uitbouwen. Het erkenningsonderzoek spreekt dit uitgangspunt manifest tegen daar de leerplanrealisatie voor alle onderzochte vakken en opleidingsonderdelen niet voldoet. Ook de onderwijsorganisatie en de ICT-infrastructuur bieden onvoldoende ondersteuning voor een volwaardige leerplanrealisatie.
- De uitgeschreven schoolvisie legt de nadruk op zorg. Voor de GOK-werking heeft de school concrete doelen en verwachtingen op school-, leerkrachten- en leerlingenniveau

¹⁸ Zie BVR 19/07/2002 betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs, afd. 3, art. 5 § 6 en 8 – zie ook omzendbrief SO 64 (25/06/1999), rubrieken 6.3 en 8.1.7.

¹⁹ Zie omzendbrief SO 64 (25/06/1999), rubriek 8.1.2.

uitgeschreven. Dit draagt bij tot een kwaliteitsvolle werking van de socio-emotionele begeleiding. Voor de overige beleids- en werkingsdomeinen heeft de school echter nagelaten om haar visie te concretiseren in operationele en resultaatsgerichte doelen. Hierdoor mist de school een referentiekader om de effectiviteit van haar acties af te toetsen. Dit heeft verder voor gevolg dat de school afwijkt van haar visie en kiest om de uiterst dunbevolkte tso-studierichtingen in stand te houden met OKAN-uren. Ze onttrekt hiermee deze leerlingengroep ondersteuningsmiddelen die de overheid specifiek voor hen bestemt (zie rubriek 4.1.1 Onderwijsorganisatie).

- De formele en informele besluitvorming dringt onvoldoende door tot op de werkvloer en kent aldus een beperkt draagvlak. De werking van het pedagogische college is op dit ogenblik weinig performant. De personeelsvergaderingen worden hoofdzakelijk gebruikt om informatie top-down door te geven. Ze worden nauwelijks aangewend om overleg te plegen, goede praktijkvoorbeelden uit te wisselen en ideeën af te toetsen. Hoewel de school vindt dat de interne communicatie reeds veel verbeterd is, verloopt ze nog steeds moeizaam en maakt ze onvoldoende gebruik van de hedendaagse communicatiemedia. Het schaarse overleg is weinig aangestuurd en vooral praktisch van aard. Niet alle personeelsleden maken gebruik van digitale communicatiemiddelen en hebben toegang tot het digitale leerlingenvolgsysteem. Belangrijke informatie wordt hierdoor onvoldoende verzameld en verspreid. De beschikbare informatie op het intranet is uiterst summier. Positief zijn de talrijke contacten met basisscholen, lerarenopleidingen en organisaties uit de sociale en culturele sector. De externe communicatie met ouders vormt in het licht van de context een uitgesproken probleem. De school heeft hiervoor geen uitgewerkte strategie, maar de betrokken personeelsleden leveren wel bijzondere inspanningen om de ouders zoveel mogelijk te betrekken bij het schoolleven van hun kinderen.
- Hoewel de school een bijzonder hoog percentage leerlingen met een andere thuistaal dan het Nederlands heeft en de leraren vinden dat de doelgerichte aanpak van dat probleem een topprioriteit is, is de structurele ondersteuning van het talenbeleid beperkt. De school heeft een uitgeschreven visie en een talenbeleidsplan, maar er worden nog niet echt operationele doelstellingen aan gekoppeld. De schoolleiding volgt de schoolbrede gedragenheid van het talenbeleid niet systematisch op. De effectiviteit van het talenbeleid met het oog op de realisatie van de leerplandoelstellingen in het algemeen en van de leerplandoelstellingen voor talen in het bijzonder is voorlopig beperkt.
- De kwaliteitsbewaking vertoont aanzienlijke hiaten. Doordat de school voor de meeste beleids- en werkingsdomeinen niet over operationele en resultaatsgerichte doelen beschikt, kan ze de effectiviteit van haar acties onvoldoende evalueren. Ze beschikt daarnaast niet over een nascholingsplan zoals de regelgeving voorziet²⁰. De deskundigheidsbevordering wordt niet aangestuurd maar overgelaten aan het initiatief van het individuele personeelslid met bijzonder zware gevolgen voor de leerplanrealisatie. De school verzamelt gegevens over attestering, doorstroming, schoolverlaters, resultaten in het vervolgonderwijs en tewerkstelling, maar gebruikt ze niet voor analyse, reflectie en bijsturing. De bevraging van het personeel over genomen verbeteracties is nog niet besproken. Enig lichtpunt binnen de kwaliteitszorg van de school is de evaluatie van de GOK-werking aan de hand van concrete kwaliteitsdoelen.

Inbreuk tegen de regelgeving:

- Het nascholingsplan.

²⁰ Zie decreet betreffende de kwaliteit van het onderwijs (8/05/2009) art. 8.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De aandacht voor socio-emotionele begeleiding.
- De initiatieven i.v.m. leerbegeleiding op campus 'Het labyrint'.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De deskundigheidsbevordering.
- De onderwijsorganisatie: de omvang van de lesgroepen, de opdrachtenverdeling en de roostering van de lessen.
- De overheveling van OKAN-uren om het tso-studieaanbod in stand te houden.
- De bewaking van de onderwijstijd.
- De leerbegeleiding op campus 'Martelaarslaan'.
- De materiële ondersteuning voor Nederlands, project algemene vakken en het studiegebied Personenzorg.
- De evaluatiepraktijk en de afstemming ervan op de leerbegeleiding.
- De organisatie van het welzijnsbeleid.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De concretisering van de schoolvisie in operationele en resultaatgerichte doelen.
- De aansturing en opvolging van de vakgroepen.
- De besluitvorming.
- De kwaliteitsbewaking.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De leerplanrealisatie voor lichamelijke opvoeding in de eerste, tweede en derde graad.
- De leerplanrealisatie voor lichamelijke opvoeding en Nederlands in OKAN.
- De leerplanrealisatie voor Nederlands in het eerste en tweede leerjaar van de B-stroom.
- De leerplanrealisatie voor project algemene vakken in de derde graad bso.
- De leerplanrealisatie voor TV toegepaste economie/boekhouding in de tweede graad tso Handel.
- De leerplanrealisatie voor TV recht/toegepaste economie en TV toegepaste economie/kantoortechnieken/boekhouding in de derde graad bso Kantoor.
- De leerplanrealisatie voor AV expressie, TV/PV huishoudkunde, TV opvoedkunde, TV/PV verzorging en stage verzorging/huishoudkunde/opvoedkunde in de derde graad bso Verzorging.

Wat betreft de regelgeving:

- Het nascholingsplan.
- De motivering van B- en C-attesten en de bijbehorende advisering.
- De uitgestelde beslissingen en bijkomende proeven.

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

ONGUNSTIG

omwille van het onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor

STRUCTUURONDERDEEL		Basisvorming	Keuze/Specifiek gedeelte
Graad 1	A	Lichamelijke opvoeding	
Graad 1	B	Lichamelijke opvoeding, Nederlands	
Graad 1	Decoratie - Kantoor en verkoop	Lichamelijke opvoeding, Nederlands	
Graad 1	Handel	Lichamelijke opvoeding	
Graad 1	Mode - Verzorging-voeding	Lichamelijke opvoeding, Nederlands	
Graad 1	Sociale en technische vorming	Lichamelijke opvoeding	
Graad 2 BSO	Publiciteit en etalage	Lichamelijke opvoeding	
Graad 2 BSO	Kantoor	Lichamelijke opvoeding	
Graad 2 BSO	Verkoop	Lichamelijke opvoeding	
Graad 2 BSO	Verzorging-voeding	Lichamelijke opvoeding	
Graad 2 TSO	Handel	Lichamelijke opvoeding	TV toegepaste economie/boekhouding
Graad 2 TSO	Sociale en technische wetenschappen	Lichamelijke opvoeding	
Graad 3 BSO	Publiciteitsgrafiek	Lichamelijke opvoeding, project algemene vakken	
Graad 3 BSO	Kantoor	Lichamelijke opvoeding, project algemene vakken	TV toegepaste economie/kantoortechnieken/boekhouding, TV recht/toegepaste economie, stage kantoortechnieken en geïntegreerde proef
Graad 3 BSO	Verkoop	Lichamelijke opvoeding, project algemene vakken	
Graad 3 BSO	Organisatiehulp	Lichamelijke opvoeding, project algemene vakken	
Graad 3 BSO	Verzorging	Lichamelijke opvoeding, project algemene vakken	AV expressie, TV/PV huishoudkunde, TV opvoedkunde, TV/PV verzorging, stage verzorging/huishoudkunde/opvoedkunde en geïntegreerde proef
Graad 3 TSO	Boekhouden-informatica	Lichamelijke opvoeding	

Graad 3 TSO	Gezondheids- en welzijnswetenschappen	Lichamelijke opvoeding	
Graad 3 TSO	Jeugd- en gehandicaptenzorg	Lichamelijke opvoeding	
Graad 9	Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomer	Lichamelijke opvoeding, Nederlands	

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies met betrekking tot het zelfstandig remediëren van tekorten:

DE INSPECTIE OORDEELT DAT DE INSTELLING EEN BEROEP MOET DOEN OP EXTERNE ONDERSTEUNING OM DE TEKORTEN TE REMEDIEREN.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

In overeenstemming met het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 en meer bepaald het artikel 39 §4 3°, wordt de procedure tot intrekking van de erkenning van de structuuronderdelen opgestart.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Reginald Leper

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Nicole Van Buggenhout

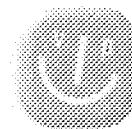
9. ADDENDUM

Het bestuur van de instelling heeft een beroep gedaan op art. 41 §2 van het Kwaliteitsdecreet van 8 mei 2009. Het heeft binnen een termijn van twee maanden na het ontvangen van het ongunstig advies voor de structuuronderdelen:

- Graad 1 A
- Graad 1 B
- Graad 1 Decoratie – Kantoor en verkoop
- Graad 1 Handel
- Graad 1 Mode – Verzorging-voeding
- Graad 1 Sociale en technische vorming
- Graad 2 BSO Publiciteit en etalage
- Graad 2 BSO Kantoor
- Graad 2 BSO Verkoop
- Graad 2 BSO Verzorging-voeding
- Graad 2 TSO Handel
- Graad 2 TSO Sociale en technische wetenschappen
- Graad 3 BSO Publiciteitsgrafiek
- Graad 3 BSO Kantoor
- Graad 3 BSO Verkoop
- Graad 3 BSO Organisatiehulp
- Graad 3 BSO Verzorging
- Graad 3 TSO Boekhouden-informatica
- Graad 3 TSO Gezondheids- en welzijnswetenschappen
- Graad 3 TSO Jeugd- en gehandicaptenzorg
- Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomer

de opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning aangevraagd op basis van een door het bestuur van de instelling uitgewerkt verbeteringsplan.

De Vlaamse regering keurde het ingediende verbeteringsplan niet goed. De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor niet opgeschort.

AANGETEKEND

Aan mevrouw Annelies Van Lokeren
Ministerie van Onderwijs en Vorming
Consciencegebouw, lokaal 2M07
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel

VIP-school
Martelaarslaan 13
9000 GENT
09/269.23.00

25-10-2012

Betreft: verbeteringsplan van de VIP-school te Gent

Geachte mevrouw,

Wij bezorgen u hierbij het verbeteringsplan dat wij in navolging van het ongunstig advies in het doorlichtingsverslag dd 26/06/2012 opmaakten.

Wij sturen u ook een digitale versie.

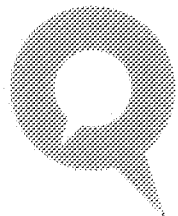
Met vriendelijke groeten,

Nicole Van Buggenhout
directeur VIP-school

**ONDERWIJSINSPECTIE
SDL Secretariaat**

25 -10- 2012

AANGETEKEND

OVSG

De gemeente maakt school

uw kenmerk

ons kenmerk

contactpersoon
Frie Van Camp
tel. 0494 05 14 47

Brussel
01 10 2012

Verbeteringsplan V.I.P.- school Gent

Geachte heer Heyerick

Het schoolbestuur van de V.I.P.-school deed een beroep op de begeleiding van het OVSG–secundair onderwijs naar aanleiding van de doorlichting van deze school die resulteerde in een ongunstig advies met verplichte externe ondersteuning. De begeleidingsdienst ondersteunde de directie van de school bij het ontwikkelen van het vereiste verbeteringsplan en zal conform uw vraag elementen opnemen uit of participeren aan dit verbeteringsplan. Het betreft de volgende onderdelen van het plan:

- Kwaliteitskaart Nederlands
- Kwaliteitskaart PAV
- Kwaliteitskaart Lichamelijke opvoeding
- Kwaliteitskaart 2de graad tso Handel
- Kwaliteitskaart 3de graad bso Kantoor
- Kwaliteitskaart 3de graad bso Verzorging
- Kwaliteitskaart Regelgeving
- Kwaliteitskaart Algemeen beleid

U vindt deze kaarten in bijlage evenals de werkingscode van de pedagogische begeleidingsdienst van OVSG.

Voor bijkomende informatie kan u contact opnemen met mevrouw Frie Van Camp, diensthoofd van de pedagogische begeleiding SO (gsm 0494 05 14 47; email frie.vancamp@ovsg.be).

Hoogachtend

Annemie De Smet
Niveaucoördinator secundair onderwijs
Tel. 02 506 41 88
e-mail: annemie.desmet@ovsg.be

Patriek Delbaere
Algemeen directeur

VIP-school, Martelaarslaan 13, 9000 Gent , Tel. 09/269.23.00

Engagementsverklaring n.a.v. het ingediende verbeteringsplan na ongunstig advies door de onderwijsinspectie van de V.I.P.-school te Gent

1. Het schoolbestuur van de V.I.P.-school bevestigt dat het goedgekeurde verbeteringsplan zo snel mogelijk besproken wordt in de decretaal verplichte raad wat betreft de participatie of medezeggenschap (Decreet van 23/10/1991 betreffende de medezeggenschap in het gesubsidieerd onderwijs en Decreet van 02/04/2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad).
2. Het schoolbestuur van de V.I.P.-school bevestigt dat een vraag naar ondersteuning geformuleerd werd voor het geheel van tekorten die aan de basis liggen van het ongunstig advies. Het schoolbestuur doet een beroep op het OVSG als externe ondersteuning om aan de tekorten te remediëren. Het OVSG verklaart dat zij ingaat op de gevraagde ondersteuning.
3. Het schoolbestuur van de V.I.P.-school stemt in met de publicatie van het verbeteringsplan op de publieke website samen met het doorlichtingsverslag en de goed- of afkeuring van het plan door de Vlaamse Regering.

Namens het schoolbestuur,

Luc HEYERICK
Departementshoofd

Namens het OVSG
Annemie De Smet
Niveaucoördinator secundair onderwijs

Toelichting bij het verbeteringsplan van de VIP-school

De stafleden stelden vanuit het doorlichtingsverslag een gedetailleerde lijst op van alle opmerkingen die aanleiding gaven tot het ongunstig advies.

Hieruit werden een aantal strategische doelstellingen afgeleid ter verbetering van de school(organisatie).

De vaststellingen werden omgezet in operationele doelstellingen om deze tekorten weg te werken.

In samenwerking met OVSG werkten de stafleden en de betrokken leerkrachten acht kwaliteitskaarten uit die de operationele doelstellingen vertalen in acties, verwachtingen en effecten.

Op basis van het verbeteringsplan stelt de school een actieplan op.

OVERZICHT VERBETERINGSPLAN	
School	VIP-school
Directie	Nicole Van Buggenhout
Datum verzending 'Verslag over de doorlichting'	27 juni 2012
Coördinatie verbeteringsplan	Nicole Van Buggenhout
Externe ondersteuning	OVSG, Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie, Ravensteingalerij 3 te 1000 Brussel
Verantwoordelijke van het schoolbestuur	Luc Heyerick
Datum tot wanneer de instelling wenst dat de procedure tot intrekking van de erkenning wordt opgeschort	3 schooljaren na de goedkeuring van het verbeteringsplan door de Vlaamse Regering: 2012-2013 2013-2014 2014-2015: november 2015
Datum verzending verbeteringsplan	26 oktober 2012
Inhoud van het verbeteringsplan	Strategische doelstellingen, operationele doelstellingen en volgende kwaliteitskaarten: 1. AV Expressie, TV/PV Huishoudkunde, TV Opvoedkunde, TV/PV Verzorging, Stage Verzorging/Huishoudkunde/Opvoedkunde in de derde graad bso Verzorging 2. Lichamelijke opvoeding 3. Nederlands in de eerste graad B-stroom 4. Nederlands in het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers (OKAN) 5. Project algemene vakken in de derde graad (PAV) 6. TV Toegepaste economie/Boekhouding in de tweede graad tso Handel 7. TV Toegepaste economie/ Kantoortechnieken/Boekhouding; TV Recht/Toegepaste economie in de derde graad bso Kantoor 8. Het 'Algemeen beleid' met inbegrip van het nascholingsplan, de motivering van de B- en C-attesten en de bijbehorende advisering, de uitgestelde beslissingen en bijkomende proeven.
Bijlagen	Engagementsverklaringen:

	1 vraag naar ondersteuning voor het geheel van de tekorten door het schoolbestuur 2 bevestiging dat OVSG op bovenstaande vraag ingaat 3 om het verbeteringsplan zo snel mogelijk te bespreken in de raad wat betreft participatie; het verslag van deze bespreking voor te leggen aan het paritaire college. 4 toestemming om het verbeteringsplan op de publieke website te plaatsen, samen met het doorlichtingsverslag en de goed- of afkeuring van het plan door de Vlaamse Regering.
--	---

Handtekening van de voorzitter van het schoolbestuur of zijn gemandateerde,
De heer

Gedaan te Gent op

Aanleiding tot verbeteringsplan met externe ondersteuning

Op 27 juni 2012 formuleerde de inspectie een ONGUNSTIG advies omwille van het onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor:

AV Expressie, TV/PV Huishoudkunde, TV Opvoedkunde, TV/PV Verzorging, Stage Verzorging/Huishoudkunde/Opvoedkunde in de derde graad bso Verzorging

Lichamelijke opvoeding

Nederlands in OKAN en in het eerste en tweede leerjaar van de B-stroom, eerste graad

PAV in de derde graad bso

TV Toegepaste economie/Boekhouding in de tweede graad tso Handel

TV Recht/Toegepaste economie en TV Toegepaste economie/Kantoortechnieken/Boekhouding in de derde graad bso Kantoor

Wat betreft de regelgeving:

- Het nascholingsplan
- De motivering van B- en C-attesten en de bijbehorende advisering
- De uitgestelde beslissingen en bijkomende proeven

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 luidt het advies met betrekking tot het zelfstandig remediëren van tekorten als volgt:

‘DE INSPECTIE OORDEELT DAT DE INSTELLING EEN BEROEP MOET DOEN OP EXTERNE ONDERSTEUNING OM DE TEKORTEN TE REMEDIËREN. ‘

De inspectie legt de REGELING VOOR HET VERVOLG op:

In overeenstemming met het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 en meer bepaald het artikel 39 §4 3°, wordt de procedure tot intrekking van de erkenning van de structuuronderdelen opgestart.

Strategische doelstellingen die de school wil bereiken

Het algemeen beleid formuleert operationele doelstellingen om de schooleigen visie over 'zorg' te integreren in alle beleidsdomeinen.

Het algemeen beleid bouwt een stevige onderwijsorganisatie uit en richt (overleg)structuren op om efficiënt en doelgericht haar schooleigen visie op 'zorg' te kunnen implementeren.

Het algemeen beleid onderzoekt en bewaakt de kwaliteit van de schooleigen processen met het oog op betere leerprestaties.

OMSCHRIJVING VAN HET ONGUNSTIG ADVIES	OPERATIONELE DOELSTELLINGEN OM HET ONGUNSTIG ADVIES WEG TE WERKEN
1 Onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor de vakken AV Expressie, TV/PV Huishoudkunde, TV Opvoedkunde, TV/PV Verzorging en TV/PV Stages Verzorging/Huishoudkunde/Opvoedkunde in de derde graad BSO Verzorging	1 De leerplandoelstellingen voor de vakken AV Expressie, TV/PV Huishoudkunde, TV Opvoedkunde, TV/PV Verzorging en TV/PV Stages Verzorging/Huishoudkunde/Opvoedkunde in de derde graad BSO Verzorging worden gerealiseerd.
1a De leerplandoelstellingen van het vak Expressie worden niet gerealiseerd. De opdrachten van het vak Expressie zijn niet gelinkt aan de stage Werkstukken expressie worden niet meegenomen op stage Leerplandoelstellingen worden niet bereikt met betrekking tot animatie, expressieve- en spelactiviteiten De school kan te weinig documenten voorleggen die de leerplanrealisatie aantonen.	1a De leerplandoelstellingen van het vak Expressie worden gerealiseerd. De opdrachten van het vak Expressie zijn gelinkt aan de stage. Werkstukken expressie worden geïntegreerd op stage. Leerplandoelstellingen worden bereikt met betrekking tot animatie-, expressieve- en spelactiviteiten. De school kan alle nodige documenten voorleggen om de leerplanrealisatie aan te tonen.
1b De leerplanrealisatie Huishoudkunde is niet evenwichtig. Voeding krijgt omwille van het veelvuldig bereiden van maaltijden een te sterk accent. De maaltijden zijn niet gerelateerd aan een doelgroep. De inrichting van kinderdagverblijven en woonzorgcentra worden met onvoldoende diepgangen en vanuit onvoldoende verschillende perspectieven bestudeerd.	1b De leerplanrealisatie Huishoudkunde is evenwichtig. De maaltijden zijn gerelateerd aan een doelgroep, zoals voorzien in het leerplan. De leerplandoelstellingen 'de inrichting van kinderdagverblijven' en 'woon- en zorgcentra' worden met voldoende diepgang en vanuit voldoende verschillende perspectieven bestudeerd.
1c De leerplanrealisatie voor Opvoedkunde vertoont een aantal tekorten. De gevolgen van een cerebrovasculair accident, kinderen met een handicap, de problematiek van verslaving en sociale ziektes worden onvoldoende behandeld.	1c De leerplanrealisatie voor Opvoedkunde vertoont geen tekorten. Alle leerinhouden worden behandeld.

De aandacht voor het gebruik van observatielijsten en schema's is in III, 1 onvoldoende breed en diepgaand. De verstandelijke en sociale ontwikkeling worden onvoldoende in kaart gebracht. Alleen de leerlingen die in III, 2 kiezen voor een keuzestage bij kinderen doorlopen een integrale en diepgaande observatie van een kind.	Observatielijsten en schema's worden door alle leerlingen gebruikt voor alle aspecten van de ontwikkeling van het kind. De observatie gebeurt voldoende breed en diepgaand.
1d De leerplandoelstellingen TV en PV Verzorging worden onvoldoende behaald. In het subvak 'participatie in de gezondheidszorg' en TV Verzorging worden een aantal leerinhouden onvoldoende behandeld. De tekorten staan niet los van de lesuitval op schoolniveau en het onzorgvuldige gebruik van onderwijstijd voor evaluatie. Andere tekorten zijn het gevolg van de loskoppeling van de TV en de PV uren. Voor de praktijk PV Verzorging is er onvoldoende aandacht voor geneesmiddelen, EHBO, eenvoudige verzorgingen en zorg aan een overledene.	1d De leerplandoelstellingen TV en PV Verzorging worden gerealiseerd. Het curriculum voor 'participatie in de gezondheidszorg' en TV Verzorging is voldoende representatief voor het geheel van de leerplandoelen. Er wordt gestreefd naar een integrale en competentiegerichte aanpak van TV en PV Verzorging. Het koppelen van TV en PV is een streefdoel bij het toekennen van de lesopdrachten. Voor de praktijk is er voldoende aandacht voor geneesmiddelen, EHBO, eenvoudige verzorgingen en zorg aan een overledene.

1e De keuzestage in III, 2 heeft een meerwaarde en ondersteunt de leerlingen in hun keuzeproces voor het zevende specialisatiejaar. De leerlingen krijgen zinvolle opdrachten, die gerelateerd zijn aan de vakken van het specifieke gedeelte en naar moeilijkheidsgraad gradueel opgebouwd, maar de beperkte betrokkenheid van het leraren korps zorgt voor een manke integratie werkplekleren en schoolse vorming. Dat leerlingen in III, 1 soms erg slordig omspringen met de stageopdrachten is wellicht het gevolg van het onvoldoende systematisch integreren van de stageobservaties in de vakken van het specifieke gedeelte. In III, 2 maakt de stage integraal deel uit van de geïntegreerde proef (GIP). De opdrachten zijn kwaliteitsvol en van een gedegen niveau.	1e De leerkrachten van de specifieke vakken worden betrokken bij de stage waardoor er een betere integratie van werkplekleren en schoolse vorming ontstaat. De stageobservaties worden systematisch geïntegreerd in de betrokken vakken van het specifieke gedeelte.
1f Er is een gebrekkige samenhang van het curriculum. Er is geen enkele vorm van onderlinge afstemming en integratie tussen de vakken van het specifieke gedeelte. Niemand slaagt erin het perspectief te laten uitstijgen boven het niveau van de afzonderlijke vakken. Dit zorgt voor een versplintering van de schoolse vorming en versterkt het al zo inefficiënt gebruik van de onderwijstijd. Een cultuur van opleidingsoverleg, professionele dialoog, kritische reflectie en alertheid voor nascholingen en nieuwe ontwikkelingen in het werkveld ontbreekt op de beide niveaus. De instabiliteit en de versnippering van de opdrachten vormen een bijkomende bedreiging voor de coherentie en het studiepeil van de opleiding. De opeenvolgende wissels zijn veelvuldig en zorgen voor een chronisch perspectief van elementaire bekommernissen.	1f Het curriculum is samenhangend. De professionele dialoog tussen de leerkrachten onderling en het team en de schoolleiding anderzijds wordt door de staf aangestuurd.

1g De leeromgeving ondersteunt de leerplanrealisatie van een beperkt aantal vakken. Er is een goed uitgeruste en ruime didactische keuken en het verzorgingslokaal is een voorbeeld van goede praktijk. Voor Expressie is het lokaal veel te klein en zijn er onvoldoende leermiddelen. De lessen van Opvoedkunde en TV Verzorging gaan door in gewone leslokalen zonder ICT-mogelijkheden. Het leerplan bevat nochtans expliciete aanbevelingen in verband met ICT-gebruik. Audiovisuele leermiddelen moeten vooraf gereserveerd worden.	1g Het lokaal en de middelen voor het vak Expressie beantwoorden aan de 'minimale materiële vereisten' van het leerplan. De lessen van Opvoedkunde en TV Verzorging kunnen doorgaan in leslokalen met ICT-mogelijkheden.
1h De leerlingenevaluatie is onvoldoende afgestemd op de leerplandoelen en wordt onvoldoende transparant onderbouwd. Hierdoor komt zowel de validiteit als de betrouwbaarheid in het gedrang. De evaluatie van TV Huishoudkunde, TV Opvoedkunde, TV Verzorging is onvoldoende afgestemd op de leerplandoelen. Zowel de toetsen als de examens bestaan bijna uitsluitend uit kennisreproductieve vragen. De mate waarin de leerlingen de verworven kennis en inzichten kunnen toepassen of handelingsgericht kunnen gebruiken wordt helemaal niet in kaart gebracht. Voor de evaluatie van expressie, PV Huishoudkunde en PV Verzorging zijn de evaluatiecriteria voor verbetering vatbaar. Ze worden niet altijd voldoende duidelijk en concreet onderbouwd en het toekennen van de eindscore is in een aantal gevallen niet transparant.	1h De evaluatie van de leerlingen is voldoende afgestemd op de leerplandoelen. De evaluatiecriteria van Expressie, PV Huishoudkunde en PV Verzorging zijn voldoende duidelijk en concreet onderbouwd. Het toekennen van de eindscore is transparant.

1i De evaluatie van de stages kan aan transparantie winnen. De criteria die de stagementor, de stagebegeleider en de stagiair hanteren zijn onvoldoende op elkaar afgestemd. Omdat ze niet zijn geformuleerd in termen van concreet en waarneembaar gedrag is hun remediërende waarde beperkt. De omzetting van de mondelinge en schriftelijke feedback naar een globaal cijfer laat te veel ruimte voor interpretatie omdat er aan de criteria geen gewicht is toegekend. Er zijn te grote leraargebonden verschillen in de schriftelijke onderbouwing van de criteria.	1i De evaluatie van de stages is transparant. De criteria die de stagementor, de stagebegeleider en de stagiair hanteren zijn op elkaar afgestemd. De criteria zijn geformuleerd in termen van concreet en waarneembaar gedrag.
1j Het lerarenteam begeleidt en coacht de leerlingen met de nodige zorg. De kleine lesgroepen hebben een gunstig effect op de leerbegeleiding tijdens de lessen. De stagebegeleiding is kwaliteitsvol, maar een te beperkt aantal leraren is daarbij betrokken. Het studiemateriaal ondersteunt het leerproces in onvoldoende mate: soms ontbreekt een inhoudsopgave, is er geen instructiefiches, doorlopende teksten zijn niet afgestemd op het niveau van de leerlingen, een deel van het studiemateriaal is verouderd. Er wordt te weinig gewerkt met materiaal dat door het werkveld zelf ontwikkeld is.	1j Meer leerkrachten worden betrokken bij de stagebegeleiding (zie 1 e). Het studiemateriaal ondersteunt het leerproces in voldoende mate. Er wordt gewerkt met materiaal dat door het werkveld zelf ontwikkeld is.

<u>OMSCHRIJVING VAN HET ONGUNSTIG ADVIES</u>	<u>OPERATIONELE DOELSTELLINGEN OM HET ONGUNSTIG ADVIES WEG TE WERKEN</u>
2. De leerplanrealisatie voor het vak Lichamelijke opvoeding in de basisvorming van de eerste, tweede en derde graad SO en in de OKAN voldoet niet.	2. De leerplanrealisatie voor het vak Lichamelijke opvoeding in de basisvorming van de eerste, tweede en derde graad SO en in de OKAN voldoet.
2a De onvoldoende leerplanrealisatie is toe te schrijven aan het niet aanbieden en evalueren van verschillende leerplandoelen. Voorts worden talrijke leerplaninhouden kortstondig of niet opeenvolgend aangeboden zodat het leerproces continuïteit en diepgang mist. Op dit ogenblik ontbreekt gestructureerd vakoverleg om de leerplandoelen volledig, evenwichtig en diepgaand te realiseren. Voor de bewegings- en persoonsgebonden doelen beschikt de vakgroep niet over gezamenlijke leerlijnen en evaluatieafspraken.	2a Het leerplan wordt gerealiseerd en alle leerplaninhouden worden met voldoende diepgang en continuïteit aangeboden. Er is gestructureerd campusoverstijgend vakoverleg, er zijn evaluatieafspraken en duidelijke leerlijnen voor bewegings- en persoonsgebonden doelen uitgebouwd.
2b In de eerste graad en OKAN wordt een aantal sporttakgebonden bewegingsdoelen onvoldoende gerealiseerd. Op campus 'Martelaarslaan' en 'Het Labyrint' worden de leerplandoelen zwemmen niet en de leerplandoelen gymnastiek (evenwicht behouden en herstellen, hangen, steunen, zwaaien aan toestellen en klimmen), atletiek (verspringen en werpen) en zelfverdediging onvoldoende gerealiseerd. Op campus 'Toren van Babel' krijgen de leerplandoelen gymnastiek, ritmisch bewegen en zelfverdediging te weinig aandacht als gevolg van een overaanbod zwemmen	2b In de eerste graad en OKAN worden alle sporttakgebonden bewegingsdoelen voldoende gerealiseerd. Op campus 'Martelaarslaan' en 'Het Labyrint' worden de leerplandoelen zwemmen voldoende en de leerplandoelen gymnastiek (evenwicht behouden en herstellen, hangen, steunen, zwaaien aan toestellen en klimmen), atletiek (verspringen en werpen) en zelfverdediging voldoende gerealiseerd. Op campus 'Toren van Babel' krijgen de leerplandoelen gymnastiek, ritmisch bewegen en zelfverdediging de juiste aandacht.
2c In de tweede graad worden leerjaar- en/of leraarafhankelijk de bewegingsdoelen i.v.m. atletiek en zelfverdediging onvoldoende gerealiseerd. In de derde graad worden de leerplandoelen reanimatie, EHBO en rugscholing niet behandeld. In beide graden zijn sommige lesgroepen dermate klein dat vooral doel- en loopspelen niet in een reële context worden beoefend.	2c In de tweede graad worden alle bewegingsdoelen van de sporttakken atletiek en zelfverdediging gerealiseerd. In de derde graad worden de leerplannendoelen reanimatie, EHBO en rugscholing in voldoende mate behandeld. De doel- en loopspelen worden in een reële context beoefend (voldoende groepsgrootte).

2d Voor alle structuuronderdelen kan de school niet aantonen in welke mate de leerlingen de bewegingsgebonden leerplandoelen i.v.m. zelfstandig werken en reflecteren over bewegen, de persoonsgebonden en de attitudegebonden leerplandoelen bereikt hebben. De school evalueert deze doelen niet of onvoldoende en ze heeft hiervoor geen leerlijnen uitgewerkt. De leerlingenevaluatie is hierdoor onvoldoende valide. Ze is eveneens weinig gelijkgericht omdat elke leraar afzonderlijk de evaluatie-inhouden, de observatiepunten en de evaluatiecriteria bepaalt. Soms worden proeven afgenomen na een beperkte oefentijd of lang nadat de leerinhouden zijn aangeboden. In die gevallen is de betrouwbaarheid van de evaluatie twijfelachtig.	2d De school kan aantonen dat alle bewegingsgebonden leerplandoelen i.v.m. zelfstandig werken en reflecteren over bewegen en de persoonsgebonden en attitudegebonden leerplandoelen in alle structuuronderdelen bereikt worden. Alle doelen worden voldoende geëvalueerd. Er zijn duidelijk uitgewerkte leerlijnen. De observatiepunten en evaluatiecriteria worden door de vakgroep duidelijk vastgelegd om gelijkgerichtheid te bekomen.
2e Campus 'Toren van Babel' beschikt niet over voldoende indoorsportinfrastructuur. De sportzalen op de 'Martelaarslaan' en 'Het labyrint' worden niet optimaal ingezet. De toewijzing van de zalen gebeurt op basis van de groepsgrootte en niet volgens de aangeboden sportactiviteiten en de infrastructurele mogelijkheden van de zaal. De sportzalen in blok 19 zijn weinig onderhouden. Voor deze zalen ontbreekt opslagruimte zodat de functionele bewegingsruimte beperkt is. Op alle campussen zijn voldoende leermiddelen voorhanden.	2e Voor alle leerlingen worden de sportzalen optimaal ingezet volgens de aangeboden sportactiviteiten en de infrastructurele mogelijkheden van de zaal. De sportzalen in blok 19 zijn voldoende onderhouden.
2f Niet alle lessen verlopen in een taakgericht leerklimaat. De leerlingenbegeleiding krijgt een veeleer individuele invulling. Voor fysiek zwakke én sterke leerlingen bestaan geen vakafspraken i.v.m. differentiatie, remediëring en evaluatie. De aanbevelingen van het leerplan om ICT te integreren in het	2f De lessen worden taakgericht opgebouwd en er wordt gestreefd naar een positief leerklimaat. Er zijn vakafspraken i.v.m. differentiatie, remediëring en evaluatie. Er zijn vakafspraken i.v.m. talenbeleid en ICT wordt doelgericht geïntegreerd in het leerproces.

leerproces en een talenbeleid op vakniveau uit te bouwen, zijn niet uitgewerkt.	
2g De leraren zijn deskundig, gemotiveerd en geëngageerd. Het vakoverleg is evenwel weinig gestructureerd en handelt voornamelijk over organisatorische onderwerpen; inhoudelijke onderwerpen komen nauwelijks aan bod. Het vakoverleg wordt onvoldoende aangestuurd en opgevolgd door de schoolleiding.	2g Er is gestructureerd vakoverleg, ook over inhoudelijke onderwerpen. Het vakoverleg wordt voldoende aangestuurd en opgevolgd door de staf.

<u>OMSCHRIJVING VAN HET ONGUNSTIG ADVIES</u>	<u>OPERATIONELE DOELSTELLINGEN OM HET ONGUNSTIG ADVIES WEG TE WERKEN</u>
3. De leerplanrealisatie voor het vak Nederlands in het eerste en tweede leerjaar van de B-stroom, eerste graad, voldoet niet.	3. De leerplanrealisatie voor het vak Nederlands in het eerste en tweede leerjaar van de B-stroom, eerste graad, voldoet.
3a De ontwikkelingsdoelen en leerplandoelstellingen worden niet in voldoende mate nagestreefd.	3a De ontwikkelingsdoelen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate nagestreefd.
3b Het onderwijs- en leerproces zijn algemeen onvoldoende afgestemd op de verwerving van de receptieve en productieve vaardigheden. Het gamma van tekstsoorten, aangereikt door de ontwikkelingsdoelen en het leerplan, komt niet in voldoende mate aan bod en wordt niet met voldoende diepgang geëxploreerd.	3b Het onderwijs- en leerproces zijn voldoende afgestemd op de verwerving van de receptieve en productieve vaardigheden. Het gamma van tekstsoorten, aangereikt door de ontwikkelingsdoelen en het leerplan, komt in voldoende mate aan bod en wordt met voldoende diepgang geëxploreerd.
3c Algemeen wordt te weinig uitgegaan van het functionaliteitsprincipe zoals voorgeschreven door het leerplan. Taalbeschouwing wordt nog te vaak cognitief aangeboden, hoewel het leerplan deze component in de eerste plaats een ondersteunende functie bij de ontwikkeling van de taalvaardigheid toekent. Door het aanbod van expliciete grammatica, vaak los van authentieke contexten, komen de oefening en verwerving van strategieën in de verdrinking. De deductieve en reproductieve aanpak zet te weinig aan tot reflectie over het eigen taalgebruik en dat van anderen.	3c Er wordt uitgegaan van het functionaliteitsprincipe zoals voorgeschreven door het leerplan. Taalbeschouwing wordt in authentieke contexten aangeboden als een ondersteunende functie bij de ontwikkeling van de taalvaardigheid zoals het leerplan voorschrijft en. Er wordt geoefend op verwerving van strategieën. Er wordt gereflecteerd over het eigen taalgebruik en dat van anderen.
3d De toetsing is algemeen onvoldoende valide omdat ze te reproductief wordt opgevat.	3d De toetsing is voldoende valide en in overeenstemming met het beheersingsniveau dat de leerplandoelstellingen aangeven, ook voor de productieve vaardigheden.
3e De rapportcommentaren zijn algemeen summier en hebben te	3e De rapportcommentaren hebben ook betrekking op taaltaken,

veel betrekking op leerstofverwerking en werkpunten met betrekking tot kennis.	vaardigheden en vakgebonden attitudes.
3f Op de hoofdvestigingsplaats en op de vestigingsplaats 'Toren van Babel' worden de minimale materiële leerplanvereisten met betrekking tot ICT onvoldoende benut. Daardoor is de ICT-integratie, zoals voorgeschreven door het leerplan, niet of slechts in beperkte mate mogelijk. Dat blijkt ook uit de evaluatie.	3f Op de hoofdvestigingsplaats en op de vestigingsplaats 'Toren van Babel' worden de minimale materiële leerplanvereisten met betrekking tot ICT voldoende benut. De ICT-integratie, zoals voorgeschreven door het leerplan, is uitgewerkt. Dat blijkt ook in de evaluatie.
3g De vakgroep Nederlands zet algemeen weinig in op interne en externe professionalisering en gelijkgerichtheid.	3g De vakgroep Nederlands zet voldoende in op interne en externe professionalisering en gelijkgerichtheid. Dit blijkt uit de vakgroepwerking, de verslaggeving, de jaarplanning en de evaluatie.

<u>OMSCHRIJVING VAN HET ONGUNSTIG ADVIES</u>	<u>OPERATIONELE DOELSTELLINGEN OM HET ONGUNSTIG ADVIES WEG TE WERKEN</u>
4 In het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers (OKAN) worden de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands onvoldoende nagestreefd.	4 In het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers (OKAN) worden de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands voldoende nagestreefd.
4a De ontwikkelingsdoelen worden niet in voldoende mate nagestreefd.	4a De ontwikkelingsdoelen worden in voldoende mate nagestreefd.
4b De onderwijskwaliteit wordt gehypothekeerd doordat verscheidene klasgroepen te groot zijn om de ontwikkelingsdoelen voor elke leerling na te streven.	4b Het aantal leerlingen per klasgroep wordt beperkt zodat de ontwikkelingsdoelen voor elke leerling kunnen worden nagestreefd.
4c Het onthaalonderwijs wordt te weinig inhoudelijk gestroomlijnd.	4c Een werkplan voor een organisatorisch en inhoudelijk gestuurde coördinatie wordt uitgewerkt.
4d De vakgroep hanteert verschillende methoden om de ontwikkelingsdoelen na te streven. De centrale doelstelling 'communicatie' wordt niet nagestreefd door al te expliciet grammaticaonderwijs.	4d Communicatieve vaardigheden vormen de prioritaire doelstellingen van de planning. De taalbeschouwing en grammatica worden uitgewerkt als ondersteunende kennis.
4e De ICT-doelstellingen kunnen door de gebrekkige materiële ondersteuning niet worden nagestreefd. Er is weinig audiovisuele ondersteuning.	4e De doelstellingen op het vlak van informatie- en communicatietechnologie worden gerealiseerd. Er is voldoende audiovisuele ondersteuning.
4f De toetsing is weinig of niet valide omdat te veel wordt uitgegaan van grammaticaonderwijs.	4f Er worden taaltaken aangeboden die de communicatieve vaardigheden van de leerlingen bevorderen. De evaluatie gebeurt ook via taaltaken.
4g De individuele trajecten worden enkel geregistreerd op leerkrachtniveau.	4g Een leerlingvolgsysteem registreert het (leer)traject van elke OKAN-leerling.
<u>OMSCHRIJVING VAN HET ONGUNSTIG ADVIES</u>	<u>OPERATIONELE DOELSTELLINGEN OM HET ONGUNSTIG ADVIES WEG</u>

	<u>TE WERKEN</u>
5. De leerplanrealisatie voor project algemene vakken (PAV) in de derde graad bso voldoet niet.	5. De leerplanrealisatie voor project algemene vakken (PAV) in de derde graad bso voldoet.
5a De eindtermen en leerplandoelstellingen worden niet in voldoende mate gerealiseerd.	5a De eindtermen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd.
5b Voor de cluster functionele taalvaardigheid wordt nog niet voluit gegaan om leerlingen zelfstandig hulpmiddelen, zoals schrijf- en spreekkaders, te leren gebruiken, zodat zij hun taalvaardig handelen en hun communicatie verbeteren en optimaliseren. Noch in het onderwijs- en leerproces noch in de evaluatie wordt het functionaliteitsprincipe consequent gevolgd.	5b Leerlingen leren zelfstandig hulpmiddelen gebruiken om hun spreek-, gespreks- en schrijfvaardigheid te verbeteren. Het onderwijsproces en de evaluatie sluiten aan bij het functionaliteitsprincipe.
5c Voor de doelstellingen van de cluster 'functionele rekenvaardigheid' geldt dat de leerlingen ze niet blijvend verwerven, ondanks herhaalde uitleg en remediëringsoefeningen.	5c De doelstellingen beschreven in de cluster 'functionele rekenvaardigheid' worden behaald.
5d Op het vlak van 'organisatiebekwaamheid' en 'tijd- en ruimtewustzijn' is er doorheen het PAV curriculum een weinig progressieve leerlijn. Het beheersingsniveau is algemeen laag tot onvoldoende.	5d Op het vlak van 'organisatiebekwaamheid' en 'tijd- en ruimtewustzijn' is er doorheen het PAV curriculum een voldoende progressieve leerlijn. De betrokken doelstellingen worden bereikt.
5e Gezien de beperkte ICT-ondersteuning worden de doelstellingen van de cluster functionele informatieverwerking en –verwerking voorlopig niet optimaal in alle lesgroepen gerealiseerd.	5e De doelstellingen van de cluster functionele informatieverwerking en –verwerking worden in alle lesgroepen gerealiseerd met voldoende ICT-ondersteuning.
5f De permanente evaluatie op het labirint sluit aan bij de leerplandoelstellingen, de traditionele evaluatie is echter weinig	5f Evaluatie gebeurt op basis van de mate waarin de leerlingen de eindtermen, leerplandoelstellingen en vakgebonden attitudes

valide. Ze bevat een relatief groot aantal reproductievragen en is daarom te weinig indicatief. In de rapportering wordt te weinig teruggekoppeld naar de PAV-doelstellingen en de vakgebonden attitudinale eindtermen.	beheersen of verwerven. In de rapportering is er een terugkoppeling naar zowel de PAV-doelstellingen als naar de vakgebonden attitudinale eindtermen.
5g De opsplitsing van PAV-lestijden over verschillende opdrachten met betrekking tot dezelfde lesgroep werkt belemmerend voor de toepassing van het integratieprincipe. Kruisbestuivingen tussen de vestigingen waar PAV wordt aangeboden, zijn er nog niet. Op het vlak van kwaliteitszorg moeten de eerste stappen nog worden gezet.	5g Het integratieprincipe van PAV wordt uitgewerkt. Er zijn kruisbestuivingen tussen de vestigingen waar PAV wordt aangeboden.

<u>OMSCHRIJVING VAN HET ONGUNSTIG ADVIES</u>	<u>OPERATIONELE DOELSTELLINGEN OM HET ONGUNSTIG ADVIES WEG TE WERKEN</u>
6. De leerplandoelstellingen voor het vak TV Toegepaste economie/Boekhouding in de tweede graad tso Handel worden onvoldoende gerealiseerd.	6. De leerplandoelstellingen voor het vak TV toegepaste economie/Boekhouding in de tweede graad tso Handel worden voldoende gerealiseerd.
6a De leerplandoelstellingen worden niet in voldoende mate gerealiseerd.	6a De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd.
6b De 'leerplandoelstellingen en leerinhouden' worden door de schoolleiding verdeeld over de vakken boekhouden en toegepaste economie. Bovendien is de verdeling van de leerstofonderdelen over de betrokken leraren onevenwichtig door het gebrek aan grondig overleg, samenwerking en afstemming. Dat staat de geïntegreerde aanpak in de weg.	6b Er is een geïntegreerde aanpak van het leerplan. De vakgroepwerking verloopt professioneel. De verdeling van de leerstofonderdelen is evenwichtiger verdeeld.
6c Voor toegepaste economie wordt het leerplan slechts gedeeltelijk gevolgd, zodat het voorgeschreven curriculum niet consecutief wordt opgebouwd. Aan de hand van eigen notities en kopieën van achterhaalde leerboeken verwerken de leerlingen uitgebreide leerstofonderdelen die niet overeenstemmen met de leerplandoelstellingen en -inhouden en die veeleer thuishoren in de aso studierichting Economie. Bovendien wordt uitbreidingsleerstof diepgaand behandeld. De leerinhouden zijn te weinig levensecht en worden met onvoldoende diepgang behandeld. Attituden worden te weinig ingeoeffend. Verscheidene tekorten worden vastgesteld, met betrekking tot de leerplanvereisten.	6c Het leerplan wordt strikt gevolgd en het curriculum is consecutief opgebouwd. De leerinhouden worden meer in een levensechte context aangeboden en met voldoende diepgang behandeld. Attitudes worden geselecteerd en voldoende ingeoeffend. In het cursusmateriaal wordt voldoende aandacht besteed aan de leerplanvereisten: Het virtueel kantoor is vakoverschrijdend uitgewerkt conform de leerplandoelstellingen.

6d Voor eenvoudige boekhouding en dubbel boekhouden worden alle leerinhouden conform het leerplan behandeld. Beredeneringsschema's worden opgesteld, de boekingsregels en het algoritmisch denken worden grondig aangeleerd. Hoewel het vak boekhouden met een extra lestijd wordt ondersteund, wordt niet gebruikgemaakt van een professioneel boekhoudpakket.	6d Er wordt gebruik gemaakt van een professioneel boekhoudpakket.
6e De leerplandoelstellingen met betrekking tot taalontwikkelen vakonderwijs (78 tot en met 85) worden niet gerealiseerd.	6e De leerplandoelstellingen met betrekking tot taalontwikkelen vakonderwijs (78 tot en met 85) worden gerealiseerd.
6f De kantoorklas werd ingericht. Het virtueel kantoor is opgestart, maar in de vorige leerjaren is de praktische toepassing van boekhouding en administratie niet aan bod gekomen (cf. leerplandoelstellingen 205 tot en met 251). Dat hypothekeert de realisatie van het gehele leerplan.	6f De praktische toepassing van boekhouding en administratie via het virtueel kantoor komt aan bod (leerplandoelstellingen 205 tot en met 251) zodat voor alle leerlingen het gehele leerplan wordt gerealiseerd.
6g De evaluatie voor toegepaste economie is niet valide, omdat de examenvragen grotendeels betrekking hebben op leerstof die niet beantwoordt aan het leerplan. De vraagstelling is te kennisgericht en te reproductief.	6g De evaluatie voor toegepaste economie is valide. De examenvragen beantwoorden aan het leerplan. De vraagstelling gebeurt op het beheersingsniveau dat het leerplan vooropstelt.
6h De evaluatie voor boekhouden is deels theoretisch, maar vooral toepassingsgericht. Hoewel de examens uitgebreid worden voorbereid, slaagt meer dan de helft van de leerlingen in II, 2 niet voor boekhouden. Voor sommige leerlingen worden op grond van niet-gekende leerstof uitgestelde beslissingen genomen.	6h De evaluatiepraktijk voor boekhouden, en in het bijzonder de examens, wordt aangepast aan hedendaagse inzichten. Uitgestelde beslissingen worden enkel toegepast conform de regelgeving.
6i De leerlingen worden tijdens de lessen goed begeleid. Gezien de kleine klasgroepen zijn de leerbegeleiding en remediëring zo goed als individueel. Voor boekhouding wordt één gestructureerde inhaalles gegeven voor neveninstromers die nog geen boekhouding hebben gehad.	6i De leerbegeleiding voor toegepaste economie wordt afgestemd op de noden van alle leerlingen.

Voor toegepaste economie daarentegen worden neveninstromers die achterstand hebben tijdens de lessen bijgewerkt, waardoor het leerproces van de andere leerlingen wordt belemmerd. De OVUR-procedure wordt noch in de lessen toegepaste economie noch in de lessen boekhouden systematisch toegepast.	Neveninstromers worden op een apart tijdstip bijgewerkt. De OVUR-methode, als leerstrategie, wordt zowel in de lessen toegepaste economie als in de lessen boekhouden systematisch toegepast.
6j In beide leerjaren is er vooral voor toegepaste economie veel lesuitval door ziekte op lerarenniveau (22 uren), zonder dat voorzien werd in vervangingstaken of –lessen. Veel lestijden voor beide vakken worden ingevuld met herhalingslessen, examenvoorbereidingen en examens.	6j Er wordt voorzien in vervangingstaken en/of –lessen bij lesuitval.
6k Er werden weinig nascholingen gevolgd. Het vakoverleg beperkt zich tot mondelinge afspraken. Een grondige leerplanstudie, leerplanoverleg en een gezamenlijke jaarplanning ontbreken. De vakoverschrijdende samenwerking conform het leerplan gebeurt niet. Enerzijds heeft dat tot gevolg dat er leerstofoverlappendingen zijn, er een onnodig aanbod van uitbreidingsleerstof is en extra leerstof wordt gegeven die niet beantwoordt aan het leerplan. Anderzijds zijn er leerstofhiaten.	6k De kwaliteitszorg in de vakgroep wordt uitgewerkt. De vakgroep wordt een professioneel overleg met een grondige leerplanstudie, leerplanoverleg en een gezamenlijke jaarplanning. Er is vakoverschrijdende samenwerking conform het leerplan. Leerstofoverlappendingen en leerstofhiaten zijn weggewerkt en er is geen onnodig aanbod van uitbreidingsleerstof. De vakgroep bespreekt de gevolgde nascholingen.

<u>OMSCHRIJVING VAN HET ONGUNSTIG ADVIES</u>	<u>OPERATIONELE DOELSTELLINGEN OM HET ONGUNSTIG ADVIES WEG TE WERKEN</u>
7. De leerplandoelstellingen voor de vakken TV Toegepaste economie/Kantoortechnieken/Boekhouding en TV Recht/Toegepaste economie en Stage Kantoortechnieken in de derde graad bso Kantoor worden onvoldoende gerealiseerd.	7. De leerplandoelstellingen voor de vakken TV Toegepaste economie/Kantoortechnieken/Boekhouding en TV Recht/Toegepaste economie en Stage Kantoortechnieken in de derde graad bso Kantoor worden in voldoende mate gerealiseerd.
7a De leerplandoelstellingen worden niet in voldoende mate gerealiseerd.	7a De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd.
7b De versnippering van de opdrachten over de verscheidene vakken bemoeilijkt de geïntegreerde aanpak van het leerplan, de samenhang met andere vakken van het specifiek gedeelte en de gelijkgerichtheid. Binnen de graad is geen leerlijn uitgezet en ontbreekt een gezamenlijke planning. Boekhouding is niet opgenomen in de vakgroepwerking en maakt geen deel uit van de GIP-opdracht.	7b De geïntegreerde aanpak van het leerplan staat voorop. Er wordt een gemeenschappelijke jaarplanning opgesteld. Hierin wordt de samenhang met de andere vakken van het specifiek gedeelte duidelijk. Er worden binnen de graad leerlijnen uitgezet. Boekhouding wordt hierin opgenomen, alsmede in de GIP-opdracht.
7c Er werden geen afspraken gemaakt om een professioneel boekhoudpakket te integreren. Dat hypothekeert de realisatie van het gehele leerplan. In het huidige schooljaar werd een eigen softwareprogramma ontworpen voor aankoop-, verkoop- en postverrichtingen. Dat programma dekt nog onvoldoende de leerplandoelstellingen 48 tot en met 106.	7c Er zijn afspraken om een professioneel boekhoudpakket te integreren. De leerlingen houden de administratie en de boekhouding van het virtueel kantoor bij met de bijbehorende software.

7d Voor TV Recht/Toegepaste economie werd in de vorige jaren het leerplan in onvoldoende mate gevolgd. Het voorgeschreven curriculum werd niet consecutief opgebouwd. Het aangeboden cursusmateriaal voldoet niet aan de eisen van het leerplan. Uitbreidingsleerstof wordt aangeboden, terwijl de eigenlijke leerstof te weinig wordt uitgediept en levensecht, aan de hand van authentieke documenten en ondersteund met ICT, wordt aangeboden.	7d Voor TV Recht/Toegepaste economie wordt het leerplan in voldoende mate gevolgd. Het voorgeschreven curriculum wordt consecutief opgebouwd. De basisdoelstellingen worden uitgewerkt door een concreet probleem stap voor stap te analyseren om dan tot een synthese te komen. De eigenlijke leerstof wordt voldoende uitgediept en levensecht, aan de hand van authentieke documenten en ondersteund met ICT, aangeboden. Uitbreidingsdoelstellingen komen aan bod als de basisdoelstellingen met de leerlingen bereikt zijn.
7e Er is een kantoorklas met een aantal voorzieningen op het vlak van meubilair en ICT-ondersteuning. Het gebrek aan een telefoon, kopieer- en faxtoestel belemmert echter de vlotte werking in de kantooromgeving.	7e De kantoorklas is voorzien van een telefoon, kopieer- en faxtoestel.
7f Er is geen schoolbrede visie op de stages en de geïntegreerde proef. Doordat er geen studierichtingoverschrijdend overleg is, worden verworven expertise en knowhow niet doorgegeven. Stagedossiers, GIP-documenten (begeleidingstrajecten, evaluatiedocumenten, attitudekaarten), worden op initiatief van de eigen vakgroep ontwikkeld.	7f Er is een schoolbrede visie op de stages en de geïntegreerde proef.
7g De evaluatie van boekhouding is vooral gericht op een integratietoepassing. Voor kantoortechnieken is de toetsing te cognitief en reproductief. Vaardigheden worden schriftelijk bevraagd (bv. telefoneren,	7g De evaluatie voor kantoortechnieken is voldoende valide en representatief voor de leerplandoelstellingen. Alle vaardigheden worden geëvalueerd.

klasseren). In verschillende schooljaren komen dezelfde examenvragen voor, wat de validiteit hypothekeert.	
7h De evaluatie voor Recht/Toegepaste economie is niet valide en onvoldoende representatief voor de leerplandoelstellingen, omdat de examenvragen grotendeels betrekking hebben op leerstof die niet beantwoordt aan het leerplan. Vaardigheden met betrekking tot het opzoeken, verwerken en interpreteren van informatiebronnen worden onvoldoende geëvalueerd en de inbreng van actualiteit is veeleer gering.	7h De evaluatie voor Recht/Toegepaste economie is valide en voldoende representatief voor de leerplandoelstellingen. Vaardigheden met betrekking tot het opzoeken, verwerken en interpreteren van informatiebronnen worden voldoende geëvalueerd en de inbreng van actualiteit is voldoende.
7i Er werd quasi geen nascholing gevolgd.	7i Leerkrachten scholen zich regelmatig bij. De nascholing wordt besproken tijdens het vakoverleg.

<u>OMSCHRIJVING VAN DE VASTSTELLINGEN I.V.M. HET ALGEMEEN BELEID</u>	<u>OPERATIONELE DOELSTELLINGEN VOOR HET ALGEMEEN BELEID</u>
8. Wat kan de school verbeteren in haar algemeen beleid: - de concretisering van de schoolvisie in operationele en resultaatsgerichte doelen - de aansturing en de opvolging van de vakgroepen - de besluitvorming - de kwaliteitsbewaking	8 De school werkt een schoolbreed beleids- en actieplan uit waarin ze de bestaande schoolvisie concretiseert met operationele doelstellingen, omgezet in actieplannen en ze integreert kwaliteitszorg en kwaliteitsbewaking in de processen van de verschillende beleids- en werkingsdomeinen.
<u>Visie</u> 8a De uitgeschreven schoolvisie legt de nadruk op zorg. Voor alle beleids- en werkingsdomeinen (behalve het GOK) heeft de school nagelaten om haar visie te concretiseren in operationele en resultaatsgerichte doelen. Hierdoor mist de school een referentiekader om de effectiviteit van haar acties af te toetsen.	<u>Visie</u> 8a In samenwerking met OVSG werkt de school een schoolbreed beleids- en actieplan uit waarin ze de bestaande schoolvisie in operationele en resultaatsgerichte doelen omzet in en kwaliteitszorg integreert op volgende beleids- en werkingsdomeinen: - het talenbeleid - het evaluatiebeleid - de leerbegeleiding - het nascholings- en professionaliseringsbeleid - de vakgroepwerking
<u>Leiderschap en besluitvorming</u> 8b De schoolleiding stuurt het stafoverleg onvoldoende in de richting van een gezamenlijk campusoverstijgend onderwijskundig overleg.	<u>Leiderschap en besluitvorming</u> 8b De schoolleiding stuurt het stafoverleg in de richting van een gezamenlijk campusoverstijgend onderwijskundig overleg met aandacht voor de specificiteit van elke campus.

8c De taakverdeling tussen directeur en adjunct-directeur is onduidelijk. 8d De schoolleiding heeft weinig impact op het onderwijsproces, omdat ze de vakgroepen en de opleidingen onvoldoende aanstuurt en opvolgt. De leerplanrealisatie voor alle onderzochte vakken en opleidingsonderdelen voldoet niet. Ook de onderwijsorganisatie en de ICT-infrastructuur bieden onvoldoende ondersteuning voor een volwaardige leerplanrealisatie. 8e De formele en informele besluitvorming dringt onvoldoende door tot op de werkvloer en kent aldus een beperkt draagvlak. De werking van het pedagogische college is op dit ogenblik weinig performant. De personeelsvergaderingen worden hoofdzakelijk gebruikt om informatie top-down door te geven. Ze worden nauwelijks aangewend om overleg te plegen, goede praktijkvoorbeelden uit te wisselen en ideeën af te toetsen. Het overleg is weinig aangestuurd en vooral praktisch van aard. 8f. Niet alle personeelsleden maken gebruik van digitale communicatiemiddelen en hebben toegang tot het digitale leerlingenvolgsysteem. Belangrijke informatie wordt hierdoor onvoldoende verzameld en verspreid.	8c De taakverdeling tussen directeur en adjunct-directeur is uitgeschreven en gecommuniceerd aan alle participanten. 8d De vakgroepen en de opleidingen worden voldoende aangestuurd en opgevolgd. De vakgroepen en opleidingen krijgen ondersteuning om hun onderwijs- en evaluatiepraktijk af te stemmen op de leerplannen, eindtermen en ontwikkelingsdoelen en om hun deskundigheidsontwikkeling uit te bouwen. De onderwijsorganisatie en de ICT-infrastructuur bieden voldoende ondersteuning voor een volwaardige leerplanrealisatie. 8e De formele en informele besluitvorming wordt duidelijk gecommuniceerd. De visie op en de organisatie van de interne besluitvorming wordt uitgeschreven. Voor het nemen van belangrijke (beleid)beslissingen op onderwijskundig vlak doet de staf een beroep op beleidsteams waardoor de noodzaak van het pedagogisch college vervalst. De personeelsvergaderingen worden gebruikt om informatie door te geven en vragen van personeelsleden te beantwoorden. De bestaande kanalen om informatie in te winnen bij het personeel worden geoptimaliseerd. 8f De bestaande mail via de interne server wordt vervangen door smartschool. Alle personeelsleden maken gebruik van digitale communicatiemiddelen en hebben toegang tot het digitale leerlingenvolgsysteem. Alle nodige informatie is terug te vinden op smartschool. 8g Er is een strategie uitgewerkt voor de externe communicatie met
--	--

8g De externe communicatie met ouders vormt in het licht van de context een uitgesproken probleem. De school heeft hiervoor geen uitgewerkte strategie, maar de betrokken personeelsleden leveren wel bijzondere inspanningen om de ouders zoveel mogelijk te betrekken bij het schoolleven van hun kinderen. 8h De structurele ondersteuning van het talenbeleid is beperkt. De school heeft een uitgeschreven visie en een talenbeleidsplan, maar er worden nog niet echt operationele doelstellingen aan gekoppeld. De schoolleiding volgt de schoolbrede gedragenheid van het talenbeleid niet systematisch op. De effectiviteit van het talenbeleid met het oog op de realisatie van de leerplandoelstellingen in het algemeen en van de leerplandoelstellingen voor talen in het bijzonder is voorlopig beperkt.	ouders om hen zoveel mogelijk te betrekken bij het schoolleven van hun kinderen. 8h Het talenbeleid is structureel onderbouwd en uitgewerkt in een beleidsplan met operationele doelstellingen
<u>Kwaliteitszorg</u> 8i De school beschikt voor de meeste beleids- en werkingsdomeinen niet over operationele en resultaatsgerichte doelen waardoor ze de effectiviteit van haar acties onvoldoende kan evalueren. 8j De school verzamelt gegevens over attestering, doorstroming, schoolverlaters, resultaten in het vervolgonderwijs en tewerkstelling, maar gebruikt ze niet voor analyse, reflectie en bijsturing. De bevraging van het personeel over genomen verbeteracties is op het ogenblik van de doorlichting nog niet besproken.	<u>Kwaliteitszorg</u> 8i De school concretiseert haar visie in operationele en resultaatsgerichte doelen om de effectiviteit van haar (verbeter)acties te evalueren op de volgende beleids- en werkingsdomeinen: het talenbeleid het evaluatiebeleid De leerbegeleiding Het nascholings- en professionaliseringsbeleid De vakgroepwerking 8j De school gebruikt de verzamelde gegevens voor analyse, reflectie en ze stuurt bij. De bevragingen van personeel en externen worden altijd besproken.

8k de school beschikt niet over een nascholingsplan zoals de regelgeving voorziet. De deskundigheidsbevordering wordt niet aangestuurd maar overgelaten aan het initiatief van het individuele personeelslid met gevolgen voor de leerplanrealisatie. 8l De leerbegeleiding, die ook deel uitmaakt van het domein 'zorg', is onvoldoende specifiek en doelgericht uitgebouwd. Verschillende verdienstelijke initiatieven worden onvoldoende gebundeld, gecoördineerd en uitgewisseld. Begeleidings- en remediëringsinitiatieven worden niet of nauwelijks geregistreerd in het leerlingenvolgsysteem, waardoor waardevolle informatie onvoldoende benut wordt bij de evaluatie en de rapportering van de resultaten. 8m Problematisch voor de omvangrijke groep leerlingen met taalachterstand is dat het beleid het taalvaardigheidsonderwijs structureel onvoldoende ondersteunt. 8n Door een samenvallend gebrek aan duidelijke beleidslijnen (geoperationaliseerd in concrete doelen), beleidsmatige aansturing en opvolging en een breed gedragen besluitvorming slaagt de school er niet in haar algemene en campusgebonden werking doeltreffend te organiseren. Voor de groepering van de leerlingen, de verdeling van de opdrachten en het opstellen van de lessenroosters hanteert de school criteria die onvoldoende aansluiten bij de bestaande onderwijskundige kaders en de eigen schoolvisie. De verdeling van de opdrachten houdt te weinig rekening met de leerplanconcepten en -vereisten.	8k Het bestaande nascholingsplan wordt uitgewerkt conform de regelgeving met het oog op de professionalisering van de leerkrachten zowel op vakinhoudelijk, op vakdidactisch als op algemeen pedagogisch vlak. 8l De leerbegeleiding, die ook deel uitmaakt van het domein 'zorg', is specifiek en doelgericht uitgebouwd. Begeleidings- en remediëringsinitiatieven worden geregistreerd in het leerlingenvolgsysteem, waardoor waardevolle informatie kan worden benut bij de evaluatie en de rapportering van de resultaten. 8m Het taalvaardigheidsonderwijs wordt verder structureel uitgebouwd met het oog op een meer succesvolle schoolloopbaan voor de leerlingen. 8n De algemene en campusgebonden werking wordt beleidsmatig aangestuurd door duidelijke beleidslijnen geoperationaliseerd in concrete doelen. Er is een breed draagvlak voor de besluitvorming. De uitvoering van de beleidslijnen wordt opgevolgd. Voor de groepering van de leerlingen, de verdeling van de opdrachten en het opstellen van de lessenroosters hanteert de school criteria die aansluiten bij de bestaande onderwijskundige kaders en de eigen schoolvisie. De verdeling van de opdrachten houdt rekening met de leerplanconcepten en -vereisten. Samenhangende opleidingsonderdelen worden zo weinig mogelijk in afzonderlijke
---	--

8o De roostering van de lessen is niet adequaat. 8p De school bewaakt de curriculumtijd onvoldoende en zet hierdoor de leerplanrealisatie onder druk. Er is geregeld lesuitval en het aantal dagen besteed aan evaluatie is aanzienlijk. De examenperiodes worden bovendien telkens voorafgegaan door een herhalingsweek. De extra-murosactiviteiten worden niet expliciet gekoppeld aan leerplandoelen en zijn ongelijkmatig verdeeld over de studierichtingen en leerjaren. 8q Schoolbrede afspraken i.v.m. het stage- en GIP-beleid ontbreken. Hierdoor laat de school kansen liggen om de kwaliteit van haar opleidingen aan te sturen en te optimaliseren.	vakken opgedeeld. De lestijden voor het vak project algemene vakken worden zo weinig mogelijk opgesplitst over verscheidene leraren zodat de leerplanrealisatie doeltreffend kan verlopen. 8o De lessenroosters worden in het belang van de leerlingen en de leerplanrealisatie uitgewerkt, daarbij wordt rekening gehouden met de specificiteit van de vakken. 8p De school bewaakt de curriculumtijd en koppelt daar acties aan zodat de leerplanrealisatie niet onder druk komt te staan. Het nut van examenperiodes en een herhalingsweek wordt geëvalueerd en alternatieven worden bestudeerd. Deze kaders in het algemene evaluatiebeleid. Extra-murosactiviteiten worden uitgeschreven in functie van leerplandoelstellingen en vakoverschrijdende eindtermen. 8q Schoolbrede afspraken over het stage- en GIP-beleid worden uitgewerkt en ingevoerd waardoor de kwaliteit van de opleidingen kan geoptimaliseerd worden.
--	--

Kwaliteitskaarten: algemeen

Op basis van de operationele doelstellingen werden acht 'kwaliteitskaarten' opgesteld: zeven betreffende de leerplanrealisaties van de verschillende vakken en 1 betreffende het algemene beleid.

De kwaliteitskaarten geven het plan van aanpak weer om de operationele doelstelling binnen de gestelde tijd op een kwaliteitsvolle manier en duurzaam te bereiken. De kwaliteitskaarten bevatten de volgende rubrieken:

1. Relatie tot de tekorten: een verwijzing naar de tekorten die blijken uit het doorlichtingsverslag
2. Relatie tot de doelen: het operationeel doel waarvoor het plan van aanpak wordt opgesteld
3. Acties: omschrijving van de wijze waarop de doelen zullen worden bereikt
4. Betrokken actoren: de contactpersoon voor de beschreven acties, de verantwoordelijken voor het mee uitvoeren van de acties, de begeleider van OVSG
5. Verwachtingen: wat de school van de participanten verwacht, het mandaat van de participanten
6. Rol van de schooldirectie: wat de schooldirectie doet om de participanten te ondersteunen
7. Materialen: materialen nodig om de acties te kunnen uitvoeren
8. Effect: beschrijving van de wijze waarop de participanten zullen aantonen dat de operationele doelstelling is bereikt. Zichtbaar resultaat op leerlingenniveau
9. Evaluatie: instrumenten en/of procedures waarmee de participanten de vorderingen meten: minstens één keer per jaar en ten laatste 3 maanden voor het einde van de periode van opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning
10. Data: data van tussentijdse evaluatie om het proces bij te sturen indien nodig

Kwaliteitskaart 1 AV Expressie, TV/PV Huishoudkunde, TV Opvoedkunde, TV/PV Verzorging en TV/PV Stages Verzorging/Huishoudkunde/Opvoedkunde in de derde graad BSO Verzorging
<u>Relatie tot de tekorten:</u> nr. 1 OMSCHRIJVING VAN HET ONGUNSTIG ADVIES Onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor de vakken AV Expressie, TV/PV Huishoudkunde, TV Opvoedkunde, TV/PV Verzorging en TV/PV Stages Verzorging/Huishoudkunde/Opvoedkunde in de derde graad BSO Verzorging
<u>Relatie tot de doelen:</u> nr. 1 OPERATIONELE DOELSTELLINGEN OM HET ONGUNSTIG ADVIES WEG TE WERKEN De leerplandoelstellingen voor de vakken AV Expressie, TV/PV Huishoudkunde, TV Opvoedkunde, TV/PV Verzorging en TV/PV Stages Verzorging/Huishoudkunde/Opvoedkunde in de derde graad BSO Verzorging worden gerealiseerd.
1a De leerplandoelstellingen van het vak Expressie worden gerealiseerd. De opdrachten van het vak Expressie zijn gelinkt aan de stage. Werkstukken Expressie worden geïntegreerd op stage. Leerplandoelstellingen worden bereikt met betrekking tot animatie- , expressieve- en spelactiviteiten. De school kan alle nodige documenten voorleggen om de leerplanrealisatie aan te tonen. ACTIES De leerkrachten Expressie nemen deel aan het opleidingsoverleg. In de lessen Expressie wordt consequent de link gelegd met de stage. Dit wordt aangegeven in de jaarplanning. Er wordt nieuw cursusmateriaal ontworpen. In de lessen komen zowel animatie, expressieve- en spelactiviteiten aan bod, als voorbereiding op de stage. Werkstukken Expressie worden geïntegreerd (meegenomen) op stage en digitaal geïnventariseerd. De leerkrachten Expressie bezoeken de stageplaatsen en er wordt feedback gegeven tijdens de lessen met het oog op aanpassing door de leerlingen. Er is een ruimer lokaal voor expressie, er worden voldoende leermiddelen voorzien.

1b De leerplanrealisatie Huishoudkunde is evenwichtig. De maaltijden zijn gerelateerd aan een doelgroep, zoals voorzien in het leerplan. De leerplandoelstellingen 'de inrichting van kinderdagverblijven' en 'woon- en zorgcentra' worden met voldoende diepgang en vanuit voldoende verschillende perspectieven bestudeerd.

ACTIES

De leerkrachten Huishoudkunde nemen deel aan het opleidingsoverleg.

Het opleidingsoverleg maakt een planning met oog op het relateren van de maaltijden aan de verschillende doelgroepen beschreven in het leerplan.

Er wordt nieuw studiemateriaal ontworpen om het leerproces voldoende te ondersteunen: opdrachten worden met voldoende diepgang en aangevuld met authentiek materiaal, besproken tijdens de lessen.

1c De leerplanrealisatie voor Opvoedkunde vertoont geen tekorten. Alle leerinhouden worden behandeld. Observatielijsten en schema's worden door alle leerlingen gebruikt voor alle aspecten van de ontwikkeling van het kind. De observatie gebeurt voldoende breed en diepgaand.

ACTIES

Binnen het opleidingsoverleg worden de leerplandoelstellingen evenwichtig verdeeld.

De leerkrachten Opvoedkunde nemen deel aan het opleidingsoverleg.

De vakgroep Opvoedkunde bewaakt dat alle leerinhouden en leerplandoelstellingen behandeld worden.

De leerlingen oefenen het gebruik van observatielijsten en –schema's uit de kinderdagverblijven (ZIKO-V0) in tijdens de les.

De leerkrachten voegen de observaties van de verstandelijke en sociale ontwikkeling van het kind toe aan het stageschrift.

Leraren Opvoedkunde begeleiden de leerlingen op stage.

Leraren Opvoedkunde geven opdrachten in de klas die moeten uitgevoerd worden op stage.

Leraren Opvoedkunde integreren de stagervaringen in de les.

1d De leerplandoelstellingen TV en PV Verzorging worden gerealiseerd.

Het curriculum voor 'participatie in de gezondheidszorg' en TV Verzorging is voldoende representatief voor het geheel van de leerplandoelen.

Er wordt gestreefd naar een integrale en competentiegerichte aanpak van TV en PV Verzorging.

Het koppelen van TV en PV is een streefdoel bij het toekennen van de lesopdrachten.

Voor de praktijk is er voldoende aandacht voor geneesmiddelen, EHBO, eenvoudige verzorgingen en zorg aan een overledene.

ACTIES

De leerkrachten TV en PV Verzorging nemen deel aan het opleidingsoverleg.

De koppeling van de leerinhouden TV en PV Verzorging vormen een vast item op het vakgroepoverleg.

Binnen de vakgroep wordt gecontroleerd of alle leerinhouden voldoende aan bod komen. Waar nodig wordt bijgestuurd.

De tekortkomingen in het cursusmateriaal worden opgelijst en weggewerkt.

Er worden instructiefiches ontwikkeld voor de praktische vaardigheden met een stappenplan en evaluatiecriteria. Deze fiches worden ook gebruikt voor (zelf)evaluatie.

1e De leerkrachten van de specifieke vakken worden betrokken bij de stage waardoor er een betere integratie van werkplekleren en schoolse vorming ontstaat.

De stageobservaties worden systematisch geïntegreerd in de betrokken vakken van het specifiek gedeelte.

ACTIES

Tijdens het opleidingsoverleg informeren de stagebegeleiders zich over het vorderen van de leerstof.

De agenda van alle leerkrachten van de specifieke vakken is beschikbaar voor de stagebegeleiders.

De instructiefiches voor PV Verzorging worden op school en tijdens de stage gebruikt.

De bespreking van ervaringen en bevindingen op stage worden structureel ingebed in het opleidingsoverleg.

De stage van de leerling wordt op regelmatige basis besproken binnen de desbetreffende vakken aan de hand van het stageschrift.

Binnen de specifieke vakken wordt regelmatig tijd voorzien voor het bespreken van casussen van uit de stage.

1f Het curriculum is samenhangend. De professionele dialoog tussen de leerkrachten onderling en het team en de schoolleiding anderzijds wordt door de staf aangestuurd.

ACTIES

Naast het bestaande vakoverleg wordt er een structureel opleidingsoverleg geïnstalleerd.

De schoolleiding wordt op de hoogte gehouden van het overleg. Een staflid neemt deel aan het opleidingsoverleg.

In het opleidingsoverleg wordt gewerkt aan onderlinge afstemming en integratie tussen vakken van het specifiek gedeelte.

Via dit overleg komt er een professionele dialoog op gang tussen de leerkrachten onderling en het team en de schoolleiding anderzijds.

1g Het lokaal en de middelen voor het vak Expressie beantwoorden aan de 'minimale materiële vereisten' van het leerplan. De lessen van

Opvoedkunde en TV Verzorging kunnen doorgaan in leslokalen met ICT-mogelijkheden.

ACTIES

Een ruimer lokaal voor Expressie wordt gebruikt en er worden voldoende leermiddelen voorzien.

Er wordt een lokaal met ICT mogelijkheden voorzien waar de lessen Opvoedkunde en TV Verzorging kunnen doorgaan.

1h De evaluatie van de leerlingen is voldoende afgestemd op de leerplandoelen.

De evaluatiecriteria van Expressie, PV Huishoudkunde en PV Verzorging zijn voldoende duidelijk en concreet onderbouwd. Het toekennen van de eindscore is transparant.

ACTIES

Bij TV Huishoudkunde, TV Opvoedkunde, TV Verzorging wordt gewerkt met casussen, situatieschetsen, nieuw tekstmateriaal, visueel materiaal, instrumenten en documenten uit het werkveld.

Voor Expressie, PV Huishoudkunde en PV Verzorging worden instructiefiches uitgewerkt. Deze worden tevens als (zelf)evaluatie-instrument gebruikt.

1i De evaluatie van de stages is transparant. De criteria die de stagementor, de stagebegeleider en de stagiair hanteren zijn op elkaar afgestemd. De criteria zijn geformuleerd in termen van concreet en waarneembaar gedrag.

ACTIES

Binnen het vakoverleg wordt een vernieuwd instrument ontwikkeld om de stage te evalueren.

De criteria die de stagementor, de stagebegeleider en de stagiair hanteren zijn voldoende op elkaar afgestemd.

Binnen het vakoverleg worden criteria geformuleerd in termen van concreet en waarneembaar gedrag.

1j Meer leerkrachten worden betrokken bij de stagebegeleiding (zie 1 e). Het studiemateriaal ondersteunt het leerproces in voldoende mate. Er wordt gewerkt met materiaal dat door het werkveld zelf ontwikkeld is.

ACTIES

Er worden criteria opgesteld waaraan het cursusmateriaal moet voldoen.

Binnen het stagelokaal wordt plaats voorzien om authentiek materiaal vanuit het werkveld te verzamelen en te consulteren.

Een verantwoordelijke voor het beheer van het materiaal wordt aangesteld.

Betrokken actoren

Staf, leerkrachten specifieke vakken, stagebegeleiders, begeleiders OVSG, ICT-coördinator

Verwachtingen

Staf

De uitvoering van de kwaliteitskaart aansturen, opvolgen en bijsturen.

Het opleidingsoverleg en het vakoverleg aansturen.

Zorgen voor de 'minimale materiële vereisten'.

Leerkrachten specifieke vakken en stagebegeleiders

Onder leiding van de staf en OVSG werken de leerkrachten aan een gemeenschappelijke opleidingsplanning.

Alle acties uitvoeren zowel op leerkrachten- als op leerlingenniveau.

Aangepast nieuw cursusmateriaal ontwikkelen.

Individuele verantwoordelijkheid nemen voor het uitvoeren van de kwaliteitskaart.

Instaan voor de eigen professionele ontwikkeling ook tijdens de vakgroepwerking.

Actieve betrokkenheid bij het opleidingsoverleg en de vakgroep met adequate verslaggeving.

Signaleren van mogelijke knelpunten aan het betrokken stafid.

ICT-coördinator

Zorgen voor de nodige infrastructuur en opleiding.

OVSG

Algemene ondersteuning van de vakgroepwerking en het opleidingsoverleg.

Rol van de schooldirectie

In samenwerking met de staf de vakgroepwerking en het opleidingsoverleg verder uitbouwen, aansturen en opvolgen.

De uitvoering van de kwaliteitskaart opvolgen en bijsturen waar nodig.

Functioneringsgesprekken in functie van de acties.

Materialen

Leerplan, voldoende materiaal om de leerplandoelstellingen te realiseren.
Didactisch materiaal als omkadering: vaktijdschriften, vakboeken, internet.

Effect

Leerlingen hebben nieuw cursusmateriaal.
Leerlingen hebben instructiefiches.
Leerlingen krijgen stagegerelateerde opdrachten.
Leerlingen krijgen geregeld digitale opdrachten.
Er is variatie in werkvormen.
Al de leraren specifieke vakken zijn betrokken bij het opleidingsoverleg.
Er is een onderlinge afstemming en integratie tussen de vakken van het specifieke gedeelte
De evaluatie is transparant en sluit aan bij de leerplandoelstellingen.

Evaluatie

Controle van de acties en hun effecten door OVSG en stafleden op basis van een vorderingsplan met bijsturing waar nodig.

Data

Laatste trimester 2013 en vanaf het schooljaar 2013-2014 twee maal per jaar.

Kwaliteitskaart 2 Lichamelijke opvoeding in de basisvorming van de eerste, tweede en derde graad SO en in OKAN
<u>Relatie tot de tekorten:</u> nr. 2 OMSCHRIJVING VAN HET ONGUNSTIG ADVIES De leerplanrealisatie voor het vak Lichamelijke opvoeding in de basisvorming van de eerste, tweede en derde graad SO en in de OKAN voldoet niet.
<u>Relatie tot de doelen:</u> nr. 2 OPERATIONELE DOELSTELLINGEN OM HET ONGUNSTIG ADVIES WEG TE WERKEN De leerplanrealisatie voor het vak Lichamelijke opvoeding in de basisvorming van de eerste, tweede en derde graad SO en in de OKAN voldoet.
2a Het leerplan wordt gerealiseerd en alle leerplaninhouden worden met voldoende diepgang en continuïteit aangeboden. Er is gestructureerd campusoverstijgend vakoverleg, er zijn evaluatieafspraken en duidelijke leerlijnen voor bewegings- en persoonsgebonden doelen uitgebouwd. ACTIES De vakgroep stelt de leerlijnen in overeenkomst met het leerplan op. Per graad worden alle deelgebieden van het leerplan Lichamelijke opvoeding verdeeld over het schooljaar zodat alle onderdelen aan bod komen. De vakgroep stelt de evaluatiecriteria op. Er wordt gezorgd voor een evenwichtige schooljaarplanning waar alle evaluaties pas volgen na één of meerdere oefensessies zodat elke leerling de kans krijgt zijn of haar prestaties naar een hoger niveau te tillen. 2b In de eerste graad en OKAN worden alle sporttakgebonden bewegingsdoelen voldoende gerealiseerd. ACTIES Alle leerplannen worden als basis gebruikt voor het vastleggen van de leerplandoelen per graad en leerjaar alsook per periode. Er worden afspraken gemaakt per jaar, per leerjaar en per periode. Er wordt een jaarplanning opgemaakt per graad en per campus. Een gemeenschappelijke eigen structuur wordt hiervoor uitgewerkt.

De frequentie van de sporten en de puntenverdeling per sport en sportonderdeel worden aangepast.
Er wordt zowel horizontaal als verticaal samengewerkt in de verschillende graden.
Conform het leerplan gaan bepaalde leerjaren zwemmen.

2c Alle bewegingsdoelen van de sporttakken atletiek en zelfverdediging worden in de tweede graad gerealiseerd. De leerplannendoelen reanimatie, EHBO en rugscholing worden in de derde graad in voldoende mate behandeld. De doel- en loopspelen worden in een reële context beoefend.

ACTIES

Vanaf schooljaar 2012-2013 worden atletiek en zelfverdediging door alle leerkrachten opgenomen in het jaarplan van de tweede graad. In de derde graad maken EHBO en reanimatie integraal deel uit van de lessen.
Deze sporttakken/onderwerpen zullen een evenredig gewicht krijgen zowel wat betreft aanbod als wat betreft evaluatie en dit door alle betrokken actoren.

2d De school kan aantonen dat alle bewegingsgebonden leerplandoelen i.v.m. zelfstandig werken en reflecteren over bewegen en de persoonsgebonden en attitudegebonden leerplandoelen in alle structuuronderdelen bereikt worden.
Alle doelen worden voldoende geëvalueerd. Er zijn duidelijk uitgewerkte leerlijnen. De evaluatiecriteria worden door de vakgroep duidelijk vastgelegd om gelijkgerichtheid te bekomen.

ACTIES

De leerlijnen worden uitgewerkt met een evenwichtig aanbod van alle sporttakgebonden bewegingsdoelen.
Bewegingsgebonden-, persoonsgebonden- en attitudegebonden leerplandoelen worden hierin opgenomen. Dit vindt een neerslag in de jaarplanning.
Leerlingen van de derde graad krijgen opdrachten voor zelfstandig werken.
Reflectiemomenten over beweging structureel inbouwen.
Verschillende prestatietabellen om de evaluatie van de leerlingen zoveel mogelijk gelijkgericht te kunnen beoordelen worden opgesteld.
Per tussentijdse evaluatie leggen de betrokken leerkrachten Lichamelijke opvoeding hun vorderingen samen.

2e Voor alle leerlingen worden de sportzalen optimaal ingezet volgens de aangeboden sportactiviteiten en de infrastructurele mogelijkheden van de zaal.

ACTIES

De sportzalen worden geroosterd in functie van de sportsoort.

De toestellen en het materieel wordt verhuisd in functie van de sporten.

Materieel wordt zoveel mogelijk opgeborgen in de daarvoor voorziene ruimtes.

Er worden posters opgehangen in de verschillende sportzalen met betrekking tot de sport(en) die er gegeven worden.

De noden op het vlak van inrichting en onderhoud worden ingediend bij de TAC.

2f De lessen worden taakgericht opgebouwd en er wordt gestreefd naar een positief leerklimaat. Er zijn vakafspraken i.v.m. differentiatie, remediëring en evaluatie en het talenbeleid. ICT wordt doelgericht geïntegreerd in het leerproces.

ACTIES

Differentiatie in het aanbod per periode. Leerlingen krijgen verschillende sporten per periode. Per les worden twee onderwerpen aangeboden. Organiseren van onderwerp en doelen per periode met synchronisatie. Alle leerkrachten bieden dezelfde leerstof aan per periode per leerjaar en voeren de evaluatie uit met dezelfde aandachtspunten en/of prestatietabellen. Doorschuifstelsel in de zalen 19 per periode met efficiënter tijdsmanagement.

Sportposters per zaal met afbeeldingen van de gevraagde technieken in de respectievelijke sporten.

Er worden afspraken gemaakt rond het opbergen en gebruiken van materiaal.

Binnen het vakoverleg komt men tot gezamenlijke afspraken betreffende de differentiatie, remediëring en evaluatie.

ICT-integratie: analyse van de beweging aan de hand van video-opnames tijdens de lessen, klassencompetities worden meegedeeld op de tv-schermen in de zaal, SNS-activiteiten worden via mail aangeboden.

2g Er is gestructureerd vakoverleg, ook over inhoudelijke onderwerpen. Het vakoverleg wordt voldoende aangestuurd en opgevolgd door de staf.

ACTIES

De vakgroepwerking behandelt systematisch de volgende onderwerpen:

leerplanrealisatie, evaluatie en leerbegeleiding, infrastructuur en kwaliteitszorg.

Betrokken actoren

Staf, leerkrachten van de vakgroep lichamelijke opvoeding, TAC en ICT-coördinatoren, OVSG, externen.

Verwachtingen

Staf

De uitvoering van de kwaliteitskaart aansturen, opvolgen en bijsturen.

Het opleidingsoverleg en het vakoverleg aansturen.

Zorgen voor de 'minimale materiële vereisten'.

Leerkrachten

De leerkrachten leveren de jaarplannen af volgens de vorm afgesproken in de vakgroep.

De leerkrachten zijn verantwoordelijk voor het realiseren van de leerplandoelstellingen.

Individuele verantwoordelijkheid nemen voor het uitvoeren van de kwaliteitskaart.

Actieve deelname aan de vakgroep met een adequate verslaggeving.

Instaan voor de eigen professionele ontwikkeling, ook tijdens de vakgroepwerking.

De leerkrachten houden zich aan de in de vakgroep afgesproken verdeling van de zalen.

Elke zaal wordt optimaal benut en gebreken aan de infrastructuur of materiaal worden via de geijkte procedure gemeld.

ICT-coördinator

Zorgen voor de nodige infrastructuur en opleiding.

OVSG

Algemene ondersteuning van de vakgroepwerking en het opleidingsoverleg.

Rol van de schooldirectie

In samenwerking met de staf de vakgroepwerking verder uitbouwen, aansturen en opvolgen.

De uitvoering van de kwaliteitskaart opvolgen en bijsturen waar nodig.

Functioneringsgesprekken in functie van de acties.

Het aansturen van de lessenroosters in functie van de afspraken binnen de vakgroep.

Materialen

Leerplannen OVSG

Extern materiaal voor EHBO en reanimatie.

Inventaris van het aanwezige materieel en toestellen per sportzaal.

De lessenroosters van de betrokken leerkrachten Lichamelijke opvoeding. Leerlingenaantallen per klasgroep.

Camera en laptop

Uniform document vakgroepverslagen.

Effect

Betere benutting van de infrastructuur.

Leerlingen krijgen inzicht in hun eigen mogelijkheden en evolutie.

De evaluatiecriteria zijn duidelijk voor de leerlingen.

De mogelijkheden tot zelfevaluatie worden via ICT verhoogd.

Posters over de verschillende sporten.

Prestatietabellen, kijkwijzers

Evaluatie

Controle van de acties en hun effecten door OVSG en stafleden op basis van een vorderingsplan met bijsturing waar nodig.

Data

Laatste trimester van 2012-2013 en vanaf het schooljaar 2013-2014 twee maal per jaar.

Kwaliteitskaart 3
Nederlands in de eerste graad B-stroom

Relatie tot de tekorten: nr. 3

OMSCHRIJVING VAN HET ONGUNSTIG ADVIES

De leerplanrealisatie voor het vak Nederlands in het eerste en tweede leerjaar van de B-stroom, eerste graad, voldoet niet.

Relatie tot de doelen: nr. 3

OPERATIONELE DOELSTELLINGEN OM HET ONGUNSTIG ADVIES WEG TE WERKEN

De leerplanrealisatie voor het vak Nederlands in het eerste en tweede leerjaar van de B-stroom, eerste graad, voldoet.

3a De ontwikkelingsdoelen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate nagestreefd.

ACTIES

Het leerplan wordt door alle leerkrachten bestudeerd. De gebruikte materialen worden getoetst aan de leerplandoelstellingen.

Het leerwerkboek wordt aangevuld met authentiek materiaal. Er wordt een deelvakgroep Nederlands eerste graad B-stroom ingericht.

De (deel)vakgroep wordt een middel voor het ontwikkelen van een gelijkgerichte visie, uitwisseling en bespreking van materialen, didactisch handelen.

3b Het onderwijs- en leerproces zijn voldoende afgestemd op de verwerving van de receptieve en productieve vaardigheden. Het gamma van tekstsoorten, aangereikt door de ontwikkelingsdoelen en het leerplan, komt in voldoende mate aan bod en wordt met voldoende diepgang geëxploreerd.

ACTIES

Het aangeboden materiaal draagt bij tot de receptieve en productieve vaardigheden. Alle tekstsoorten worden aangeboden. De leerlingen krijgen taaltaken op het juiste beheersingsniveau.

3c Er wordt uitgegaan van het functionaliteitsprincipe zoals voorgeschreven door het leerplan. Taalbeschouwing wordt in authentieke contexten aangeboden als een ondersteunende functie bij de ontwikkeling van de taalvaardigheid zoals het leerplan voorschrijft en. Er wordt geoefend op verwerving van strategieën. Er wordt gereflecteerd over het eigen taalgebruik en dat van anderen.

ACTIES

Het functionaliteitsprincipe wordt als centraal uitgangspunt gehanteerd. Het OVUR-schema wordt gelijkgericht gebruikt in alle lessen Nederlands.

De vaardigheden (luisteren, lezen, spreken, schrijven en kijken) komen centraal te staan. Taalbeschouwing wordt in authentieke contexten aangeboden als een ondersteunende functie voor taalontwikkeling. De instructiekaarten uit het leerplan voor de verschillende strategieën worden aangepast aan het niveau van de leerlingen en gebruikt bij opdrachten. De leerkrachten inventariseren didactische tips en voorbeelden in de map van de vakgroep.

3d De toetsing is voldoende valide en in overeenstemming met het beheersingsniveau dat de leerplandoelstellingen aangeven, ook voor de productieve vaardigheden.

ACTIES

De evaluatie gebeurt in functie van de leerplandoelstellingen. De leerdoelen worden duidelijk zichtbaar gemaakt voor de leerlingen, hiervoor wordt een instrument ontwikkeld. Op regelmatige basis reflecteren de leerlingen over hun proces en product. De starttoets wordt herwerkt met als doel de beginsituatie van de leerlingen op vlak van de vaardigheden in kaart te brengen.

3e De rapportcommentaren hebben ook betrekking op taaltaken, vaardigheden en vakgebonden attitudes.

ACTIES

Het rapportcommentaar wordt ondersteund door remediëringfiches. Er wordt een start genomen met de uitbouw van individuele leertrajecten.

Afspraken worden gemaakt over de kwaliteit van de rapportcommentaren.

3f Op de hoofdvestigingsplaats en op de vestigingsplaats 'Toren van Babel' worden de minimale materiële leerplanvereisten met betrekking tot ICT voldoende benut. De ICT-integratie, zoals voorgeschreven door het leerplan, is uitgewerkt. Dat blijkt ook in de evaluatie.

ACTIES

Bij functionele taalopdrachten wordt gebruik gemaakt van ICT. De vakoverschrijdende ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelstellingen vormen het uitgangspunt. De evaluatieopdrachten worden uitgewerkt met integratie van ICT.

3g De vakgroep Nederlands zet voldoende in op interne en externe professionalisering en gelijkgerichtheid. Dit blijkt uit de vakgroepwerking, de verslaggeving, de jaarplanning en de evaluatie.

ACTIES

Er wordt een deelvakgroep Nederlands eerste graad B-stroom ingericht. De (deel)vakgroep wordt een middel voor het ontwikkelen van een gelijkgerichte visie, uitwisseling en bespreking van materialen, didactisch handelen. Over de verslaggeving van de vakgroepwerking, de jaarplanning en de evaluatie zijn gelijkgerichte afspraken gemaakt. De vakgroep krijgt de opdracht het aanbod van vakgebonden nascholingen te inventariseren en hierin doelgericht te selecteren.

Betrokken actoren

Deelvakgroep Nederlands; ICT-coördinator, begeleiding OVSG, GOK-werkgroep uitgebreid met leerkrachten.

Verwachtingen

Leerkrachten

Actieve deelname aan de vakgroep met een adequate verslaggeving.

Instaan voor de eigen professionele ontwikkeling, ook tijdens de vakgroepwerking.

Uitwerken van de materialen.

Individuele verantwoordelijkheid nemen voor het uitvoeren van de kwaliteitskaart.

Signaleren van mogelijke knelpunten aan de staf.

ICT-coördinator

Zorgen voor de nodige infrastructuur en opleiding.

Begeleiding OVSG

Algemene ondersteuning bij de vakgroepwerking.

GOK-werkgroep uitgebreid met leerkrachten

Ondersteuning bij de structurele uitbouw van de leerbegeleiding.

Het uitwerken van sjabloon voor de remediëringfiches bij het rapport.

<u>Rol van de schooldirectie</u> In samenwerking met de staf de vakgroepwerking verder uitbouwen, aansturen en opvolgen. De uitvoering van de kwaliteitskaart opvolgen en bijsturen waar nodig. Functioneringsgesprekken in functie van de acties.
<u>Materialen</u> Leerplan, werkboek, zelf ontwikkeld en authentiek materiaal, ICT voorzieningen, remediërsfiches, smartschool.
<u>Effect</u> De leerlingen beschikken over de na te streven doelstellingen. De leerlingen beschikken over authentieke materialen. De leerlingen werken regelmatig digitaal. Het cursusmateriaal en de taaltaken sluiten aan bij de leerplandoelstellingen. De jaarplanning is opgebouwd volgens de visie van het leerplan. De evaluatie is procesmatig. Kwaliteitsvolle feedback met het oog op remediëring.
<u>Evaluatie</u> Controle van de acties en hun effecten door OVSG en stafleden op basis van een vorderingsplan met bijsturing waar nodig.
<u>Data</u> Laatste trimester 2013 en vanaf het schooljaar 2013-2014 twee maal per jaar.

Kwaliteitskaart 4
Nederlands in het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers (OKAN)

Relatie tot de tekorten: nr. 4

In het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers (OKAN) worden de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands onvoldoende nagestreefd.

Relatie tot de doelen: nr. 4

OPERATIONELE DOELSTELLINGEN OM HET ONGUNSTIG ADVIES WEG TE WERKEN

In het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers (OKAN) worden de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands voldoende nagestreefd.

4a De ontwikkelingsdoelen worden in voldoende mate nagestreefd.

ACTIES

De ontwikkelingsdoelen worden door de vakgroep OKAN omgezet in concreet lesmateriaal. Ze worden op het juiste beheersingsniveau aangebracht. Ze worden zoveel mogelijk aangebracht in de contexten 'klas- en schoolgebeuren' en de context 'eigen leefwereld' zoals voorzien in de regelgeving. De taalvaardigheid wordt aangebracht en ingeoefend via taaltaken. De vakgroep inventariseert het aanbod aan vakgebonden nascholingen en selecteert doelgericht in samenspraak met de staf. De school voorziet in uitwisseling van expertise met andere OKAN-scholen in samenwerking met OVSG.

4b Het aantal leerlingen per klasgroep wordt beperkt zodat de ontwikkelingsdoelen voor elke leerling kunnen worden nagestreefd.

ACTIES

Het maximum aantal leerlingen per klas is vastgelegd op 12.

4c Een werkplan voor een organisatorisch en inhoudelijk gestuurde coördinatie wordt uitgewerkt.

ACTIES

De coördinator zit de vakgroep OKAN voor en neemt deel aan andere initiatieven op inhoudelijk vlak. Tweewekelijks overleg op organisatorisch en inhoudelijk vlak is structureel ingebouwd. De leerkrachten maken een gemeenschappelijke planning per leerlingenniveau.

4d Communicatieve vaardigheden vormen de prioritaire doelstellingen van de planning. De taalbeschouwing en grammatica worden uitgewerkt als ondersteunende kennis.

ACTIES

De vakgroep wisselt intern expertise uit i.v.m. werkvormen voor taalvaardigheidsonderwijs . De ontwikkelingsdoelen vormen het uitgangspunt.

4e De doelstellingen op het vlak van informatie- en communicatietechnologie worden gerealiseerd. Er is voldoende audiovisuele ondersteuning.

ACTIES

Er wordt meer audiovisueel materiaal geïnstalleerd en een extra PC-lokaal wordt in gebruik genomen. De ontwikkelingsdoelen i.v.m. ICT worden in de taaltaken geïntegreerd.

4f Er worden taaltaken aangeboden die de communicatieve vaardigheden van de leerlingen bevorderen. De evaluatie gebeurt ook via taaltaken.

ACTIES

De leden van de vakgroep werken samen met UG rond evalueren in OKAN met als doel het ontwikkelen van een aangepast rapporteringssysteem.

Een gemeenschappelijke, overkoepelende toetsmatrijs wordt opgesteld.

4g Een leerlingvolgsysteem registreert het (leer)traject van elke OKAN-leerling.

ACTIES

De registratie van de individuele leertrajecten verloopt via smartschool.

Betrokken actoren

De vakgroep OKAN
UCT (Universitair Centrum Talen)
Het Perspectief
CTO (Centrum Talen Onderwijs)
ICT-coördinator
Coördinator Toren van Babel
OVSG

Verwachtingen

Vakgroep OKAN

actieve deelname aan de vakgroep met een adequate verslaggeving, het uitwerken van de materialen, instaan voor eigen professionele ontwikkeling, individuele verantwoordelijkheid nemen voor het uitvoeren van de kwaliteitskaart.

UCT

ondersteuning bieden bij de ontwikkeling van toetsenmatrijs.

Het Perspectief:

nascholing bieden op het vlak van NT2.

CTO

inhoudelijke ondersteuning.

ICT-coördinator

zorgen voor de nodige infrastructuur en opleiding.

Coördinator Toren van Babel

het coördineren van de verschillende acties en overlegmomenten (zowel intern als samen met externe organisaties).

OVSG

organiseren van netwerking met andere OKAN-scholen en van nascholing.

<u>Rol van de schooldirectie</u> In samenwerking met de coördinator OKAN de vakgroepwerking verder uitbouwen, aansturen en opvolgen. Functioneringsgesprekken in functie van de acties.
<u>Materialen</u> Ontwikkelingsdoelen, totaalmethode, ICT-voorzieningen, vakliteratuur, vaktijdschriften, zelf ontwikkeld materiaal, smartschool
<u>Effect</u> Het cursusmateriaal sluit aan bij de ontwikkelingsdoelen. Leerlingen krijgen taaltaken. Er wordt gewerkt met een toetsenmatrijs. Aangepast rapporteringssysteem dat beter aansluit bij OKAN-leerlingen. Leerlingen werken geregeld digitaal. De leerlingen besteden meer tijd aan het inoefenen van communicatieve vaardigheden.
<u>Evaluatie</u> Controle van de acties en hun effecten door OVSG en stafleden op basis van een vorderingsplan met bijsturing waar nodig.
<u>Data</u> Het laatste trimester van het schooljaar 2012-2013 en vanaf het schooljaar 2013-2014 twee maal per jaar.

Kwaliteitskaart 5
Project algemene vakken (PAV) in de derde graad bso

Relatie tot de tekorten: nr. 5

De leerplanrealisatie voor project algemene vakken in de derde graad bso voldoet niet.

Relatie tot de doelen: nr. 5

OPERATIONELE DOELSTELLINGEN OM HET ONGUNSTIG ADVIES WEG TE WERKEN

De leerplanrealisatie voor project algemene vakken in de derde graad bso voldoet.

5a De eindtermen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd.

ACTIES

Een checklist met alle doelstellingen PAV wordt door de leerkrachten gebruikt.

Door het gebruik van Smartschool worden doelstellingen centraal geregistreerd en kan men bewaken of alle doelstellingen worden gehanteerd.

Leerkrachten herwerken het materiaal met als basis het leerplan.

Het praktisch inspiratieboek "PAV Vaardig" wordt gebruikt ter ondersteuning van de lesinvulling.

De vakgroep maakt afspraken rond wie, wanneer, welk thema behandelt. Dit wordt duidelijk aangegeven in het jaarplan. Vakoverschrijdend worden afspraken gemaakt, waarbij ook rekening wordt gehouden met de specifieke opleiding.

Alle leerkracht PAV beschikken over de nodige materialen en infrastructuur zoals gevraagd in het leerplan.

5b Leerlingen leren zelfstandig hulpmiddelen gebruiken om hun spreek-, gespreks- en schrijfvaardigheid te verbeteren.

Het onderwijsproces en de evaluatie sluiten aan bij het functionaliteitsprincipe.

ACTIES

Leerlingen leren zelfstandig gebruik maken van standaardmodellen als hulpmiddel, zoals instructiefiches, schrijf- en spreekkaders, OVSG-fiches uit het leerplan, OVUR- fiche van de werkgroep talenbeleid, eigen ontwikkelde fiches door de leerkrachten.

Binnen de vakgroep worden duidelijke afspraken gemaakt rond het centraal bewaren van het materiaal, zodat ze voor iedereen toegankelijk en bruikbaar zijn.

Functionele teksten en oefeningen worden gebruikt in het onderwijsleerproces en bij evaluaties.

5c De doelstellingen beschreven in de cluster 'functionele rekenvaardigheid' worden behaald.

ACTIES

Leerkrachten maken gebruik van instrumenten (o.a. tabellen) om het leerproces op gang te brengen en blijvend te ondersteunen.

5d Op het vlak van 'organisatiebekwaamheid' en 'tijd- en ruimtewustzijn' is er doorheen het PAV curriculum een voldoende progressieve leerlijn. De betrokken doelstellingen worden bereikt.

ACTIES

De vakgroep komt regelmatig samen om de leerlijnen duidelijk vast te leggen, de progressie te bewaken en eventueel bij te sturen waar nodig.

5e De doelstellingen van de cluster functionele informatieverwerking en –verwerking worden in alle lesgroepen gerealiseerd via een voldoende ICT-ondersteuning.

ACTIES

Er voldoende ICT-ondersteuning voorzien voor het goed verloop van de lessen PAV.

Een extra lokaal ter reservering wordt ingericht.

5f Evaluatie gebeurt op basis van de mate waarin de leerlingen de eindtermen, leerplandoelstellingen en vakgebonden attitudes beheersen of verwerven.

In de rapportering is er een terugkoppeling naar zowel de PAV-doelstellingen als naar de vakgebonden attitudele eindtermen.

ACTIES

De visie op evaluatie wordt bijgestuurd om in alle gevallen beter aan te sluiten bij de doelstellingen en vakgebonden attitudes van het leerplan. Dit vindt zijn weerslag in de rapportering.

Zelf- en peerevaluatie wordt bij de leerlingen ontwikkeld.

5g Het integratieprincipe van PAV wordt uitgewerkt. Er zijn kruisbestuivingen tussen de vestigingen waar PAV wordt aangeboden.

ACTIES

Binnen het campusoverschrijdend vakoverleg wordt tijd voorzien voor ‘good practice’ voorbeelden. Het gebruik van smartschool ondersteunt de communicatie tussen de leden van de vakgroep.
<u>Betrokken actoren</u> Vakgroep PAV ICT – coördinator OVSG
<u>Verwachtingen</u> <i>Leerkrachten</i> Een actieve rol in de vakgroep met een adequate verslaggeving. Meer overleg binnen de vakgroep op niveau van de graadleerplannen. Het materiaal up to date houden en de relatie met de leerplandoelstellingen duiden. Gebruik maken van de uitgewerkte standaardmodellen. Implementeren functionele teksten en oefeningen in het leer- en evaluatieproces. Gestructureerd en campusoverstijgend vakoverleg resulteert in informatie-uitwisseling en afspraken rond materiaalgebruik, leerinhouden, evaluaties. Leerkrachten maken maximaal gebruik van de ICT-middelen en van smartschool. Leerkrachten maken gebruik van evaluatievormen die aansluiten bij de leerplandoelstellingen. Leerkrachten zorgen ervoor dat alle clusters voldoende behandeld worden. Instaan voor de eigen professionalisering. <i>ICT-coördinator</i> ICT-ondersteuning zowel op hardware als op softwarevlak. <i>OVSG</i> Begeleiding vakgroepwerking
<u>Rol van de schooldirectie</u> In samenwerking met de coördinator OKAN de vakgroepwerking verder uitbouwen, aansturen en opvolgen. In samenwerking met de staf de vakgroepwerking verder uitbouwen, aansturen en opvolgen. De uitvoering van de kwaliteitskaart opvolgen en

bijsturen waar nodig. Functioneringsgesprekken in functie van de acties. Pedagogische studiedag rond remediëring en evaluatie.
<u>Materialen</u> Leerplan, checklist, smartschool, OVUR-fiche, OVSG fiches uit het leerplan, OVUR fiche van de werkgroep talenbeleid, eigen ontwikkelde fiches door de leerkrachten.
<u>Effect</u> De leerkrachten hebben een duidelijk zicht op de mate waarin clusters aan bod komen. Betere controle op uitvoering van het leerplan De communicatie tussen de leerkrachten verbetert door het gebruik van smartschool. Door meer progressieve leerlijnen te bewerkstelligen verwachten we meer leerkwaliteit bij de leerlingen De leerlingen beschikken over aangepast cursusmateriaal. De leerlingen werken geregeld digitaal. Evaluaties sluiten aan bij de leerplandoelstellingen Er is meer uniformiteit op vlak van materiaal, evalueren en thema's. Er kan sneller worden nagegaan welke doelstellingen nog niet behaald zijn en dus aan bod moeten komen.
<u>Evaluatie</u> Controle van de acties en hun effecten door OVSG en stafleden op basis van een vorderingsplan met bijsturing waar nodig.
<u>Data</u> Het laatste trimester van het schooljaar 2012-2013 en vanaf het schooljaar 2013-2014 twee maal per jaar.

Kwaliteitskaart 6 TV Toegepaste economie/Boekhouding in de tweede graad tso Handel

Relatie tot de tekorten: nr. 6

OMSCHRIJVING VAN HET ONGUNSTIG ADVIES

De leerplandoelstellingen voor het vak TV Toegepaste economie/Boekhouding in de tweede graad tso Handel worden onvoldoende gerealiseerd.

Relatie tot de doelen: nr. 6

OPERATIONELE DOELSTELLINGEN OM HET ONGUNSTIG ADVIES WEG TE WERKEN

De leerplandoelstellingen voor het vak TV toegepaste economie/Boekhouding in de tweede graad tso Handel worden voldoende gerealiseerd via

6a De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd

ACTIES

De vakleerkracht maakt kwaliteitsvol cursusmateriaal aan.

Het virtueel kantoor wordt volledig operationeel.

De samenwerking tussen leerkrachten toegepaste economie wordt verbeterd in de vakgroepwerking

6b Er is een geïntegreerde aanpak van het leerplan. De vakgroepwerking verloopt professioneel. De verdeling van de leerstofonderdelen is evenwichtiger verdeeld.

ACTIES:

Vakgroepwerking wordt aangestuurd om professioneel te werken en de kwaliteitskaart uit te voeren. De visie op het leerplan (geïntegreerde aanpak) wordt gerealiseerd in de klas en de leerstofonderdelen zijn evenwichtig verdeeld.

6c Het leerplan wordt strikt gevolgd en het curriculum is consecutief opgebouwd.

ACTIES

De leerinhouden in een levensechte context aanbieden en met voldoende diepgang behandelen. Attitudes selecteren en voldoende inoefenen. In het cursusmateriaal voldoende aandacht besteden aan de volgende leerplanvereisten:

- informatie uit tabellen en grafieken interpreteren in samenwerking met toegepaste informatica;
- ICT-ondersteuning en van websites gebruikmaken;
- authentieke handelsdocumenten, documentenmappen;
- geactualiseerd statistisch cijfermateriaal;
- het onderdeel 'ondernemen' projectmatig, praktisch en vakoverschrijdend aanpakken;
- een marktonderzoek uitvoeren en ondersteunen met ICT (onder meer een enquête uitvoeren, gegevens verwerken met een rekenblad en de verwerking interpreteren, een promotiecampagne organiseren);
- attitudes en vaardigheden van de verkoper inoefenen conform de voorgeschreven werkvormen in het leerplan;
- het virtueel kantoor vakoverschrijdend uitwerken conform de leerplandoelstellingen.

6d Er wordt gebruik gemaakt van een professioneel boekhoudpakket.

ACTIES

Een professioneel boekhoudpakket wordt aangeleerd aan de leerlingen.

6e De leerplandoelstellingen met betrekking tot taalontwikkellend vakonderwijs (78 tot en met 85) worden gerealiseerd.

ACTIES

Doelstellingen met betrekking tot taalontwikkellend vakonderwijs integreren in de jaarplanning en de leerbegeleiding in samenspraak met het beleidsteam talenbeleid.

6f De praktische toepassing van boekhouding en administratie via het virtueel kantoor komt aan bod (leerplandoelstellingen 205 tot en met 251) zodat voor alle leerlingen het gehele leerplan wordt gerealiseerd.

ACTIES

Virtueel kantoor verder implementeren voor alle leerlingen.

6g De evaluatie voor toegepaste economie is valide. De examenvragen beantwoorden aan het leerplan. De vraagstelling gebeurt op het beheersingsniveau dat het leerplan vooropstelt.

ACTIES

De evaluatie bespreken in de vakgroep. Vragen opstellen op basis van de leerplandoelstellingen en op het aangegeven beheersingsniveau.

6h De evaluatiepraktijk voor boekhouden, en in het bijzonder de examens, wordt aangepast aan hedendaagse inzichten. Uitgestelde beslissingen verlopen conform de regelgeving.

ACTIES

In samenspraak met de pedagogische begeleiding de evaluatiepraktijk herwerken.

6i De leerbegeleiding voor toegepaste economie wordt afgestemd op de noden van alle leerlingen. De OVUR-methode, als leerstrategie, wordt zowel in de lessen toegepaste economie als in de lessen boekhouden systematisch toegepast.

ACTIES

In de vakgroep de leerbegeleiding in het vak uitwerken: taalontwikkeland vakonderwijs, vakoverschrijdende eindtermen 'leren leren', leerstrategieën integreren in de opdrachten voor de leerlingen en het leerlingenmateriaal.

6j Er wordt voorzien in vervangingstaken en/of –lessen bij les uitval.

ACTIES

Aanmaken van vervangingstaken zoals aangestuurd door de schoolleiding.

6k De kwaliteitszorg in de vakgroep wordt uitgewerkt. De vakgroep wordt een professioneel overleg met een grondige leerplanstudie, leerplanoverleg en een gezamenlijke jaarplanning. Er is vakoverschrijdende samenwerking conform het leerplan. Leerstofoverlappingsen en leerstofhiaten zijn weggewerkt en er is geen onnodig aanbod van uitbreidingsleerstof. De vakgroep bespreekt de gevolgde nascholingen.

ACTIES

Planning en agenda opstellen voor de vakvergaderingen. Werken in het sjabloon vooropgesteld door het schoolbeleid. Verslaggeving met afspraken en opvolging op smartschool zetten. Gemeenschappelijke jaarplanning uitwerken zonder overlappingsen noch hiaten.

Nascholingsaanbod inventariseren, selecteren, volgen in overleg met de schoolleiding, gevolgde nascholing bespreken in de vakgroep.

Betrokken actoren

Staf, leerkracht Toegepaste economie/Boekhouding 2^e graad tso Handel, ICT-coördinator, OVSG

Verwachtingen

Leerkrachten

De leerkrachten leveren de jaarplannen af volgens de vorm afgesproken in de vakgroep.

De leerkrachten zijn verantwoordelijk voor het realiseren van de leerplandoelstellingen.

Individuele verantwoordelijkheid nemen voor het uitvoeren van de kwaliteitskaart.

Actieve deelname aan de vakgroep met een adequate verslaggeving.

Instaan voor de eigen professionele ontwikkeling, ook tijdens de vakgroepwerking.

De leerkrachten houden zich aan de afspraken die in de vakgroep worden genomen.

Aanmaak en distributie van een aangepaste cursus. Jaarlijks aan te passen met recentere voorbeelden/cijfers. Installeren van het virtueel kantoor en leerlingen hiervan gebruik laten maken.

Staf

De uitvoering van de kwaliteitskaart aansturen, opvolgen en bijsturen.

ICT-coördinator

ICT-ondersteuning zowel op hardware als op softwarevlak.

OVSG

Begeleiding vakgroepwerking

Rol van de schooldirectie

In samenwerking met de staf de vakgroepwerking verder uitbouwen, aansturen en opvolgen.

De uitvoering van de kwaliteitskaart opvolgen en bijsturen waar nodig.

Functioneringsgesprekken in functie van de acties.

Aansturen van de vakgroep. Opvolgen van de realisatie van de kwaliteitskaart

Faciliteiten aanreiken voor de distributie van de cursussen, aankoop virtueel kantoor.

Materialen

Leerplan, smartschool, licenties en infrastructuur virtueel kantoor, boekhoudpakket

Effect

Nieuw cursusmateriaal met aandacht voor leerbegeleiding, andere werkvormen, nieuwe vormen van evaluatie, systeem 'uitgestelde beslissingen' in overeenstemming met regelgeving.

Evaluatie

Controle van de acties en hun effecten door OVSG en stafleden op basis van een vorderingsplan met bijsturing waar nodig.

Data

Laatste trimester 2013 en vanaf het schooljaar 2013-2014 twee maal per jaar.

Kwaliteitskaart 7 TV Toegepaste economie/Kantoortechnieken/Boekhouding en TV Recht/Toegepaste economie en Stage Kantoortechnieken in de derde graad bso Kantoor
<u>Relatie tot de tekorten:</u> nr. 7 OMSCHRIJVING VAN HET ONGUNSTIG ADVIES De leerplandoelstellingen voor de vakken TV Toegepaste economie/Kantoortechnieken/Boekhouding en TV Recht/Toegepaste economie en Stage Kantoortechnieken in de derde graad bso Kantoor worden onvoldoende gerealiseerd.
<u>Relatie tot de doelen:</u> nr. 7 OPERATIONELE DOELSTELLINGEN OM HET ONGUNSTIG ADVIES WEG TE WERKEN De leerplandoelstellingen voor de vakken TV Toegepaste economie/Kantoortechnieken/Boekhouding en TV Recht/Toegepaste economie en Stage Kantoortechnieken in de derde graad bso Kantoor worden in voldoende mate gerealiseerd.
7a De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. ACTIES De samenstelling van de vakgroep wordt aangepast. Horizontale en verticale leerlijnen worden door de vakgroep transparant gemaakt. De jaarplannen van de verschillende vakken worden transparant gemaakt. De leerkrachten maken een vorderingsplan per vak. 7b De geïntegreerde aanpak van het leerplan staat voorop. Er wordt een gemeenschappelijke jaarplanning opgesteld. Hierin wordt de samenhang met de andere vakken van het specifiek gedeelte duidelijk. Er worden binnen de graad leerlijnen uitgezet. Boekhouding wordt hierin opgenomen, alsmede in de GIP-opdracht. De vakgroepwerking wordt aangestuurd om professioneel te werken en de kwaliteitskaart uit te voeren. De visie op het leerplan (geïntegreerde aanpak) wordt gerealiseerd in de klas en de leerstofonderdelen zijn evenwichtig verdeeld. ACTIES De leerkracht Boekhouding maakt deel uit van de vakgroep. De vakgroep stelt een gemeenschappelijke jaarplanning op waarin de leerstofonderdelen evenwichtig verdeeld worden en de leerlijnen uitgewerkt.

Het vak boekhouding wordt in de GIP-opdracht opgenomen.

Het vakgroepoverleg bevordert de geïntegreerde aanpak van het leerplan en de gelijkgerichtheid.

7c Er zijn afspraken om een professioneel boekhoudpakket te integreren. De leerlingen houden de administratie en de boekhouding van het virtueel kantoor bij met de bijbehorende software.

ACTIES

De vereiste software wordt geïnstalleerd.

Er wordt samengewerkt met een externe organisatie die oefenfirma's begeleidt.

7d Voor TV Recht/Toegepaste economie wordt het leerplan in voldoende mate gevolgd. Het voorgeschreven curriculum wordt consecutief opgebouwd.

De basisdoelstellingen worden uitgewerkt door een concreet probleem stap voor stap te analyseren om dan tot een synthese te komen. De eigenlijke leerstof wordt voldoende uitgediept en levensecht, aan de hand van authentieke documenten en ondersteund met ICT, aangeboden.

Uitbreidingsdoelstellingen komen aan bod als de basisdoelstellingen met de leerlingen bereikt zijn.

ACTIES

Er worden nieuwe werkmappen gemaakt volgens de structuur van het leerplan.

Leerlingen werken meer digitaal.

De leerkracht voorziet authentiek materiaal om de lessen te ondersteunen.

7e De kantoorklas is voorzien van een telefoon, kopieer- en faxtoestel.

ACTIES

Het nodige materiaal wordt aangekocht en gebruikt door de leerlingen volgens de leerplandoelstellingen.

7f Er is een schoolbrede visie op de stages en de geïntegreerde proef.

ACTIES

Vertegenwoordigers van de drie studiegebieden schrijven een schoolbrede visie uit op stages en de GIP; hierover afspraken maken voor de verschillende studiegebieden.

7g De evaluatie voor kantoortechnieken is voldoende valide en representatief voor de leerplandoelstellingen. Alle vaardigheden worden geëvalueerd.

ACTIES

De evaluatie wordt afgestemd op de praktijk.

De evaluatie wordt opgesteld conform de leerplandoelstellingen.

7h De evaluatie voor Recht/Toegepaste economie is valide en voldoende representatief voor de leerplandoelstellingen. Vaardigheden met betrekking tot het opzoeken, verwerken en interpreteren van informatiebronnen worden voldoende geëvalueerd en de inbreng van actualiteit is voldoende.

ACTIES

De evaluatie sluit aan bij de leerplandoelstellingen.

De leerlingen bezitten instructiekaarten i.v.m. het opzoeken, verwerken en interpreteren van informatiebronnen.

Er zijn evaluatiecriteria i.v.m. het opzoeken, verwerken en interpreteren van informatiebronnen.

Actualiteit maakt deel uit van de cursus.

Leerlingen hebben criteria om actualiteit te verwerken in het vak.

7i Leerkrachten scholen zich regelmatig bij. De nascholing wordt besproken in het vakoverleg (verslag).

ACTIES

Leerkrachten nemen hun verantwoordelijkheid om hun professionaliteit op peil te houden.

Binnen de vakgroep worden de noden aan nascholing besproken.

Gevolgd nascholing bespreken in de vakgroep.

Betrokken actoren

Staf

Vakgroep

ICT-coördinator

OVSG

Verwachtingen

Vakgroep

Adequate samenwerking met duidelijke verslaggeving.

Op de hoogte zijn van alle veranderingen en vernieuwingen binnen het vakgebied.

Een gedeelde visie op een evaluatiebeleid.

De leerkrachten leveren de jaarplannen af volgens de vorm afgesproken in de vakgroep.

De leerkrachten zijn verantwoordelijk voor het realiseren van de leerplandoelstellingen.

Individuele verantwoordelijkheid nemen voor het uitvoeren van de kwaliteitskaart.

Actieve deelname aan de vakgroep met een adequate verslaggeving.

De leerkrachten houden zich aan de afspraken die in de vakgroep worden genomen.

ICT-coördinator

Voorzien in de nodige hard- en software.

Staf

Voorzien de nodige ondersteuning op vlak van infrastructuur.

Gesprekspartners bij het uitoefenen van de acties.

OVSG

Begeleiding van de vakgroepwerking en de GIP.

Rol van de schooldirectie

In samenwerking met de staf de vakgroepwerking verder uitbouwen, aansturen en opvolgen.

De uitvoering van de kwaliteitskaart opvolgen en bijsturen waar nodig.

Functioneringsgesprekken in functie van de acties.

Materialen

Virtueel kantoor, vereiste software, het leerplan, cursusmateriaal, brochures

Effect

Er is meer overleg op niveau van de opleiding.

De evaluatie sluit aan bij de leerplandoelstellingen.

Het gebruik en het bespreken van het jaarvorderingsplan zorgen ervoor dat de leerplandoelstellingen worden bereikt.

De kennis die opgedaan wordt tijdens nascholingen wordt doorgegeven aan de andere leden van de vakgroep.

De GIP-opdrachten beantwoorden aan de regelgeving.

Door het uitzetten van leerlijnen verwachten we meer leerkwaliteit bij de leerlingen.

De leerlingen beschikken over aangepast cursusmateriaal.

Evaluatie

Controle van de acties en hun effecten door OVSG en stafleden op basis van een vorderingsplan met bijsturing waar nodig.

Data

Laatste trimester 2013 en vanaf het schooljaar 2013-2014 twee maal per jaar.

Kwaliteitskaart 8

Algemeen beleid

Relatie tot de aanbevelingen: nr. 8

8 Wat kan de school verbeteren in haar algemeen beleid:

- de concretisering van de schoolvisie in operationele en resultaatsgerichte doelen
- de aansturing en de opvolging van de vakgroepen
- de besluitvorming
- de kwaliteitsbewaking

Relatie tot de doelen: nr. 8

OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

De school werkt een schoolbreed beleids- en actieplan uit waarin ze de schoolvisie concretiseert in operationele doelstellingen, omgezet in acties (implementatiestrategieën), ze integreert kwaliteitszorg en kwaliteitsbewaking in de processen van de verschillende beleids- en werkingsdomeinen.

8a In samenwerking met OVSG werkt de school een schoolbreed beleids- en actieplan uit waarin ze de bestaande schoolvisie in operationele en resultaatsgerichte doelen omzet in en kwaliteitszorg integreert op volgende beleids- en werkingsdomeinen: het talenbeleid, het evaluatiebeleid, de leerbegeleiding, het nascholings- en professionaliseringsbeleid, de vakgroepwerking

ACTIES

Beleids- en actieplan opstellen en laten aansluiten op het verbeteringsplan en de kwaliteitskaarten. Beleidsteams installeren en vorming geven. Deze teams stellen een beleids- en actieplan op voor de volgende domeinen: talenbeleid, evaluatiebeleid, vakgroepwerking, nascholings- en professionaliseringsbeleid.

8b De schoolleiding stuurt het stafoverleg in de richting van een gezamenlijk campus overstijgend onderwijskundig overleg met aandacht voor de specificiteit van elke campus.

ACTIES

De verslagstructuur van het stafoverleg aanpassen: zowel organisatorisch als inhoudelijk.

Campusoverstijgend stafoverleg verder uitwerken als een onderwijskundig overleg over vakgroepwerking, leerbegeleiding en evaluatie.

De afspraken opvolgen en bijsturen. De effecten en gevolgen voor het schoolreglement nagaan.

8c De taakverdeling tussen directeur en adjunct-directeur is uitgeschreven en gecommuniceerd aan alle participanten.

ACTIES

Taakverdeling geregeld actualiseren.

Taakverdeling jaarlijks communiceren via smartschool/website/personeelsvergadering

8d De vakgroepen en de opleidingen worden voldoende aangestuurd en opgevolgd. De vakgroepen en opleidingen krijgen ondersteuning om hun onderwijs- en evaluatiepraktijk af te stemmen op de leerplannen, eindtermen en ontwikkelingsdoelen en om hun deskundigheidsontwikkeling uit te bouwen. De onderwijsorganisatie en de ICT-infrastructuur bieden voldoende ondersteuning voor een volwaardige leerplanrealisatie.

ACTIES

De staf werkt een beleidsplan uit voor de vakgroepwerking samen met OVSG.

De vakgroepen aansturen, laten begeleiden, de werking standaardiseren en formaliseren.

De ICT-infrastructuur uitbouwen om communicatie en samenwerking met en tussen de leerkrachten te bevorderen.

Feedbackmomenten voorzien voor de vakgroepvoorzitters

De leerplanrealisatie controleren.

De werking evalueren en bijsturen.

De vakgroepen betrekken bij het ontwikkelen van een hedendaagse visie op leerbegeleiding en op evaluatie.

Deze visie concretiseren in verticale en horizontale afspraken.

8e De formele en informele besluitvorming wordt duidelijk gecommuniceerd. De visie op en de organisatie van de interne besluitvorming wordt uitgeschreven.

Voor het nemen van belangrijke (beleids) beslissingen op onderwijskundig vlak doet de staf een beroep op beleidsteams waardoor de noodzaak van het pedagogisch college vervalt. De personeelsvergaderingen worden gebruikt om informatie door te geven en vragen van personeelsleden te beantwoorden. De bestaande kanalen om informatie in te winnen bij het personeel worden geoptimaliseerd .

ACTIES

Nieuwe structuren communiceren op de personeelsvergadering mogelijkheden tot feedback voorzien.

8f De bestaande mail via de interne server wordt vervangen door smartschool. Alle personeelsleden maken gebruik van digitale communicatiemiddelen en hebben toegang tot het digitale leerlingenvolgsysteem. Alle nodige informatie is terug te vinden op smartschool.

ACTIES

Overbrengen van documenten van het afgeschermd gedeelte van de website naar smartschool.

Smartschool invoeren via opgesteld implementatieplan: vormingen voor de gebruikers, stappen tot volledig gebruik.

8g Er is een strategie uitgewerkt voor de externe communicatie met ouders om hen zoveel mogelijk te betrekken bij het schoolleven van hun kinderen.

ACTIES

In samenspraak met de aangeworven maatschappelijk werker de reeds bestaande acties in kaart brengen. Conclusies trekken. Bijsturen.

8h Het talenbeleid wordt structureel onderbouwd en uitgewerkt in een beleidsplan met operationele doelstellingen.

ACTIES

Werkgroep talenbeleid werkt op basis van de bestaande visie operationele doelstellingen uit in een beleidsplan.

De staf ondersteunt de doorstroming van de informatie naar de vakgroepen: visie op taal in het vak, opdracht voor de vakgroepen.

8i De school formuleert operationele en resultaatsgerichte doelen om de effectiviteit van haar (verbeter)acties te evalueren op de volgende beleids- en werkingsdomeinen:

het talenbeleid: zie 8h

het evaluatiebeleid en de afstemming ervan op de leerbegeleiding

de leerbegeleiding

het nascholings- en professionaliseringsbeleid,

de vakgroepwerking: zie 8d

ACTIES

Beleidsteams installeren, beleidsteams mandaat en opdracht geven, beleidsteams ondersteuning bieden (OVSG), communicatie met de staf voorzien, beleidsplan met operationele doelen uitschrijven voor evaluatie, leerbegeleiding, nascholing en professionalisering

8j de school gebruikt de verzamelde gegevens voor analyse, reflectie en bijsturing. Ze bespreekt de bevraging van het personeel en formuleert opvolging hiervoor.

ACTIES

Een kwaliteitsagenda wordt opgesteld waarin de cycli van kwaliteitszorg worden vastgelegd.

8k Het bestaande nascholingsplan wordt uitgewerkt conform de regelgeving met het oog op de professionalisering van de leerkrachten zowel op vakinhoudelijk, als op vakdidactisch, als op algemeen pedagogisch vlak.

ACTIES

De staf volgt een sessie van OVSG i.v.m. het opstellen van een nascholingsplan samen met de andere scholen van de scholengemeenschap.

De school maakt een nascholingsplan conform de regelgeving.

De vakgroep wordt aangestuurd om hierin verantwoordelijkheid op te nemen.

8l De leerbegeleiding, die ook deel uitmaakt van het domein 'zorg', is specifiek en doelgericht uitgebouwd. Begeleidings- en remediëringsinitiatieven worden geregistreerd in het leerlingenvolgsysteem, waardoor waardevolle informatie wordt benut bij de evaluatie en de rapportering van de resultaten.

ACTIES

Initiatieven rond leerbegeleiding worden in kaart gebracht.

De leerbegeleiding met de begeleidings- en remediëringsinitiatieven en de voortgang van de leerling worden geregistreerd in een digitaal leerlingenvolgsysteem.

Het al dan niet bereikte effect krijgt een weerslag in de rapportering.

8m Het taalvaardigheidsonderwijs wordt verder structureel uitgebouwd met het oog op een meer succesvolle schoolloopbaan voor de leerlingen en het wordt ondersteund.

ACTIES

Een groot deel van de GOK-uren wordt gebruikt ter ondersteuning van taalvaardigheidsonderwijs.
De werkgroep talenbeleid ondersteunt de vakgroepen op het gebied van taalvaardigheidsonderwijs.

8n De algemene en campusgebonden werking wordt beleidsmatig aangestuurd door duidelijke beleidslijnen geoperationaliseerd in concrete doelen. Er is een breed draagvlak voor de besluitvorming. De uitvoering van de beleidslijnen wordt opgevolgd.
Voor de groepering van de leerlingen, de verdeling van de opdrachten en het opstellen van de lessenrooster en de bewaking van de onderwijstijd hanteert de school criteria die aansluiten bij de bestaande onderwijskundige kaders en de eigen schoolvisie.
Bij de verdeling van de lesopdrachten wordt voldoende rekening gehouden met de leerplanconcepten en –vereisten.

ACTIES

De school schrijft de criteria uit voor het toekennen van de opdrachten, de omvang van de lesgroepen, de roostering van de lessen.
De leerkrachten worden hierover geïnformeerd.
De noodzakelijke afwijkingen van de criteria worden uitgebreid geargumenteed.

8o De lessenroosters worden zoveel mogelijk in het belang van de leerlingen en de leerplanrealisatie uitgewerkt, daarbij wordt rekening gehouden met de specificiteit van de vakken.

ACTIES

De criteria voor het opmaken van de lessenroosters worden besproken in de staf.
De uitgeschreven criteria worden overhandigd aan de werkgroep 'lessenroosters'
Tijdens de opmaak van de roosters is er regelmatig overleg met de directeur.

8p De school bewaakt de curriculumtijd zodat de leerplanrealisatie niet onder druk komt te staan.
Het nut van examenperiodes en een herhalingsweek wordt geëvalueerd en alternatieven worden bestudeerd. Deze kaders in het algemene evaluatiebeleid.
Extra-murosactiviteiten worden uitgeschreven in functie van leerplandoelstellingen en vakoverschrijdende eindtermen.

ACTIES

De stafleden formuleren het kader voor het evaluatiebeleid: breed, valide en procesmatig evalueren in de vakken als taak voor de vakgroepen, expertise uitwisselen tussen de verschillende vestigingsplaatsen, in samenspraak met GOK en de leerbegeleiding. Het leerlingvolgsysteem doelgericht gebruiken tijdens de begeleidende klassenraden. De delibererende klassenraad formuleert de B- en C-attesten en de bijbehorende advisering conform de regelgeving. De uitgestelde beslissingen en bijkomende proeven zijn conform de regelgeving.

De vakgroepen krijgen de opdracht de eventuele lesuitval te registreren in hun vorderingsplan.

De school voorziet een takenbank met leerplandoel gerichte taken om onverwachte lesuitval op te vangen.

De vakgroep ontwikkelt opdrachten en toetsen die de leerplandoelen inoefenen en evalueren.

De vakgroep inventariseert de vakgebonden attitudes uit het leerplan en werkt er evaluatie-instrumenten voor uit.

De vakgroep registreert via smartschool de vakgebonden visie op en de afspraken in verband met evaluatie.

De staf ontwikkelt een procedure voor extra-murosactiviteiten waarvoor leerplandoelstellingen en vakoverschrijdende eindtermen de uitgangspunten zijn.

Het aantal dagen besteed aan evaluatie en herhaling wordt voor bepaalde leerjaren verminderd.

De schoolvisie op zorg wordt geïntegreerd in de leerbegeleiding in de vakken. De vakgroepen krijgen de opdracht de leerbegeleiding in hun vak maximaal uit te werken in functie van de leerplandoelen en de vakoverschrijdende eindtermen 'leren leren'. Deze leerbegeleiding sluit aan op het talenbeleid (met OVSG). Met de leerkrachten derde graad BSO worden alternatieve vormen van evaluatie om de examens te vervangen, ontwikkeld en uitgetest.

8q Onder impuls van de staf wordt een schoolbrede visie over de stage en de geïntegreerde proef (GIP) ontwikkeld. Deze visie sluit aan bij de schoolvisie op zorg. De visie wordt geconcretiseerd en de daaruit vloeiende afspraken worden ingevoerd waardoor de kwaliteit van de opleidingen kan geoptimaliseerd worden.

ACTIES

Vertegenwoordigers van de drie studiegebieden maken onder leiding van een staflid schoolbrede afspraken rond de GIP.

De huidige werking van de GIP wordt voor de drie studiegebieden geïnventariseerd. Criteria voor een kwaliteitsvolle GIP-opdracht worden vastgelegd.

De schoolvisie op 'zorg' wordt geconcretiseerd in een ondersteuning- en coachingtraject voor de leerlingen. De aanpassingen worden progressief ingevoerd en jaarlijks geëvalueerd en bijgestuurd. OVSG ondersteunt dit verbeteringsproces.

Vertegenwoordigers van de drie studiegebieden maken onder leiding van een staflid schoolbrede afspraken rond de Stage. De schoolvisie op 'zorg' wordt geconcretiseerd in een ondersteunings- en coachingstraject voor de leerlingen.

Betrokken actoren

8a directie, adjunct-directie, stafleden, beleidsteams, OVSG

8b directie, adjunct-directie, stafleden

8c directie, adjunct-directie

8d directie, adjunct-directie, stafleden, vakgroepvoorzitters, ICT-coördinator

8e directie, adjunct-directie, stafleden, personeelsvergadering, ICT-coördinator, schoolraad, vakbonden

8f TAC, ICT-coördinator, OVSG

8g opvoedend personeel, leerlingbegeleider, maatschappelijk werker, stafleden

8h beleidsteam talenbeleid, directie, adjunct-directie, stafleden, vakgroepvoorzitters, OVSG

8i staf, beleidsteam talenbeleid, beleidsteam leerbegeleiding, vakgroepvoorzitters, OVSG

8j directie, adjunct-directie, stafleden, OVSG

8k directie, adjunct-directie, stafleden, vakgroepvoorzitters, OVSG

8l directie, adjunct-directie, stafleden, beleidsteam leerbegeleiding, ICT-coördinator

8m staf, beleidsteam talenbeleid

8n directie, adjunct-directie, stafleden, personeelsverantwoordelijke, schoolraad, vakbonden

8o staf, werkgroep 'lessenroosters'

8p directie, adjunct-directie, stafleden, vakgroepvoorzitters, leerkrachten derde graad BSO, GOK-coördinatie, OVSG

8q directie, adjunct-directie, stafleden, OVSG

Verwachtingen tegenover de betrokken actoren

OVSG: begeleiding stafoverleg, ondersteuning schoolbreed beleids- en actieplan, ondersteuning verschillende beleidsteams op vlak van de verbeterpunten, ondersteuning ICT-integratie.

Staf: alle actoren informeren en aansturen.

Personeelsverantwoordelijke: expertise inbrengen bij de verdeling van de opdrachten.

Leerkrachten, opvoeders en leerlingenbegeleiders: actieve bijdrage in de vakgroepen en de daaruit voortvloeiende verantwoordelijkheden opnemen.

Vakgroepvoorzitters: leiden van de vakgroep en aanspreekpunt van en naar staf.
 ICT-coördinatoren: advies geven bij aanschaf materiaal, up to date houden van ICT zowel inhoudelijk als materieel, gebruik smartschool bevorderen
 Aanspreekpunten beleidsteams: communicatie met staf, bereid zijn om de vakgroepen te informeren/ondersteunen.
 Externen: expertise aanbrengen via studiedagen of externe nascholing
 Schoolraad en vakbonden: hun rol opnemen in de besluitvorming.
 Allen: werken met het digitaal leerplatform

Rol van de schooldirectie

Schoolvisie omzetten in operationele en resultaatgerichte doelstellingen
 Informeren van alle betrokkenen en de verwachtingen duidelijk communiceren.
 Vakgroepwerking aansturen, ondersteunen, opvolgen.
 De rapportering van de vakgroepen aansturen en opvolgen.
 Acties controleren, nagaan of de voorgestelde acties aangepakt en uitgevoerd worden.
 Regelgeving opvolgen en toepassen
 Functioneringsgesprekken om de kwaliteitsbewaking te verzekeren
 Zorgen voor een breed draagvlak van de besluitvorming
 Aansturen van de leerbegeleiding
 Middelen op zo'n manier laten inzetten dat de leerplandoelstellingen verwezenlijkt worden.
 Binnen een intense samenwerking met de stafleden komen tot een efficiënte taakverdeling.

Materialen

Doorlichtingsverslag, onderwijswetgeving, smartschool, sjablonen voor beleidsplannen, materialen aangereikt door OVSG

Effect

Beleids- en actieplan 'algemeen beleid' met operationele en concrete doelstellingen aansluitend op verbeteringsplan
 Opvolging kwaliteitskaarten zichtbaar in reeds bestaand document stafoverleg (met planning, agenda, actiepunten, verantwoordelijken en opvolging).
 Kwaliteitskalender.
 Organigram met overlegstructuren op smartschool
 Uitgewerkte informatie- en feedbackkanalen op smartschool
 Mappen per beleidsteam op smartschool met hun beleidsplan, actieplanning en kwaliteitskalender:
 - het talenbeleid

- de leerbegeleiding
- het nascholings- en professionaliseringsbeleid
- de vakgroepwerking

Uniforme documenten voor beleids- en actieplanning, verslaggeving

Aangepaste evaluatietijd

Alle personeelsleden werken met smartschool

Taken bij lesuitval

Afspraken GIP

Digitaal leerlingvolgsysteem

Evaluatie

Opgenomen in beleids- en actieplan:

- Deadlines voor beleidsteams.
- Verantwoordelijken voor de kwaliteitskaarten worden aangesteld. Rapportage op stafoverleg.
- Formulier voor rapportering stand van zaken voor beleidsteams
- Voor het respecteren van deadlines en afspraken: één stafid neemt de taak op kwaliteitscoördinator.

Beleids- en actieplan wordt op het wekelijks stafoverleg ingevuld.

Bijsturing uitvoering kwaliteitskaarten.

Controle door de staf in samenwerking met OVSG.

Data

Maandelijks op stafoverleg.

Rapportering stand van zaken kwaliteitskaarten: laatste trimester 2013 en vanaf het schooljaar 2013-2014 tweemaal per jaar.

Voor het 'algemeen beleid': stand van zaken en bijsturing laatste trimester 2013 en vanaf het schooljaar 2013-2014 tweemaal per jaar.